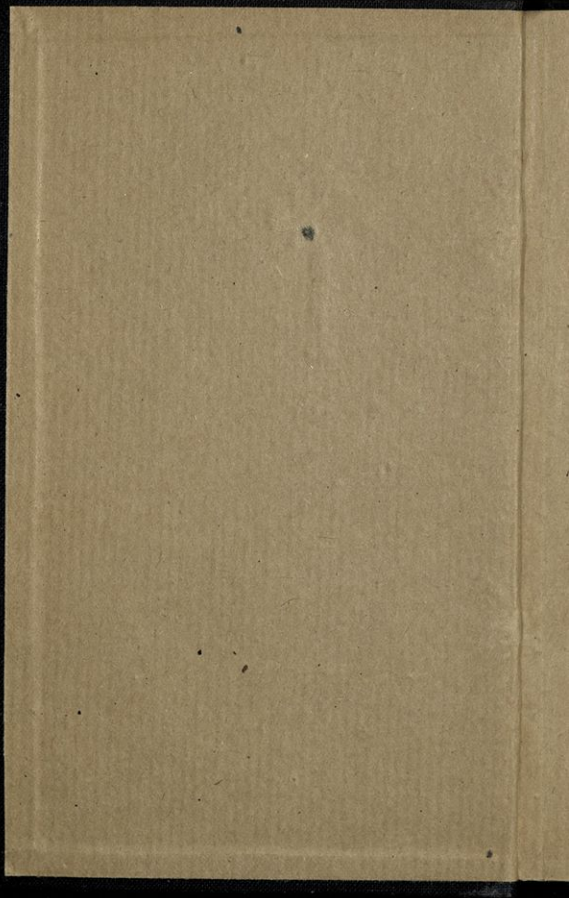

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

111542

Майська!

L. Möglich sc. in Graz.

Mesec Marije,

ali

častenje presvete device

MARIJE

skoz eden celi mesec

s

vsakdanjimi premišlevanji, molitvami in izgledi iz življenja svetnikov, ter z molitvami v jutro, večer, pri sv. maši, za spoved ino sv. obhajilo, kak tudi s kratkim

opisom naj imenitnejših Marijinih svetstev,

katere slovenski romarji obiskavajo.

Drugi natis.

U Gradcu, 1856.

U založbi in na prodaj pri Jožefu Sirollu, mestnemu bukvovezarju na velkem tergu, Nr. 231.

111542

U nevarnostih, u nesreči ino u nevolji zmisli se na Marijo, zovi Marijo na pomoč. Če te ona brani, ter ti srečno prideš u kraljestvo nebeško.

Sv. Bernard.

Beži k Mariji o grešnik, zakaj ona je pribežališe grešnikov.

Sv. Anton Paduanski.

U natiskanje molitvenih bukvic. „Častenje pre-svete device Marije“ se od duhovne strani da dovoljenje.

Od knezoškofovega Sekovskega naredovstva u Gradcu 30. marca 1842.

111542

Roman, v. r.

J. Safner, v. r.
škofov sekretar.

N 487/1953

Predgovor.

Trikrat skoz dan oberne se verni kristjan k preblaženi Devici Mariji ino njo pozdravlja in hvali kakti naj ljubeznivejšo zagovornico človečkega spola. Ali s tem še je ne keršanska pobožnost zadovoljna bila, zato je že davno en dan v tjedni, soboto namreč časti nebeške kraljice darovala, da se pri ognji njene nebeške ljubezni segreje, konec ino začetek vsakega tjedna njoj priporoči, ino s pogledom na njo na poti kreposti in čednosti vselejše in ležej napreduje.

Tak je tudi sveta mati cerkva skoro u vsakem mesci en svetek Mariji odločila za njeno povišanje, da nam tako pokaže, kako zlo si zasluži, da njo za Bogom naj bolje ljubimo in častimo. Enaki duh pobožnosti je tudi eno brumno bogaboječo dušo genil, blaženi Devici Mariji en celi mesec u leti posvetiti in darovati.

Pred petdesetimi letmi je na Laškem pervokrat v eni pobožni duši se ta želja vzbudila: skoz en celi mesec blaženo Devico Marijo s molitvami, s pesmami ali s drugimi pobožnostmi počastiti, da se tako serce in duša za božje okrepi in oživita. Ino skoro je tota želja se dosti drugim dopadla, in mesec majnik ali velkitraven je za častenje Marijino odločen bil.

Zakaj ravno toti mesec? Če se za žert (ofer), pravi častivredni misionar F. la Lomia, vsikdar naj lepše in kaj je naj boljše in prijetnejše ziše in zebere, tak je belodano, zakaj se je mesec majnik kakti naj lepši in naj milejši celega leta zebal. U totem mesci se zemlja pa oživi ino razcvete, človek se pomladi, in zakaj bi tjer tudi nebi se duša oživila in se grešne skorje lilila?

Ker sveta mati cerkva skoz štirideset dni od smerti vstajenje Kristusovo svéti, tak si tudi mati zveličarja, mati milosti en mesec zasluži za častenje, in kateri mesec je za to bolje prilični, kak majnik, u katerem še ovači tudi nijeden od cerkve zapovedani svetek Marijin nepadne?

VI

Častenje Device Marije skoz celi mesec majnik je u Rimu pod očmi njihove svetosti presvetega papeža vpeljano. Iz Rima se razširi v druge kraje laške zemlje, v kraljestvo napolitansko in sicilijansko in na otok Malto. Povsodi je z gorlivostjo prijetu bilo, povsodi pravo pobožnost in brumnost ino dosti naj lepših čednosti vzbudilo.

Na koncu osemnajstega stoletja je toto častenje na francozko zemljo vpeljano, potler u nemško, in zdaj se že skoro po vseh katolško-kršanskih deželah obhaja.

Papež Pij VII. so skoz eno pismo od 21. sušca 1815 toto častenje poterdili, ino vse verne skoz obilne odpustke k njemu pozvali. Toti papež dodelé, kako lastne njihove besede se glasijo „v sim ver-

nim, kateri v cerkvi ali doma bodo blaženo Devico Marijo skoz celi mesec majnik s molitvami ali s drugimi dobrimi delami častili, za vsaki dan mesca odpustik od tristo dne-
vov, ino enkrat v mesci popolni odpustik, namreč na dan, na kateri so sveta zakramenta pokore in rešnega tela prijeli, ino za potreboče svete matere cerkve molili.“

Toti odpustki se tudi lahko nahasek vernim dušam v icaht obernejo.

Ker tako dosti haska pobožnost in častenje Device Marije skoz celi mesec majnik prinese, tak jas vupati smem, da bodete vi dragi Slovenci! ki tak radi že Devico Ma-

VIII

rijo častite, tudi toto pobožnost v vaše hiše vpeljali, tim raji, ker je toto častenje brez vse teškoče ino vas od vašega vsakdanjega dela nič ne zaderžuje in ne moti.

Da se toto častenje olehča, sim vam tukej bukvice spisal, kate-
tere do vam pri tem dobro pomaga-
gale, in katere vi lahko s velikim
haskom vsaki dan berete.

Jas sim tu iz nemških knji-
žic (Monat Mariä Wien 1839 Ver-
lag der Mechitaristen Congrega-
tion, Mesec Marijin u Beču 1839
u založbi Mehitaristov) ino iz fran-
cozke knjige Mois de Marie (me-
sec Marijin) presvetlega škofa Ver-
denskega v. v. gospoda Le Tur-
néra razločne in marsiktere premi-
šlavanja, molitve in izgleds iz živ-
ljenja svetnikov nabral ino na naš

obhajila in žegnanja, in kak daleč proč od totega ali tistega mesta ležijo.

Tote bukvice še vam bodo tudi iz tega vzroka prijetne, ker u njih dosti molitev na čast blažene Device Marije najdete, s katerimi njo lahko vsakokrat častite, kdar na božji pot ali kirfanje h kateri Marijinemi svetstvi idete, in sicer iz tega zroka, da se materi božji pomolite, njoj že za podeljene gnade zahvalite, ali pa njo za nove dare prosite.

Tak primite s veseljem tote bukvice u vaše roke, in opotrebljavajte nje za vašo srečo, za čast in povišanje Marijino, ona vam bo ljubezniva zagovornica pri Bogu ino mati milosti.

Mene de veselilo in ves moj trud naplatilo, če sim vam jas z

k blaženi Devici za pomoč oberne, ležej in hitrej se k njoj pomoli, kak pa iz glave besede iše.

U zgledih iz življenja svetnikov vzetih se vi sami lahko previzate, kak so kralji in škofi, naj učnejši ljudje, mladenči in dekliči skoz Marijino zagovorenje in pripomoč nebeško krono zadobili, alj skoz sploh brumno življenje alj pa skoz mater božjo iz greha na pot pokore, popolnosti in svetosti pripeljani bili.

Pri opisavanji nekih Marijinih svetstev, ali pa blaženi Devici na čast postavljenih cerkev te vi vidili, kako so ljudje za čast Marijino se že od nekda skerbili, in kak se je ona njim milostiva in čudovitna že od nekda skazala, in še se zmirom skažuje. Tudi lahko zvete, kdar so pri njih naj lepše

obhajila in žegnanja, in kak daleč proč od totega ali tistega mesta ležijo.

Tote bukvice še vam bodo tudi iz tega vzroka prijetne, ker u njih dosti molitev na čast blažene Device Marije najdete, s katerimi njo lahko vsakokrat častite, kdar na božji pot ali kirfanje h kateri Marijinemi svetstvi idete, in sicer iz tega zroka, da se materi božji pomolite, njoj že za podeljene gnade zahvalite, ali pa njo za nove dare prosite.

Tak primite s veseljem tote bukvice u vaše roke, in opotrebljavajte nje za vašo srečo, za čast in povišanje Marijino, ona vam bo ljubezniva zagovornica pri Bogu ino mati milosti.

Mene de veselilo in ves moj trud naplatilo, če sim vam jas z

njimi kaj pomogel, in če vam obilni
sad rodile bodo.

Na konci še vas prosim, kdar
te vaše prošnje k materi božji pre-
blaženi Devici pošilali, ter tudi mene
u vaše molitve sklenite.

Bog, od kterega vse dobro
pride, daj nam svoj blagoslov, daj
nam ga u obilnosti skoz zagovor-
jenje preblažene Device Marije!

M. T.

Opomin.

Kak se pobožnost častenja Device Marije skoz mesec majnik začeti, deržati in dokončati more.

Toto pobožno častenje preblažene Device Marije se začne zadnji dan mesca aprila to je: na večer pred pervim dnevom mesca majnika. Če hiša katerega ima, kateri brati vé, tak lahko po večerji se vsaki dan derži, ker je ter že vso potrebno delo na polji in pri hrami opravljeno. Če pa pri hiši nikoga nemá, kateri bi brati znal, tak lahko sosodje ali vesčani pri enem hrami, ali križi ali pa kapeli, kak se u nekih vesih tudi znajdejo, vkup pridejo, kde jim eden naprej bere in moli. Če se u hrami ljudje zeberejo, té se en Marijin kip (tabla, pil, ali kakšna Marijina podoba) u prednjem koti hiše, gde tak skoro vsaki hram nekakšni hišni altarec ali pa končki eden kip ima, obesi, in z rožami ali z drugim cvetjem in listjem nacira.

Če pa se pri kakšnem križu ljudstvo zebere, ter se na križ Mirijin pil obesi in nakiti, kak naj lepše je mogoče.

Na večer ali pred pervim dnevom mesca majnika se tota pobožnost začne, in sicer, kateri je vižar, počne lavretansko litanijo in molitev „pod tvojo pomoč in obrambo“ i. t. d. moliti. Kdar besede „svojemi sini nas izroči“ zgovori, ter eno malo naj postojí, da vsaki na ti-

XIV

hem to častenje blažene Device Marije skoz mesec majnik, Mariji materi božji, materi milosti gorofra, ino njo za gnade, ktere so vsakemu naj bolje potrebne, zaprosi.

Čez en čas, kdar so se že vsi na tihem presveti materi božji pomolili bili, začne vižar litanijine molitve dalje moliti, in kdar so tote dokončane, té še se lahko kakšna sveta pesem Mariji na čast zapoje, ali pa sveti roženkranc zmoli.

Za toti dan je pobožnost dokončana, in častitelji so pripravljani na začetek mesečnega častenja.

Kateri odpustke dobiti želi, se more prvi dan mesca majnika, spovedati in sv. zakrament altara ali rešnega tela prijeti. Ravno tak zadnji dan mesca, kdar se je pobožnost dokončala.

Na večer prvega dne majnika (ali pa proti večeri, kdarkoli vsi naj bolje čas in priliko imajo, kaj si med sobo porajtati morejo) častitelji u hrami, ali pri križi ali pri kakšni kapeli, in če kateri p. n. mašnik u cerkvi za bližne farmane toto pobožnost deržijo, u cerkvi vkup pridejo, in vižar začne premišlavanje za prvi dan odločeno, kak se u bukvicah najde, naprejbrati, gde pri vsakem odsekí (punkti) naj malo postoji, da si vsaki to premisli, kaj je brati čul.

Kdar je premišlavanje preštéto, ter se na glas in po malem molitva moli, tak da lahko vsi za njim molijo, in potler se bere na glas ino razložno izgled, in zadnjič se nauk, kak u bukvicah stoji na glas pové, da si ga ljudstvo pomni, ino se u njem vadi. Ter še se lahko kakšna pesem Devici Mariji na čast zapoje, ali pa sv. roženkranc zmoli. — Tak se stori drugi dan,

tretji, šteti in tak po redi do zadnjega. Na zadnji dan pa morejo častitelji blažene Device Marije sveta zakramenta pokore in rešnega tela prijeti, da tak pogodbo, pod katero odpustke zadobijo, spolnijo.

Drugi nauki, katere nam sveta mati cerkva naročava, da totih odpustkov vredni postanemo, Devici Mariji se dopadnemo, in od nje zaželjene gnade zadobimo, so sledeči:

1. Večkrat skoz dan Marijo Devico s eno ali drugo besedo lavretanske litanije pozdraviti in na pomoč zvati, n. p. vrata nebeška, mati Kristusova, Devica naj modrejša, i. t. d. prosi za nas.

2. Večkrat skoz dan, kak navadno, „angelsko češenje“ ali pa „češeno Marijo“ zmoliti.

3. Svoje terpenja in dela Mariji gorofrati.

4. Pri pogledu ktereга Marijinega kipa njo pozdraviti.

5. Če je mogoče vsaki dan sveto mašo poslušati.

6. Če je blizo, u katero cerkev ali kapelo iti in moliti.

7. Večkrat u mesci vero, upanje in ljubezen obuditi.

8. Kdar se s hrama ali v hram ide, Marijo pozdraviti.

9. Kdar se vstane, njoj se priporočiti.

10. Uboge ime in milodare siromakom deliti.

11. Pri jestvi ino pitvi si kaj odtergati, ali pa vsako soboto u mesci majniki njoj na čast se postiti.

12. Marijo večkrat za srečno smert prositi.

Toto častenje Device Marije skoz celi mesec majnik lahko tudi vsaki sam, kter brati vé na ti-
hem doma pred kakšnim Marijinim kipom opra-
vi; tudi u katerem hte drugem mesci leta, kdar-
koli kdo od Marije matere milosti v kakšni potrebi
ali v revah, nesreči, si pomoč in gnado sprostiti
želi.

V. N. V. B. Č. N. Č. B. D. M.

-
1. Večkrat skoz dan, kak navadno, an-
geloško čestiti, in Marijo čestiti.
 2. Svoje srčlonje in dela Mariji gorovati.
 3. Pri pogledu kteriga Marijinega kipa njo
pozdraviti.
 4. Če je mogoče vadi dan sveto mase po-
služiti.
 5. Če je blizu, u katero cerkev ali kapelo iti
in moliti.
 6. Večkrat u mesci vero upanje in ljubezen
obuditi.
 7. Kdar se a hrana ali v hrani ide, Marijo
pozdraviti.
 8. Kdar se vsedne, njoj se priporočiti.
 9. Upoge ime in milobude srčnikom
delati.
 10. Pri jestvi in pitvi si kaj odorgati, ali
pa vaska soboto u mesci majnik njoj na čast na-
posliti.

Pervi dan.

Premišlevanje.

Trije posebni zroki bi tebe mogli obuditi u totem mesci blaženo Devico Marijo častiti.

1. Marija je tvoja gospa, tvoja zapovednica; ti si njeni služebnik. „O, reče sveti Ildefons, o moja kraljica, katera črez me kraljuješ, ti si mati mojega Gospoda!“ — Zares, ti si mati našega Gospoda, mati našega stvarnika, mati odrešenika, kraljica vsih angelov ino ljudi, in zato tudi naša kraljica, naša gospa. Ker pa je dolžnost dobrega ino zvestega služebnika svojega gospoda zvesto služiti, tak si tudi ti moj kristjan prizadeni, da boš z vso skerbjo in marljivostjo tvoji nebeški zapovednici ino gospej služil, ino posebno v totem mesci glej, da se njoj dopadneš, ino njeno milost zadobiš. Blagor tebi, če ti to vgorodi.

2. Marija je tvoja zagovornica, ti si njeni otrok. — Zato pravi sveti Efrem k Mariji: „Ti si naj močnejša, jedina zagovornica.“ Ino sveta mati katolška cerkev njo imenuje pribežališe grešnikov ino troštaročo žalostnih. — Ali kakšno skerb imajo otroci, da dopadljivost svojega zagovornika zado-bijo? No ne si ti ves reven, nadložen ino slab? jeli ne si pomoči, in obrambe tote dobrotljive, mogočne Device potreben? Jeli ti je zagovor tote matere smilenja ne zaželjen in potreben, da ti pred očmi njenega sina, tvojega Boga ino sodnika milost najdeš? — Tak skaži njoj ali u totem mesci vso mogočno čast, ino glej, da vsaki dan njene mogočne prošnje vrednejši postaneš.

3. Marija je tvoja nebeška mati, ti si njeno dete. „Ona je, kak sveti Auguštín pravi, mati udov Kristusovih, kateri smo mi,“ kak kristjani. Katero dete pak nebi, če je drugači dobro odrejeno sploh se skerbelo, da svoji ljubleni materi dušno ljubezen ino poštenje skaže? In katera mati je tak ljubezniva,

dobrotljiva ino milostna proti nam, kak Marija? Hočeš ali toti nebeški materi svojo otročjo ljubezen skazati? Glej tukej za te lepo priliko.

Posveti joj toti mesec, stori vsaki dan neke pobožnosti ali andohti, dobre dela njoj na čast, derži na tenko tote premišlevanje, in poslušaj ko otrok dobrega serca na glas tvoje matere, na dobre nagovarjanja, katere tebi toti čas dane bodo. Le ter si zaslužiš, da boš otrok Marijin imenovan, ako zapovedi njenega sina spolnuješ ino deržiš, in tak živiš, da boš takšne matere vreden.

M o l i t v a.

Sveta Marija prosi za nas.

Sveta Marija z naj večo pobožnostjo, pohlevnostjo ino veseljem izrečemo mi dnes tvoje sveto ime, ker si ti u resnici naša gospa, naša luč ino morska zvezda. Kak je za tebe toto ime častito, tak je za nas veselo in polno zveličanja. O Marija tvoje sveto ime razširja luč v teme totega sveta, prinese milost in zveličanje na celi svet,

ino vse serca z naj slajšim zaupanjem napolni. Kdor tebe pozna, tebe naziva, toti nemore zdvojiti, ali maloserčen postati. Pokaži ali o Marija, da ti tega svetega imena zastonj nemaš. Vodi nas na poti našega zveličanja, osvetli nas na silnem ino grozovitem morji totega sveta. Daj nam živeti pod obrambo tvojega svetega imena, ino daj nam v uri naše smerti tvoje sveto ime, ino ono tvojega sina Jezusa izreči: naš zadnji zdihlej in naša zadnja misel bodi: — Jezus! Maria! Amen.

Iz gled.

Sveta Mehtilda.

Sveta Mehtilda bere enok besede, katere je vmirajoči božji sin na križi svoji sveti materi rekel: „Žena glej tvojega sina!“ Kadar to reči išluje, njo nekaj u serci gene, da tudi se za odrešenika za tisto milost ali gnado zaprosi, ktero je on na križi svetemu Janezu skazal; čla bi najmre gledè na njo svoji devičji materi rekel: „Žena glej tvojo hčer!“ In ne še je svoje molitve dokončala, že njo Bog osliši. Lehko je naglas zastopila, kak jo Jezus svoji materi priporočuje, ino joj zapovedava, da se za Mehtildo skerbi ino njo zavoljo svoje drage kervi, katero je za njo preli, svoje britke smerti,

katero je za njeno dušo preterpel, ino zavoljo posebne milosti, katero on toti ljubleni nevesti skazuje, — u svojo materinsko obrambo prime.

Mehtilda zavzeta od radosti, polna gorečega zaupanja, prosi še svojega odrešenika, da on toto milost tudi vsem tistim skáže, kateri do ga za to prosili.

Ino Jezus joj da zastopiti, da on tote milosti nikomu odreči noče, kateri do ga le za to brumno in marljivo prosili.

Tak ali moji kristjani prosimo Jezusa za tak velko gnado, prosimo ga marljivo, brumno ino z otročjim zaupanjem.

Zvolimo si mi Marijo za našo mater, ino posebno tak živimo, da bomo vredni, otroci takšne matere biti..

N a u k.

Kak hitro vstaneš, ofraj vse djanja in opravila celega dneva na čast Device Marije in njenega sina.

Drugi dan.

1. Premišljevanje

čez prečisto in neomadežno spočetje.

Marija je brez greha spočeta, kajti je hčer večnega očeta, namreč zavoljo

1. stvorenja,
2. da je od Boga za otroka vzeta, ino
3. zavoljo odrešenja.

1. Marija je hčer večnega očeta zavoljo stvorenja.

Cerkva napeljava na Marijo besede: „Pred vsemi drugimi stvarmi izidem jas kakti pervorojena iz ust naj Višjega.“ Za tega voljo more Marija pred vsemi drugimi stvarmi naj večo čast ino prvo mesto dobiti. Od vekomaj je že odločena sina večnega očeta spočeti in roditi. Zato je mogla kak mati takšnega sina, vsa čista, brez vsega madeža in greha biti. Ino zares je Marija ravno taka bila, ravno tak čisto je njo večni oče stvaril. — Alj kak stoji z menoj? Kaj se najde pri meni posebno lepega? Jeli me razločijo moja dela od grešnikov

ino nevernikov? Jeli pokažem jas skoz moje življenje, da sim otrok božji? Ah ravno nasproti vsem temu živim! Kak velko sim ja drugač, ko Marija! kakšna nesreča za me! —

2. Marija je hčer večnega očeta, ker je njo za svojega otroka vzel.

Marija, izvoljena hčer božja, je tiste lastnosti imeti mogla, ktere je Jezus Kristus, jedino rojeni sin božji imel, kajti Marija je po božjem večnem odločki v časi Boga in človeka vkup roditi mogla. Ker je pak jedino rojeni sin božji sveti, brez vsega madeža ino greha, tak je tudi čudovitna hčer nebeškega očeta, čista brez vsega madeža in greha biti mogla. — Ti pak, če ravno od narave (nature) otrok jeze, si vendar skoz sveti kerst za otroku božjega prijet, alj kak poštovano je tebi toto znamenje? Oh kolikokrat si ti na nevredno vižo tvoj stan kakti otrok božji ognusil! Kakšna sramota za te!

3. Marija je hčer večnega očeta skoz gnado odrešenja.

Ako ravno odrešenje Marijino koliko je namreč pred grehom vsa-

kim obvarvana, Jezusovim zaslužbam se priračuni, vendar se tudi večnemu očetu priračuniti more, kajti je on Marijo skoz božjo odločbo s sinom ino svetim duhom, pred vsakim grehom obvarval. Zato je rekel na Marijo besede napelajoči, k peklenški kači, da joj nekda ena žena glavo razdruzgnula bode. —

Jeli se zna tudi od tebe reči, da ti glavo tiste peklenške kače skoz serčno protivanje proti vsem skušnjavam stérta se trudiš? Alj si se vendar ne premagati dal, kdar si se skušnjavam maloserčen predal? Zdihavaj črez tvoje življenje, ino poboljšaj nje: glej, Maria ti bo milosti sprosil.

M o l i t v a,

Sveta božja porodnica prosi
za nas!

Sveta mati božja, koliko ena stvar samo zamore, si ti toto slavno imé si zaslužila, kajti ti si resnično mati tistega, kateri je Bog in človek vkup, ino ti si toto častno imé skoz tvojo svetost, ino čednost vredno obderžala.

O mati zvišena črez vse stvari, izvoljena iz hčeri Sionskih, da rodiš svetú jedino rojenega sina božjega! Ti si blagoslovljena ino žegnana med ženami, ino žegnan je sad tvojega telesa Jezus Kristus pravi Bog ino človek. V globoki pohlevnosti ino z vernim začudenjem kličemo k tebi: O sveta božja porodnica prosi za nas. Ti si mati Jezusova, našega odrešenika, ino našega Boga, pa ti si tudi mati grešnikov, za ktere je tvoj božji sin svojo kerv prelil. Tak prosi za nas grešnike pri Jezusi, da njegovih zaslužb deležni bomo, ino nam sprosi posebno to gnado, da bomo Boga iz celega serca ljubili, ino njemu iz vseh moči služili. Amen.

I z g l e d.

Tablica polna gnad.

Dosti in čudežnih gnad so že od nekda tiste peršone dobile, katere so pod imenom „brez madeža spočete Device“ posebne pobožnosti deržale. Grešniki so se spokorili, boleni ozdravili, in velke nevarnosti so se odvernule. V taljanski, francozki in v nemški zemlji že od nekda Device Marije neomadežno spočetje častijo. Devica Marija si je tudi toto častenje sama zvolila

skoz čudovitno prikazanje. Bilo je proti konci leta 1830, gde se mladi pobožni nuni iz družbe smilenih sester v Pariži na Francozskem, kdar je molila, podoba brez madeža spočete matere božje pokaže. Tota nebeška podoba je ravna stala, z razpetimi rokami, iz katerih so se solnčno svetli žari vlevali, kak da bi z njimi celi svet pokrila. —

„Toti žari, (je se skriven glas čul) so znamenje gnad neskončnih, katere Marija ljudem sprosi. Okoli podobe se je v polokrog (v polobroči) sledeči zlati napis vidil: O Marija brez madeža spočeta, prosi za nas, ki mi k tebi pribežimo. Za nek čas se podoba okoli oberne, in tista pobožna duša zagleda pismenco (pukštav) M., zverh kterega je križec stal, — dolej pod pukštavom pak je bilo sv. serce Jezusovo in sv. serce Marijino. Pa se začuje glas: Skerbi, da se po toti podobi tablice naredijo, in kateri de tako žegnano znamenje pri sebi nosil, in zgori napisane besede pobožno zrekoval, tisti de pod posebno obrambo matere božje stal.

Vse to pové mlada sestra (nuna) svojemu spovedniku, ali on na to ne posluhne. Za šest tjednov se ta prikazen pa ponovi. Nuna pa to mešniku pové, ali nje kak pervikrat, neposluhne. Kdar pa je za šest mescov tota podoba se pa prikazala, te pobožen mešnik ni dalje čakal, temoč to vse svojemu škofu oznanil. Presvetli škof dajo toto tablico z napovedanim napisom narediti, in se od tistega časa velí „tablica polna gnad,“ kajti je skoz njo dosti ljudi dosti svetih gnad zadobilo. Boleni na duši in na telu so

ozdravili, grešniki se spokorili, med zakonske je prišel mir in edinost, in kateri so v nevarnostih se znašli, so bili iz njih rešeni. Kak hasnovito in potrebno ni ali častenje blažene brez madeža spočete Device. Zreči zato večkrat skoz dan pobožno svete besede: O Marija brez madeža spočeta, prosi za me, ki jas k tebi pribežim; — in imej naj večo zaupanje na mater božjo prečisto Devico.

N a u k.

Hitro, kak vstaneš obečaj sveti božji porodnici, da hočeš raji vmreti, kak pa Jezusa njenega sina le z enim grehom razžaliti.

Tretji dan.

2. Premišlevanje

črez prečisto spočetje.

Maria je brez greha spočeta, kajti kak mati večne besede je na tako vižo zvoljena, katera je primerjena:

1. vrednosti, na katero je povišana,
2. zaslužbi, katero je zadobiti, ino
3. časti, katero je doseči imela.

1. Vrednost, na katero je Maria provišana.

Marija je izvoljena, da bo mati druge osebe (peršone) same svete Trojice

ino ta je vrednost božja, kateri ni druge enake. Njena čistost je ali tak velka biti mogla, da jo je le božja čistost presegla. Ino ravno to je bilo prvo oprosteno ino obvarvanje pred vsakim grehom. — O kak čista in lepa je tvoja nebeška mati. Ali kak nečista, kak ognušena je tvoja vest, če jo ti njoj pripodobiš.

2. Zasluženje, katero si je Marija pripraviti mogla.

Ker je Marija se prve gnade zvesto deržala, in vse priroke, sredstva ino prilike sploh k dobremu opotrebljavala, si je mogla bogate zaklade sv. zaslužb pripraviti, kateri so vse presegali, kaj so drugi svetci dobrega storili. Dosti hčeri si je zakladov (šacov) nabiralo, alj vendar si ti vse presegla. Ino kak bi Bog, kateri je Marijo čez vse druge povišati htel, dopustil, da bi ona z vsemi drugimi tudi prvi greh grešila? — Čudi se tukej z globokim začudenjem nad prvo neprecenljivo gnado, katero je Bog preblaženi Devici skazal, ino kdar ti njene visoke zaslužbe premišljavaš, si tudi eno malo zmisli, kakšne zaslužbe si si ti dozda

pri Bogu pripravlal, ino če nisi več za pekel, kak pa za nebesa delal.

3. Čast, h kateri je Marija priti mogla.

Marija je zavolj svojega božjega sina, čez vse ljudi, ino čez vse zbore zveličanih duhov vzvišana, ino za kraljico nebes ino zemlje kronana bila; dobremu in verlemu sinu pa nič več na sercu neleži, kak čast ino spoštenje svoje matere, kakor bi ali Jezus, kateri je sama čistost ino svetost, dopustiti mogel, da bi tista, ktero si je za svojo mater zvolil, iz katere je našo naturo prijeti htel, službenica greha ino hudiča bila, če ravno le na en čas. Se ne bi hudič ponosil (štimal), da je on stvar, katera je skoz gnado na tak velko čast ino slavo povišana bila, en čas v svoji oblasti imel? — Kdo more kaj takšnega brez groze misliti? Pa zmisli si tudi ti moja duša, kak nedopadljivo je gospodu Bogu, če se hudič hvaliti smé, da si ti po tvoji krivici njegovi službi podveržena.

M o l i t v a.

**Sveta Devica vsih devic prosi
za nas.**

O presveta naj čistejša vsih devic, ti posebno zaslužiš ime device, kajti ti si bila devica pred rojstvom, v rojstvi ino po rojstvi tvojega edinorojenega sina. Skoz toto tvojo neskvajeno devištvu si ti serce božje dobila: skoz tvoj zgled si ti vse device k sebi potegnula, ino ti nje obraniš skoz tvojo mogočno pomoč. Ah Devica vseh devic prosi za nas, bodi nam na pomoč, da bomo tebe nasledovali, vse posvetne poželenja premagali ino skušnjave prevladali, in predrago krepost čistosti v našem stanu neokvrajeno obderžali. Amen.

I z g l e d.**Blaženi Alfonz.**

Besede modrega moža: Jas ljubim tiste, ki mene ljubijo, sveta mati cerkva na Marijo napelava, in to z vsó pravico; kajti nikdo ni na njo zaupal, ino nje ljubil, brez da bi nebi tudi znamenja materinske skerbi in ljubezni od nje prijel. To posebno vidimo na blaženem Alfonzi Rodrigueci, redovniki iz družbe Jozusove.

Ljubezen do Marije je, da tak rečem, z materinskim mlekom vzikal. On je že v svojem detinstvi božjo mater z naj milejšo ljubeznjo častil, njene podobe obiskaval, na svoje serce stiskaval, kuševal, in pred njimi z naj večo pobožnostjo molil. V starosti od petih let reče on enok v otročji nedolžnosti k Mariji: O da bi ti vedla, kak zlo jas tebe ljubim! Ti morebiti nimaš tak velke ljubezni za me, kak jas za te. Ne še je totih besed izrekel, mu se že Marija prikaže ino reče: „Kaj praviš ti moj sinek, ljubezen, katero jas do te imam je tak velka, da tvoja ljubezen do mene nikdar nebo njoj enaka.“ Z letami rase njegova ljubezen do Marije, ino od njega se resnično povedati smé, da je on služebnik Marije bil, kajti njegovo celo življenje je bilo hvali ino službi Marije in njenega sina posvečeno. Poznej, kdar je u družbi Jezusovi v Majorki vratar bil, je neprenehoma čislo (paternošter) v rokah deržal, ino po smerti je bila koža na palci ino prednjega persta vsa vterjena od dolgega deržanja roženkranca. Posebno je bila skrivnost prečistega spočetja Marije, katera je njega v pobožnosti krepila ino užigala. Njegovo obličje, njegove besede so bile vse ognjene, če se je kdé od tote skrivnosii govorilo. On je priporočil pobožnost k prečistem spočetju vsem, posebno pa mladeži, kak naj močnejšo sredstvo, čistost serca obderžati. V vsih potrebah, v vsih skušnjavah je Marijo nazival, ino vselej je bil od nje vslišan, ino od skušnjav rešen. Enok ga je strahovito zdvojenje skušavalo. Hitro prime svoje navadno orožje (brambo), ino začne roženkranc moliti. Da pa svojo molitev prav okrepi, pristavi pri

vsaki: „Češena si Maria“ pobesedah: „sve-
ta Marija mati božja,“ še besede: Spomni
se na me. Ker pa ga je skušnjava ne hitro za-
pustila, ampak še silnejša bila, je on še z večo
pobožnostjo ino na glas molil: Zmisli na
me, o mati moja, pridi meni na pomoč,
drugači sim zgubljen. Ino hitro se mu
prikaže nebeška pomočnica, razžene vse skušnjave
ino napolni njegovo dušo z naj slajšim troštom.
Toto gnado zadobi večkrat v svojem življenju, po-
sebnost pa na smertni postelji. Sovražnik ga je na
vse fele skušaval, ino njega zadnič celo malo-
serčnega napravil. Alfons preterpi to vse s po-
terplenjem, s poročenjem v božjo voljo, v zau-
panji na Boga in Marijo. Alj je tudi nikdar ne
henjal, svojo ljubleno mater za pomoč prositi, in
zadnič je bila njegova molitva vslišana. Jesus
in Marija se mu prikažeta, opominjata ga, naj
vse terpenja stalno prestance, ker de skoro svo-
jih bolečin rešen. Ino tak se je zgodilo, on dobi
pri nazivanju svetih imen Jezus in Marija od
njih pomoč ino trošt. — O koliko zamore prava
pobožnost k Mariji! Koliko gnad lahko od nje
dobimo, posebno, če jo mi pod imenom preči-
stega spočetja na pomoč kličemo. Pribežmo ali
dostikrat k prečisti Devici, ino rečmo vsaki dan
v jutro in večer:

Skoz tvojo neomadežno spočetje in
prečisto devištvo, o naj čistejša Devica,
očisti moje serce, moje telo ino mojo
dušo v imeni očeta † ino sina † ino sve-
tega duha †. Amen.

N a u k.

Derži s posebno pobožnostjo vsakdanjo premišlevanje.

Četerti dan.

3. Premišlevanje

črez prečisto spočetje.

Marija je brez greha spočeta, ker je njo sveti Duh kak svojo nevesto obogatiti mogel po meri

1. svoje dobrote,
2. svoje darljivosti, ino
3. svoje svetosti.

1. Dobrotljivost svetega Duha proti Mariji.

Zenih svoji ljubleni nevesti nič odreči nemore, če si kaj dobrega želi. Alj kaj bi si Marija bolje želela, kak da je lepa in čista pred očmi svojega nebeškega ženiha? In nebi sveti Duh te vroče želje, tega močnega poželenja spolnil, kir je Marijo tak serčno ljubil? Veš pa tudi ti, zakaj je tvoja duša tak malo porošena od rose nebeških gnad? Zares samo

za tega voljo, da nje ti tak malo poželiš.

2. Darljivost svetega Duha proti Mariji.

Spomni se, kak darežljiv je sveti Duh že proti Janezu kerstniku bil, katerega je že v materni utrobi posvetil, ino ter sodi, koliko darežlivejši še je proti Mariji biti mogel. Ino resnično je tak darežljiv bil, da je njo pred vsem pogubljenjem ino grehom obvarval. — Pozdravljaj Marijo, da je tako vrednost zadobila; pa zmisli si tudi, koliko hvale si tudi ti za tak dosti gnad dolžen, katere je on tebi tak darežljivo skazal.

3. Sveti Duh je Marijo obogatil po meri svoje svetosti.

Ker vse sveto biti more, kaj se Boga tiče, in ker je spočetje Marijino s spočetjem Jezusa, naj svetejšega vseh svetcev (kajti je spočet od svetega Duha) zjedinjeno in združeno, tak je tudi Marija ne drugač biti mogla, kak sveta in brez vsega madeža, da je tak njena čistost, čistosti božjega ženiha enaka bila. Ino ravno takšna je Marija tudi bila, neokvarjena, sploh brez vsega greha. Ona je imela

čistost, kak se za nevesto svetega Duha sliši. — Alj tudi tvoje življenje more Bogu posvečeno biti. Jeli je pa tudi vso čisto in Boga vredno? Ali je morebiti celo posvetno, polno krivice in greha?

M o l i t v a.

Mati Kristusova prosi za nas!

Mati Jezusa Kristusa ti si ta srečna blažena mati, iz ktere se je narodil tisti, ki je Bog in človek vkup, kateri je iz ljubezni do nas v svoji božji osobi vse reve naše človečje nature z visokostjo svoje nebeške nature zjedini, in na taki način (vižo) naša glava postal, ino nas skoz sveti kerst za svoje ude sprejel. Ker smo mi tak z Jezusom eno telo, tak si ti, kir si mati naše glave, tudi naša mati. Imej ali smilenje z nami, tvojimi otroki, prosi za nas Jezusa, tvojega sina, našo glavo, da se on čez nas smili, ino nam gnado podeli, v našem stanu in našega pozvanja vredno živeti, da bomo tak z njim skoz ljubezen združeni in zjedineni od vekoma do vekoma. Amen.

I z g l e d.

Sveti Franc Ksaver.

Velki apostol Indijski ino Japanski sv. Franc Ksaver je skoz svoje celo življenje mater božjo s posebno pobožnostjo ino ljubeznajo častil. Bilo je na svetek nebovzetja Marije, da se je v Pariži v cerkvi Montmarteer (pri vsih mučenikih), ktera je sveti Devici Mariji posvečena, s svetim Ignaciom ino njegovimi tovaršmi, z naj svetejšimi obljubami Bogu aldoval (gorofral). Bilo je tudi v cerkvi Loretanski, gde se je njemu oznanilo, da naj v Indijo potuje ino tiste ljudi sveti evangelj uči. Nikdar nije za kaj Boga prosil, kak skoz prošnjo Marijino. Nikdar nije ničesa počel, česa nebi njeni mogočni obrambi bil priporočil. Če je keršanski nauk razlagal ali božjo besedo oznanoval, obernal se je k Mariji, da bi si skoz njo razsvetljenje in moč v veri sprosil, svoje nauke pa je vselej z molitvo: „Cešena si kraljica“ končal. V gostih nevarnostih, v ktere ga je njegovo apostolstvo postavilo, vdal se je vsakokrat pod njeno mogočno obrambo, ino je terdno verval, da na taki način vse nevarnosti premagati zamore. Da bi pokazal, ki je on Marijin služebnik, je nosil navadno svoj čislak (roženkranc) okoli vrata, ino da bi tiste, ki še so pred kratkim na pravo vero oberjnjeni bili, k molitvi sv. roženkranca prav genil, je ž njim dosti čudežev včinił. Med drugimi je bil tudi en kupec iz Meljapura, kateri je namenil po vodi se odpeljati v Malako, — toti zaprosi svetnika za kakšni spomin. Svetnik mu da svoj roženkranc, rekoč: Toti roženkranc

ti bo k dobremu služil, če le zaupanje k Mariji imaš. Ne še se je ladja od kraja genula, se že strahoviti vihar vzdigne, kateri ladjo po morji tira ino na pečini raztere. Že so mislili, da so vsi pogubljeni: ter si kupec na Franca Ksavera zmisli, poln zaupanja na Marijo prime svoj roženkranc ino v rokah ga deržeči na enkrat, brez da bi se znalo kak? se na suhi zemlji znajde brez vse nevarnosti.

Apostel Indianov in Japanezov še je tudi posebno prečisto spočetje Marije častil. Dostikrat se je k Mariji obrnul s prošnjo, da bi se grešniki spokorili, ino da tudi on sam odpušenje svojih grehov dobi. „Jas sim si nebeško kraljico za mojo zavetnico (patronico) zvolil, da odpušenje mojih grehov, kateri so brez števila, zadobim“ je on dostikrat rekel. Pri njegovih razgovorih ino podučevanjih je dostikrat visokost Device Marije spomenil, ino se je trudil na vsaki način (vižo) kristjane k častenji in ljubezni te matere smilenja obuditi. In kdar je zadnjič vmiral, brez vsega človečjega trošta, je Marija njegovo pribežališe ino zaupanje bila, ino on je vmirajoč ne henjal (nehal), z otročjo nedolžnostjo in neopisljivo radostjo teh besed ponavljati: „Monstra te esse matrem“ t. j. pokaži, da si moja mati.

N a u k.

Poslušaj z naj večo pobožnostjo sveto mašo.

Peti dan.

1. Premišlevanje

čez rojstvo Device Marije.

Pri rojstvu Marijinem se veselé nebesa, ker je ona rojena:

1. da škodo, katera je nebesam storjena bila, dostavi; da
2. njih slavo in čast poviša; ino da
3. kraljica nebeška postane.

1. Marija se narodi, da škodo, katero so nebesa terpele, dostavi.

Med vsemi blaženimi izvoljenimi, ktere je Jezus Kristus za nebesa pripravil, kdar je na križi za zveličanje človečtva svoje življenje ofral, so nebesa Mariji naj bolje hvaležne, da je večni besedi življenje dala, katero je tak lepi sad obrodilo. Kak bi nebi ali rojstvo takšne matere nebes z veseljem ino radostjo napolnilo? O da bi se svetniki v nebesah tudi enok črez moje zveličanje veselili! To le od me zavisi. Milosti božje mi ne manjka, samo je potrebno, da jas k temu voljo imam: in imam toto voljo v resnici?

2. Marija se je narodila, da slavo nebeško poviša.

Bog ino človek skupej, devičja mati, mati božja, veliko število duš, katere so skož prošnjo in zagovorenje Marijino zveličane, so v resnici takše reči, katere k povišanji in pomnožanji slave nebeške dosti doprinašajo. Ali vse to se je zgodilo za voljo ponižnega privolenja Device Marije, kadar je rekla: „Glej jas sim dekla Gospodova, naj se zgodi po njegovi besedi.“ Na ti podložnosti je vse ležalo. Nebesa se ali po pravem črez rojstvo Marijino veselijo, ker je toliko za njih slavo včiniła! — Tipak moj kristjan, premisli dobro, če blaženi in izveličani v nebesah se nad tvojimi delami veselijo, ali če se morebiti pekel ne veseli nad načinom, kak ti tvoje dni trosiš ino zapravljaš. Misli na Marijo, zovi Marijo na pomoč, nasleduj Marijo, in živi po njenem izgledu.

3. Marija se narodi, da kraljica nebes postane.

Od časa njenega rojstva je bila Marija kraljica, ker je že od vekoma odločena bila za prestole (tron) ne-

beški. — Kakšno radost so nebeški duhi še občutili, kadar slednič na zemljo pride! Toto veselje si lahko misliš, če ga s tistim prisporobiš, katero ktera dežela občuti, če se en kraljič narodi. — Tak se ali skerbi, da milost pri Mariji zadobiš, da njo bodeš enok v nebesah za kraljico imel, in njo od vekomaj do vekomaj hvalil in častil. Amen.

M o l i t v a.

Mati milosti božje prosi za nas!

O žegnana srečna mati, skoz te je Jezus, zvir vseh gnad iz nebes k nam na zemljo prišel. Ti si polna vseh gnad. Vsegamogočni Bog je na tebi velke reči storil, in ti je od prvega časa tvojega spočetja s svojimi gnadami naproti prišel, da bi vsa čista in brez madeža bila. Ti si žleb, skoz kateri gnade nebeške k nam tečejo. Ah poglej milostivo na nas, o dobrotliva mati. Glej kak smo mi skoz greh vse gnade zgubili! Smili se črez našo nevoljo, našo siromaštvo, ino sprosi

nam milost, da se mi Jezusu, tvojemu sinu ino tebi dopademo, in toti gnadi do konca zvesti ostanemo. Amen.

I z g l e d.

Sveti Pius V. Oslobodenje Beča (Dunaja) od Turkov.

Zmaga kristjanov čez Turke v letu 1571 pri Lepanti na jonskem morji ostane na vse čase spomin posebne obrambe Device Marije. Več kak sto let so Turki celo kerstjanstvo vnemiravali. Skoro povsodi so kristjane premagali, ino Bog je to dopustil, iz ene strani, da nje za njihove grehe kaštiga, iz druge, da nje skoz pohlevnost in ponižanje v veri obudi, ino da svojo božjo moč in slavo, kak tudi slavo in čast Marijino skoz nove znamenja razodene. Turski cesar Zelim, sin in naslednik Zolimana je Benetčanom otok, pod imenom Cipern vzel, ino na toto srečo se ne malo pono-seči misli s časom vse kristjanske dežele pod svojo oblast podverči. V tistem času so na Petrovem stolu sedeli Pius V., mož poln goreče ljubezni za kerstjansko vero, kateri so sploh največ zaupanje na Devico Marijo imeli. Toti papež, kateri so poznej med svetnike postavljeni, in kterega spomin cerkva na dan petiga majnika kakti na današni dan sveti, se zlo vstrašijo nesreče, v kateri se je celo keršanstvo znajšlo. Ali močno zaupajoč na Marijo, se zjedinijo z Benetčani in Španjolci, da tega neprijatelja odtirajo. Boj je bil na morji, ino bark kristjanskih dosti menje, kak turskih. Da človečje

moči tu malo premorejo, so vsi spoznali. Ali sveti papež ne zdvojijo, oni se terdno na pomoč dobrotljive in mogočne Device zanašajo. Zapovejo ali, da se prošnje in procesje deržijo, in da naj vsi verni Devico Marijo za pomoč prosijo. Skoro cela Europa je na enok roke k molitvi sklenula, in povsodi so se na čast Device Marije procesje in pobožnosti deržale. Papež Pius pošlejo zapovedniku kerstjanske barke, Don Joanu od Esterajha svoj sveti blagoslov (žegen) in mu tudi za segurno rečejo, da bodo Turke preobladali. Alj poleg tega ga zaprosijo, da vsi vojšaki (soldati), kateri bi morebiti gerdo in nepobožno živeli, ali samo za tega voljo v boj šli, da tam kaj naropajo, se naj nazaj domo pošlejo, da se tak celi vojski milost božja zavoljo grehov nekih ne odvzeme.

Pius pak so kakti drugi Mojzes sploh roke k nebesam povzdigavali, da tak skoz Marijo, mater smilenja božjo pomoč za orožje kristjanov sprosijo. Slednič je bil boj, sedmega oktobra 1571 pri Lepanti. Na obema stranoma vojevali so z največo serčnostjo, in zdelo se je že, da bodo kristjani pri sili nevernikov obnemogli. Ali Marija osliši prošnje vernih. Bog vsih vojsk prinese srečo k kristjanom. Turke so dobro zbili, ino več kak trideset jezero (taužent) njih padne, njihovo barko pa so skoro vso raztergali. Sveti papež zazvéjo od te sreče skoz razsvetlenje svetega Duha. Ravno so se s svojimi kardinali čez vse fele opravila razgovarjali, alj na enok se odtergnejo ino rečejo: „Netreba nam dalje se od tega razgovarjati, mi imamo potrebnejšo delo opraviti, — mi moremo Bogu zahvaliti za srečo, katero je kristjanski vojski

podelil. Skoz višjo luč razsvetljeni so bili terdno osvedočeni, da je tu Devica Marija pomogla, ino zato na večni spomin za toto dobroto dajo v lauretanski litaniji pridavek: „Pomočnica kristjanov, prosi za nas“ pristaviti in še razum tega praznik svetega roženkranca postavijo. — Ravno tak so v letu 1683 skoz mogočno obrambo Marije kristjani Turke pri Beču (Dunaju) v Esterajhu za cesarja Leopolda I. premagali. Turki so Beč 216,000 vojšaki in mnogimi topi in možari oblegli, celo deželo skoro v pušavo preobrnuli, jezero kristjanov vmorili ali pa v robstvo (sužnost) odpeljali, ino celemu cesarstvu je naj večja nesreča protila.

Ali so se tudi po vseh deželah molitve k nebi vzdigavale, vsigdar so Marijino imé nazivali, povsodi so se procesje in molitve deržale, in glej, Marija pride kristjanom na pomoč. Dvanajstega septembra so naši, če ravno je njihova vojska proti turski mala bila, Turke prijeli in raztirali. Na večni spomin hvaležnosti so papež Inocenc XI. zapovedali, da se na prvo nedelo po rojstvi Marijinem (po mali maši) svetek častitega imena Marijinega obhaja.

Kak hasnovito (koristno) je tedaj, da se sveto imé Marija v vsih nevarnostih ino nesrečah naziva, in se pri njoj pomoč iše, ktero sveta cerkev sama imenuje, pomočnico kristjanov.

N a u k.

Prosi vsaki dan za gnado srečne smertne ure.

Šesti dan.

2. Premišlevanje

čez rojstvo Device Marije.

Čez rojstvo Marijino veseli se zemlja da je v njej dobila

1. mater odrešenika,
2. mogočno zagovornico, in
3. dobrotljivo mater.

1. Marija je mati našega odrešenika.

Kak velka je ljubezen Marijina proti ljudem. Ona je nič ne bolj želela, kak naše odrešenje in naše zveličanje. Ona je morala, da bi ljudje zveličani bili, naj več k tistemu velikemu ofru doprinesti, katerega je njeni sin za izbrisanje naših grehov večnemu očetu daroval. Ona je, da tak rečem, svojega sina sama darovati mogla, da on naš odrešenik ino naš zveličar bude. —

Tak se ali veseli zemlja čez blaženo in slavno rojstvo Device Marije. Njeno prikazanje na zemlji je bila najmilejša zarja, po kateri se je Jezus, solnce pravičnosti pokazal. Ve-

selite se ali vsi, kateri Jezusa ljubite, in pri njem zveličanje išete! Pak jočte se vi, in žalostite se, kateri v temah blodite in v grehah živite ino Jezusa zgubite.

2. Marija je zagovornica sveta.

Ker je Marija mati našega odrešenika, ter na nas kak na svoje rojake (žlahto) gleda. Ona vé, kak drago nas je njeni sin odkupil. Zato sploh prosi, da nijeden zgubljen ne bode. Ona si naše potrebe k serci vzeme, ino zmirom prosi pred tronom božjega sodnika. O srečen svet, kateri si tak mogočno zagovornico dobil. Oh da bi te nebi Marija dozdej tak materiuski obranjovala in zaslužene kaštige od tebe odvernjavala, kaj bi iz tebe bilo! Premisli ali, da ti je ne iz druge namere (zroka) milosti sprosila, kak da se poboljšaš ino spokoriš.

3. Marija je dobrotljiva mati naše zemlje.

O kak dragi zastavek ljubezuni nam je na križi vmirajoči Jezus dal. Da bi Marija strašne zgube nebi tak občutila; je Jezus svoji presveti materi nas za otroke sporo-

čil, ino je htel, da njegova božja mati odzdaj bode sploh naša mati. Jeli je ter ne vredno, da se zemlja čez rojstvo Marijino veseli! Ali če jas svoje življenje ino svoje zadržavanje pogledam, jeli najdem lastnosti na sebi, katere dete tak prečiste ino presvete matere imeti more?

M o l i t v a.

Mati prečista, mati brez madeža, mati nedolžna, mati devičja, prosi za nas!

O mati prečista in brez madeža! Nimamo besed da tvojo čistost zrečemo, s katero je tvoje telo in tvoja duša nakinčana (nacirana), in katero si ti celi čas tvojega življenja neokvarjeno obderžala. Ti si mati našega gospoda, našega odrešenika, ali ti si tudi naj čistejša devica. O devičja mati! skoz tvojo nebeško čistost obrani nas, ino brani nas proti neprijateljem, kateri nas od vsih stran oblegajo, ino nam dragi zaklad (šac) svete čistosti vzeti hočejo. Naj čistejša mati, daj nam v čistosti tebi služiti, tebe

nasledovati, ino se nam v čistosti tebi dopasti. Amen.

I z g l e d.

Sveti Dominik.

Sveti Dominik se je v letu 1170 v stari Kastelji narodil, in bil od božje previdnosti izvoljen, da povsod luč evangelja užge, posebno pa krivoverne Albigenzarje, kateri so tisti čas cerkvi božji veliko škodo napravljali, na pravo vero oberne. Toti služebnik božji je nikdar ne henjal sveti evangelj oznanovati, ino njegovo sveto življenje, kak tudi mnogo čudežev, ktere je Bog skoz njega storil, so naj lepši dokazi za resnico njegovega nauka. Ali naj boljše orožje, katero je on proti krivovernikom opotrebil je bila, kak on sam reče, njegova pobožnost k Mariji. Nikdar je ne predge in ne nauka začel, brez da bi nebi Marije na kolenah skoz toto molitev za pomoč zaprosil: Daj o sveta Devica, da jas tvojo hvalo oznanujem, ino daj mi moč proti tvojim sovražnikom.“ Ino tak so trudi svetnika nikdar zastonj ne bili: dosti se njih je na pravo vero obrnilo. Ali vendar še ni vse po želi našega svetnika šlo, dosti grešnikov ino krivovercov ostane pri svojih krivih mislih, ino dosti njih je zaperlo svoje serce večni resnici. Sveti Dominik črez to zlo žalosten se pri blaženi Devici Mariji potoži, ino Marija mu razodene v letu 1202, da, kak je Bog skoz angelsko pozdravljenje skrivnost včlovečenja njenega sina pripravljaj naj tudi on (Dominik) k angelskem češenji vbeži ino

ljudstvi molitev svetega roženkranca naročava, ino skoro de se osvedočil, kakšni sad ino blagoslov tota pobožnost obrodila bode. Dominik včini, kaj mu je Devica Marija naročila, ino skoro se njegovo zaupanje spolni. Namesto da bi se s krivoverci prepiral, je on ljudstvi od svetega roženkranca predgati ino njegove skrivnosti razlagati začel, in pokazal z besedami ino izgledom, s kakšim duhom se sveti roženkranc moliti more. In v kratkem je skoz molitev svetega roženkranca več duš za pravo vero pridobil, kak skoz vse druge trude. Molitev svetega roženkranca je naj bolj terdokorne grešnike genula, ino dosti zablojenih v krilo prave rimske katolske cerkve pripeljala. — Zato se nam tota molitev z vso pravico tak močno priporočuje, ino predpostavljeni svete matere cerkve so dosti odpustkov ino gnad taistim obečali, kateri sveti roženkranc s pobožnostjo ino zaupanjem v Marijo molijo. Če nam ali zveličanje duš na serci leži ino spokorenje naših bratov, tak molimo sveti roženkranc večkrat, pak molimo ga s pobožnostjo, s premišlevanjem svetih skrivnosti, ino mi bomo velke gnade zadobili. Molimo nadalje tudi pred vsakim našim delom ino spočetjem naj menje eno „Češeno si Marija“ ino bodimo segurni, da pod obrambo tote mogočne Device vse naše dela, bodo srečno od rok šle, ino se v dobri sreči dokončale.

N a u k.

Vživaj večkrat duhovno ohhajilo, to je: imej vroče poželenje Jezusa skoz vredno ohhajilo v tvoje serce sprejeti ino se z njim zjediniti.

Sedmi dan.

1. Premišlevanje

čez rojstvo device Marije.

Cez rojstvo Device Marije žalosti se pekel, kajti ona se je narodila:

1. da pekel oblada,
2. da ga premaga, ino
3. da mu orožje ali moč odvzame.

1. Marija se je narodila, da pekel oblada.

Bog je peklenškemu skušavcu v paradizu napovedal, da bode med njim ino blaženo Devico nepomirljivo sovražstvo storil, ino pekel je to skusil, in bo na veke skusil. Skoz toto mogočno Devico so tisti močni in nepremagljivi postali, katere je on za slabe ino nemočne deržal. Kako žalost so ter peklenški duhovi občutili, kda so vidli njo (blaženo Devico Marijo) na zemljo priti, katera se njim tak močno protivi in nje oblada. — Ali oh! ti si morebiti pekli na trošt! Ti razveseliš hudiče, kadar ti v njihove nagovarjanja ino skušnjave tak rad privoliš!

2. Marija se je narodila, da pekel premaga.

Ti boš se tega osvedočil (previžal) če si premisliš, kak je od negda že njeno sveto imé peklenkim duhom strahovito bilo, kak so pred njim pobegnuli ino iz teles, v katerih so prebivali, odbežali, ali če si premisliš, koliko duš je iz službe vraga peklenkega v nebeško zveličanje skoz Marijino sveto imé spravljeno. — To si dobro moj kristjan zapomni, kajti ravno v tem svetem iméni najdeš ti naj večjo pomoč svojo dušo od toliko nevarnosti, katere njoj protijo, odvernuti. Vteči k Mariji, zovi njeno sveto imé na pomoč, podaj se v njeno materinsko obrambo, zaupaj na njo, ino ti neboš nikdar zgubljen.

3. Marija se je narodila, da pekli moč odvzame.

Za Marijo ni zadosti bilo, da je hudiča premagala, ampak ga je tudi htela celo vkončati. Zato derži glavo tottega sovražnika pod svojimi nogami, da tak pokaže, da ga je celo obladala, ino da ni več kos (nemore) ljudem škoditi, če se ga le ogiblejo ino pazko na se imajo. — Ti se dostikrat potožiš, da

te hudič prevari, ino da njemu nemoreš protivati, se pred vsemi njegovimi skušnjavami obvarovati? — Vteči k Mariji z živo vero: ona bode ti od svojega sina zadosti moči sprosil, ne samo skušnjavam se ognuti, temoč tudi iz skušnjav velki hasek (korist) prijeti.

M o l i t v a.

Mati ljubezniva, mati prečudežna, prosi za nas!

O resnično ljubezniva in prečudežna mati! Skoz tvojo popolnost si se ti sercu božjemu dopadla, in zavoljo tvojih lepih lastnosti si angele ino ljudi v začudenje spravila, vse je velikolepo, vse slavno na tebi, ljubezniva prečudežna mati! Ti si mati in devica vkup, ti si naj višja ino naj nižja med vsemi stvarmi. Ti si v svojih očeh naj menjša, ali naj popolnejša in blažena v očeh gospodovih. Prosi za nas, o mati dobrotljiva in milostiva, sprosi nam gnado, da bomo tebe verno in vroče ljubili, da tako v ljubezni do Jezusa tvojega sina okrepljeni in poterdjeni

sploh bolj k popolnosti prihajamo.
Amen.

I z g l e d.

Sveta Elizabet.

Sveta Elizabet, hči kralja vogerskega, ino poznej z grofom turingskem omožena, se je v Bretislavi (Požuni) na Vogerskem v letu 1207 narodila. Previdnost božja si je toto svetnico izvolila, da v trinajstem stoletju cerkev božjo proslavi, posebno pa v nemški deželi njeno celo visokost kreposti in svetosti svetú pokaže. Vse je na njoj lepo in nasledovanja vredno bilo; ino že kak malo dete je Devico Marijo posebno častila. Že kak dete se pod njeno obrambo postavi, in si njo za svojo braniteljco izvoli: tudi si je prizadela, da svoje pajdašice (tovaršice) k pobožnosti Device Marije obudi, in tak je med igranjem ino guračami večkrat na njo zmislila, ino eno češeno Marijo zmolila. Poznej je njena ljubezen do Marije sploh bolj rasla, njene kreposti nasledovala, posebno v čistosti serca, v sveti nedolžnosti ino delah smilečnosti. Med vsemi apostoli je svetega Janeza naj bolj ljubila, kajti on je taisti, kateremu je Jezus svojo sveto mater izročil. Če ravno je sveta Elizabet v svojem življenju dosti in velikih gnad od Marije zadobila, tak se je to vendar še posebno po smerti njenega krepostnega moža zgodilo, kdar je od svojega svaka s svojimi otroci pregnana ino nevolji prepušena bila. V totem stani, kdaj je sv. Elizabet od ljudi celo zapušena bila, je posebno zvedla, da kdo na Boga zaupa, ni zapušen, in

kdo v potrebi k tisti za pomoč prosi, katero cerkva imenuje: troštarco revnih ino pomočnico kristjanov, nikdar ni zgubljen. Jezus se njoj večkrat prikaže, njo okrepi in jo posebni skerbi svoje matere priporoči. Tak je Marija srednica in podeljitelca vseh gnad ino blagoslovov postala, katere je od gospoda obilno dosegla. „Če ti moja šolarea biti hočeš,“ reče enok njoj Marija, tak bom jas tvoja učiteljca; hočeš ti moja dekla biti, tak bom jas tvoja gospá, tvoja gospodinja. Elizabet se tedaj celo Marijini obrambi udá, in ta dobra mati podučuje jo v naj višjih skrivnostih božjih, vodi jo po poti kreposti ino svetosti na naj večo stopnjo popolnosti, ino njoj tudi moč in poterpežljivost podeli, brez vse težave v dobrem ostati, ino lahko po križnem poti hoditi. In tak je skoro svoj cilj dosegla. Bog njo ne še četiri in dvajsti let staro k sebi vzame v večno veselje. Vmirajoča še je zdihovala: O Marija, pridi mi na pomoč. In tak je njo tudi Devica Marija, ktera je njo na totem svetu obvarvala, v deželo večnega zveličanja odpeljala. — Glejmo, da bomo tudi mi po izgledu svete Elizabete Devico Marijo sploh ljubili. Pokažimo našo ljubezen posebno skoz čistost serca, skoz smilenje proti vboгим in bolenim, katere Jezus svoje brate imenaje, in kateri tedaj njegovi ljubeznivi materi zlo na serci ležijo: prosimo dalje, da nas Marija bode v vsem dobrem podučevala, nas na poti popolnosti peljala ino okrepila, dokler srečno naš cilj, — večno življenje ne dosežemo.

N a u k.

Bodi milostiv proti vboгим, ino včini njim po tvojih močeh dobro.

Osmi dan.

1. Premišlevanje

čez ofranje Device Marije.

Marija je skazala, kadar je v tempel šla, velko krepost, in sicer:

1. zavoljo tega, kaj je zapustila,
2. zavoljo svoje starosti, v kateri je to zapustila, in
3. zavoljo marljivosti in hitrosti, s katero je zapustila.

1. Kaj je Marija zapustila.

Marija, naj popolnejša in vernejša hči je tudi svoje stariše sv. Joahima in sv. Ano iz vsega serca ljubila. Ali, kdar je spoznala, da je njo Bog v svojo službo pozval, je hitro šla v tempel, in je zapustila svoje stariše, da se tam službi svojega Boga in gospoda ofra. Kakšna serčna odločba je ne to?

Jeli se tebi sram ne zdi, če ti na taki izgled zmisliš? Da kakšno hudo pajdaštvo zapustiš, ti ni treba tak velke kreposti, alj vendar ga ne odlaš! vendar si nemoreš naprejvzeti, da na glas božji in na tvojo vest več poslušáš, kak na zapeljive pajdaštva (tovarštva).

2. V kateri starosti je Marija svoje stariše zapustila.

Marija še ni četrir let stara bila, kdar se je v templu gospodu Bogu ofrala, in ravno za tega voljo je njena krepost tak velka. Kajti vsaki vé, kak težko eden v takšni starosti svoje ljublene stariše zapusti! Alj Marija je toto težavo vendar premagala. Ti pak grešnik nemoreš tvoje hude volje, tvojih strast (hudih naklonosti) premagati. in svete božje volje včiniti.

Nadvladaj samega sebe, nedaj se več grehom v roke, Bog bode ti dal serčnost ino moč, in bode ti vse, kaj te težko stane, obilno povernul.

3. S katero marljivostjo in hitrostjo je Marija svoje stariše zapustila.

Marija zapusti vse zavoljo Boga, in to, da se tak vsa ljusezni božji po-

sveti in udá. Bog jo hoče zvun sveta imeti in ona v sveti tudi nič imeti ne poželi, kak Boga samega. Kakšna lepa krepost! Ali oh! kak moje serce po svetu in po svetnem hrepeni, kak ono le samo veselje sveta si želi. — Da bi jas drugač ničesa nebi, kak samega Boga iskal, kak bi ter v duhovnem življenji napredoval in popolnejši postal, koliko gnad bi tedaj nebi od Boga zadobil!

M o l i t v a.

Mati stvarnika, mati odrešenika, prosi za nas!

Mati vsega mogočnega Boga, kateri je nebo in zemljo stvaril, in od vekomaj že naredil, da boš ti v času, kdar bode on človeško naturo prijel, njegova mati, prosi za nas.

Mati neskončno dobrotljivega Boga, kateri je zadnjo kapljo svoje kervi prelil, da nas od večne smerti odreši, in nam tak našo naturno in čeznaturno življenje pripravi, prosi za nas!

Ti visoka mati, katero si je Bog izvolil, prosi za nas, da sadú njego-

vega odrešenja obilno vdeleženi bomo, da se naše serce vso prestvari, in sploh bolj polno bode goreče ljubezni do našega stvarnika, do našega božjega odrešenika. Amen.

I z g l e d.

Sveti Kazimir.

Ljubezen ino pobožnost proti devic Devici so posebno čiste duše že od nekda imele, in nikdar se ni žlahno, pravično keršansko serce najšlo, katero bi nebi tudi z ljubeznjo do Marije užgano bilo. Lepi izgled tote resnice imamo na svetem Kazimiri. Toti knez (füršt) sin polskega kralja Kazimira III. je že v mladosti rad Bogu služil. Križanega Jezusa in devičjo mater Marijo je posebno sploh njegove serce poželelo ino ljubilo. Ničesa ni bolj sovražil kak nasladnosti, slasti, ino mehkoče življenja, tri pregrehe, katere se pri velikaših tak lahko natepejo. Naproti mu je nič draže ne bilo, kak čistost in nedolžnost serca. Da toto krepost nepokvarjeno obderži, se poda v obrambo blažene Device Marije. Iz ljubezni do Marije, z živim poželenjem njo nasledovati in se njoj dopasti, je on obljubil čistost, ino tak zvesto zderžal, da je svoje čistosti ne s sa-poj pregrehe omadežil. Devičja čistost mu je tak mila bila, da je, kdar so mu vračniki rekli, ki le zakonski stan ga ležej daljše pri življenji obderži, vendar ostal pri čistem življenji. Na čast Device Marije je eno lepo latinsko pesem napravil, katero še zdaj radi pojejo, in s katero je

on vsaki dan blaženo Devico počastil. Še po smerti si jo da napisano k sebi v trugo djati. Po smerti je v kapeli matere božje pokopan, katero je on v življenju tak močno ljubil, ino ktera ga je pred mnogimi nevarnosti obvarovala. On je v svojem pet in dvajstem letu vmerl, in njega ne častijo samo Polaki za svojega patrona, ampak on je tudi izgled mladeži in branitelj vseh tistih, kateri s čistim srcem Jezusu in Mariji služiti želijo.

N a u k.

Če je mogoče, tak idi dnes v cerkvo, svetega rešnega tela molit, ali pa moli pred kakšnem Marijinem kipom (pildom).

Deveti dan.

2. Premišlevanje

čez ofranje Device Marije.

Marija je včinila, kda se je v tempelnu Bogu ofrala
lepo krepost:

1. zavoljo darljivosti,
2. zavoljo veselja, in
3. zavoljo vroče želje, s katero se je Bogu ofrala.

1. Darljivost, s katero se je
Marija gorofrala.

Ni je njoj zadosti bilo Bogu svoje stariše, svojo hišo in celo svoje premoženje ofrati, temoč še je tudi svojo dušo iz vsemi njenimi močmi, in svoje telo iz vsemi čutmi in lastnosti Bogu darovati htela.

Prispodobi o človek ti svoj ofer, kateri gospodu Bogú daruješ, kak je mali in brez vse cene proti ofru Marijinem. Ti pri sebi govoriš: jas bom Bogu služil, ali tudi nekakšno veselje imeti morem. Kakšni je ta ofer, kakšna je to radost, dobro včiniti!

2. Veselje, s katerim se je Marija ofrala.

Poglej toto malo dete, s kakšnim veseljem v tempel beži. Vso ljudstvo zapazi in vidi zadovoljnost njenega serca! Ali kak ti svoj ofer opravljaš, s kakšnim veseljem ti v hram božji ideš, včasi prisiljen ali serdit in jezen čez hudo vreme? Čisto serce je Bogu dopadljiv ofer, glej da boš vselej z veselim sercom šel Bogu služiti.

3. Vroča želja, s katero se je Marija ofrala.

Bolje kdo kaj spozna, toliko več gorljivost ino ljubezen ima do tega. Marija je božja dobrotljivost naj bolj

spoznala, s kakšno naklonostjo je ter ne Boga poželega, in njegovo ljubezen, s katero je njo Bog v svet pozval, da jo z novimi gnadami obogati; s katerim ognjom je ter njeno serce ne užgano bilo, kda se je v tempelnu Bogu ofrala? — Tudi tvoje dobre dela in nadvladanja samega sebe, tudi tvoji ofri bi večo ceno pred Bogom imeli, da bi nje z večo in vročejšo ljubeznjo oživil.

M o l i t v a.

Devica naj modrejša, prosi za nas!

O naj modrejša, naj previdlivejša Devica, ki si pri vseh svojih delah nikdar nič družega iskala, kak božjo čast, tvoja lampica je bila sploh z oljem dubrih svetih del napolnjena, da si tak svojemu nebeškemu ženihi vselej poslužila, — sprosi nam gnado, da mi se neprevidnosti in nesreče nečednih devic varjemo, in po tvojem izgledu skoz včinjenje dobrih del sploh pripravljene bodemo na prihod ženiha naših duš. Amen.

I z g l e d.

Sveta Terezija.

Ponos in lepota cerkve vsakega stoletja ostane sveta Terezija. Tota svetnica se je v vseh krepostih in čednostih skazala, posebno pa v ljubezni in v pobožnosti do Device Marije. Od svoje pobožne matere lepo odreja je že v šestem letu začela blaženo Devico Marijo posebno častiti. Kdar je v vsujem dvanajstem letu svojo mater skoz smert zgubila, se verže pred kipom blažene Device Marije na kolena, se njoj vsa ofra, in prosi iz cele duše, da bi dobrotljiva Devica joj na mesto matere bila. Od tistega časa se je sploh Marijina hčer imenovala. Poznej je v karmelitski klošter stopila, in ker je toti klošter za posebno častenje Device Marije odločen, tak je sveta Terezija celo svoje življenje Marijini službi posvetila. Razum Device Marije je tudi lepo njenega ženina svetega Jožefa častila. Koliko gnad je sveta Terezija od Marije zadobila, kolikokrat je z njo govorila, se nemore opisati! Sveta Terezija je v Albi na Španjolskem 68 let stara sveto vmerla, in v njeni zadnji uri je prišla Marija z nebeškimi angelci po njeno dušo. — Tak tudi mi častimo blaženo Devico Marijo, naj nam bo naša milostiva mati, naj nas obrani in pelja po poti pravice in zapovedih svojega sina, in naj našo dušo v smertni uri njemu izroči.

N a u k.

Kolikokrat križanega Jezusa pogledaš,
ponovi svojo ljubezen do njega.

Deseti dan.
3. Premišlevanje

čez ofranje Device Marije.

Marija je, kdar je v tempelnu bila velke kreposti storila, in sicer:

1. gledé na Boga,
2. gledé na bližnjega, in
3. gledé na samo sebe.

1. Gledé na Boga. Kak juterna zarja sploh svetlejša biva, dokler ni beli dan, tak je tudi Marija v tempelnu vsaki dan prihajala v kreposti in popolnosti, in sicer skoz sploh večo in gorečejšo ljubezen do Boga, skoz sploh čistejšo namero v vsih delah, se Bogu dopasti, skoz vsakdanjo močnejšo stalnost v dobrem, in skoz mnogo drugih vročih čutov ino mišlenj. Kak velka je že ter ne bila Marijina svetost! Bila še je malo dete, ali vendar že vite-

zkinja (močna) v dobrem. — Alj jas vbogi siromak, kaj jas k vsemu temu reči morem, z letami sploh dalje prihajam, ali tudi dalje in še več z grehi, z hudobijami in krivicami!

Gledé na bližnjega. Kak je njeno serce od ognja nebeške ljubezni vso užgano bilo, tak si tudi lahko misliš, kakšno gorljivost in ljubezen je proti svojim mladim tovaršicam imela, kak je nje k dobremu opominjala, kak si je prizadela, da tudi v njih ogenj nebeške ljubezni užge. In zares, njena ljubezen proti bližnjemu je bila brez vse mere. — Kak stoji z meno, jeli tudi jas bližnjega iz serca ljubim, jeli se iz mojih del vidi, da sim pravi šolar tistega, kateri veli: Ljubi tvoje-ga bližnjega, kak samega sebe?

2. Gledé na samo sebe. Kak lepi pogled! Devica polna vsih gnad, vendar sama na se pazko ima in se pred grehom varje, če ravno joj nikdt nevarnost nepreti. Skoz odterganja, zatajenje, molčanje, pohlevnost, tiho življenje, brumnost, straženje in molitve zaklad (šac) svojih gnad še pomnožava, s katerimi jo je Bog že tak obilno obogatil. — Iu ti slab in reven

človek! ti skoz tvoje prevzetno zaupanje na Boga se sam rad v nevarnost podaš! O nesrečen! poglej vendar pred nogami brezden (bezden, jamo) v kterega padeš, če ne boš na dušo bolj pazko imel, in se greha ogibal! —

M o l i t v a.

Devica častitljiva, Devica pohvaljena, prosi za nas.

O Devica! zavoljo tvoje visokosti, zavoljo svetlobe tvoje svetosti in kreposti ti naj večo čast in hvalo zaslužiš. Vse, kaj ni Bog, pred tebo premine, in nobena stvar na nebi in na zemlji se nemore s tobo poravnati. Da bi vendar vsi jeziki tvojo hvalo oznanovali! Naj celi svet tvojo čast poje! Posebno pa mi njo skoz dobre dela in nasledovanje njene popolne kreposti hvalimo in častimo. Naša naj večja čast naj bo, tebi služiti! To mi goreče poželimo, za to te serčno prosimo o častitljiva, pohvaljena Devica. Amen.

Iz gled.

Častivreden Tomaž iz Kempis.

Blaženi Tomaž iz Kempis (tak zvan od kloštra, v katerem je živel) je že od mladih let Devico Marijo posebno častil. Za vsaki dan si je nekoliko molitev naložil, katere je njoj na čast zmolil, in tak zvesto opravil, da so se vsi čez toto pobožno dete čudili. Kdar se je šolati začel, je nesrečo imel v svojih molitvah in v svoji pobožnosti popušati, opervič je en dan, ter dva, tri, zadnič celi tjednen minul, kde se ni Bogu zahvalil, in v svoji nemarnosti ino mlačnosti je tak daleč prišel, da je vse svoje molitve in častenja blažene Device Marije zanemaril. V takem stanu je dolgo živel, dokler ni enkrat tote senje imel: Senja se mu, da je s svojimi součenci v šoli bil, gde se nebeška kraljica polna svetlobe z milim licom, belejše oblečena kak je sneg, in rumenejša kak juterno solnce prikaže. On vidi, kak je z vsakim šolarom govorila, vsakega milovala in pohvalila. Tomaž je, kdar dobroto Marijino vidi, poln poželenja do nje bil, ino si mislil, da bode tudi k njemu se obernila in milostivo z njim pogovorila. „Jas si tote gnade (sam pri sebi misli) sicer ne zaslužim, alj jas sim vendar Marijo sploh ljubil in ona je dobrotljiva mati.“ Tak si pri sebi misli: alj kak se vkani. Na mesto ljubeznivih besed je dobro posvaren (skregan). Kdar Marija na njegovo mesto pride, ga nemilo pogleda in mu reče: Zastonj ti od mene ljubezen in milost pričakaš, ker je tvoja ljubezen proti meni ohladila, da molitve zanemariš, tvoje pobož-

nosti opuššaš, od katerih si dobro vedel, da se meni dopadejo. Po tih besedah premine Devica Marija, Tomaž se zbudi, svojo vest hitro pre-mišljava (spraševa), spozna svoje grehe, obljubi poboljšanje, in je že pa tisti dan začel svoje navadne molitve opravljati. Na vsaki način (vižo) se je trudil, svojo nemarnost popraviti, in je zato češeno Marijo večkrat skoz dan zmolil, in črez toto molitev posebno pobožnost deržal, ino zadnič sveto vmerl. Tak tudi ti „češeno Marijo,, večkrat zmoli, kajti ta molitev ti zamore lepe gnade od Marije sprostiti.

N a u k.

Bodi pri jedi in pitvi meren ino zmisli si, da te Bog vidi.

Ednajsti dan.

1. Premišljevanje

čez oznanovanje Device Marije.

Marija je za mater oznanjena. Tota vrednost je velka

1. v redi nature,
2. v redi gnade, in
3. v redi časti.

1. V redi nature. Ker je Marija blažena Devica prava resnična

mati besede, katera je meso postala, tak je skoz toto lastnost z Bogom na tako vižo zjedinjena postala, kak nobena druga stvar. Iz nje je meso postal in se rodil Jezus Kristus, sin naj Višjega, pravi Bog in pravi človek v eni božji osebi, zato se Marija z vso pravico mati božja imenuje, vrednost, katere mi najuč prav zastopiti nemoremo. — Vedi pa tudi o keršanska duša, da je Marija ne samo mati božja, ampak tudi mati grešnikov. Pribeži ali k takšni materi z otročjim zaupanjem, vdaj se pod njeno obrambo, in se njoj dopaduj.

2. V redi gnade. Ker je Marija nezastopljivo vrednost dosegla, da je mati božja postala, tak je ona tudi na takšno vižo nekakšno gospodarstvo čez nezmerne zaklade njenega sina dobila. Jezus je njoj kakti sin pokoren bil, vse njene zapovedi deržal, ino njo lepo bogal. Koliko ali nebojo njene prošnje čez njega zamogle, kdar ga za kakšne gnade za nas prosila bode. In zares, božja volja je, pravi sveti Bernard, da mi po Mariji vse dobimo, — zveličara sveta, z vsemi guadami, katere nam je zveličar pripravil.

3 V redi časti. Od Marije se pravi v svetem pismi, da ona sedi na troni slave za njo pripravljenem, na desnici svojega sina, povišana čez vse nebeške vojske. Kraljica sedi na tvoji desnici. — Ker še nobeno oko ne videlo, nobeno uho ne čulo, kaj je Bog taistim pripravil, ki ga ljubijo, kdo bode ter to čast in slavo premislil in skončal, katera je od same svete Trojice, sveti božji porodnici pripravljena. — O kakšni trošt, kakšna radost je to za nas, da je naša mati, naša gospa v nebesah polna večne slave! Živimo ali sploh tak, da bomo enok vredni pri naši materi biti, njeno slavo gledati, njoj naše pozdravljenje in milovanje darovati in z njo nebeškega veselja vživati na vekomaj. Amen.

M o l i t v a,

Devica mogočna, prosi za nas!

O Devica! Ti si resnično mogočna na nebi in na zemlji, kajti Jezus, tvoj sin ti nič odreči nemore. Po tebi nam on podeli pomoč ino gnado, skoz te nas on reši iz vsih telesnih ino dušnih

nevarnosti. Celi svet je tvojo moč občutil. Ti si prevladala krivoverce, ti si peklenski kači glavo razdruzgnula: ti si peklenstem sovražniku pljen (blago) odtergala, katero je on poropal. Daj nam moč proti vsem tvojim neprijateljem. Daj nam vse skušnjave, napasti in nastornosti hudiča premagati, in gnado večnega zveličanja zadobiti. Amen.

I z g l e d.

Sveti Franc od Hieronimo.

Ednajstega velikega travna ali na dnešnji dan obhaja sv. cerkev svetek svetega Franciška Hieronima iz družbe Jezusove. On je bil, pravi apostel neapolitanskega kraljestva in mesta Napole, pa tudi pravi in verni častitelj in služebnik Marijin. On je do nje naj gorečejšo ljubezen imel, in je jo tudi v drugih užgati se trudil. V vsako soboto skoz celo leto se je postil pri kruhi in vodi, in še si k temu druge ojstre pokore naložil, ktere je na čast Device Marije včinił. V jezuitarski cerkvi v Napoli je bila podoba blažene Device Marije, ktero je nekda sveti Franc Borgias is Rima ta poslal pod imenom „Maria majore, ali Marija večā.“ Sveti Franc je ljudstvo naj bolje primarjal, pred totim kipom blaženo mater božjo častiti. Celih 22 let je v eni cerkvi Device Marije vsaki vtorek pridgal in ljudstvi razlagal visoke in lepe prednosti Marijine ino brezštevilne gnade, ka-

tere ona svojim stalnim in zvestim služebnikom sprosi. Mladičem in dekličem je posebno častenje Device Marije priporočeval, da nje tak v nedolžnosti obderži, ali pa iz nikernosti in zablodenja reši. Večkrat je rekel, da bode težko izveličan, kateri blažene matere božje ne časti. U vsih nadlogah, težavah, togotah ino djanjih je od Device Marije si pomoč prosil, na njo se je upiral u vsih potrebah. In tak je tudi čudovito, koliko dosti dobrega je pod obrambo Marijino storil. In ona je tudi svojega častitelja ne zapustila, temoč mu je v smertni uri na pomoč prišla in ga v nebeško kraljestvo peljala. On je vmerl v Napoli v letu 1716. Papež Pius VII. so ga v letu 1806 med zveličane ino papež Gregor XXI. med svetnike postavili (v letu 1839). Učimo se od svetega Franca, kak dobro je Devico Marijo častiti in ljubiti, kajti težko nebeško izveličanje zadobi, ker blažene Device verno ne časti.

N a u k.

Odtergni si pri jedi nekaj iz ljubezni do Jezusa in Marije.

Dvanajsti dan.

2. Premišlevanje

čez oznanovanje Device Marije.

Vrednosti, za katerih voljo je Marija za mater božjo izvoljena.

1. Vrednosti tela,
2. Vrednosti serca,
3. Vrednosti duha.

1. Vrednosti tela. Marija je tudi na teli tak stvarjena in sposobna bila, da je vredna bila za mater božjo. Če vse druge popolnosti na stran pustimo, skoz ktere je Marija žegnana med vsemi ženami, tak še le eno čednost najdemo, ktera je Bogu naj bolj prijetna bila, in to je njena čistost, njena ljubezen do Boga, kteremu je svoje telo posvetila. Bog le nad leljami svoje dopadenje ima, ino zato je tudi nad Marijo imel, ktera je bila čista in nedolžna kak lelja. — Kakšne merzosti ter nima nad nečistostjo, s ktero je mnogi, lahko tudi ti — ognušen.

2. Vrednosti serca Marijinega. Bog, kteri vse serca previdi,

je tudi ponižnost in pohlevnost blažene Device pregledal. Angelj božji jo v imeni in po povelju gospoda za mater božjo pozdravi, alj Marija si drugega naslova in imena ne da, kak deklet gospodove: Glej jas sim dekleta mojega gospoda, naj se mi zgodi po njegovi besedi. In ni še tega ponižnega spoznanja izrekla, je že Bog, kateri ponižnega serca nikdar ne zaverže in nezaničava, iz nebes stopil, v krilu tote prečiste Device. — Nepozabi ali človek, da ponižnost in pohlevnost Boga iz nebes k nam potegneta, in da ga gizdost in oholost (prevzetnost) od nas oddaljita.

3. Vrednosti duha Marijinega. Če bi gdo zamogel prihod zveličarja sveta bližej spraviti, tak je Marija zamogla. Ona kakti glava vsih vernih, obdana z obilnostjo vsih gnad je prišla skoz moč svoje vere, skoz gorečnost svojega poželenja in svojih vročih molitev do božjega trona in je tak večno besedo na zemljo spravila, da v njenem devičjem krilu meso postane. Tak tudi ti svojo vero oživi, obudi v sebi gorečo poželenje, da se neverni in oslepljeni grešniki spokori-

jo: prosi z vso gorlivostjo in terdim zaupanjem za toto gnado, in ti boš iz ene strani dosti za njihovo spokorenje doprinesel, iz druge strani pa si dosti zaslužb pri Bogu pripravil.

M o l i t v a.

Devica dobrotljiva, prosi za nas!

O Devica polna dobrote ino ljubezni, z katero je neskončno dobrotljivi Bog tebe napolnil, posebno v tem času, kdar je v tvojem krili prebival; tvoje milostivo serce še ni nikdar nobenega grešnika zaverгло, če si je ravno kaštigo zaslužil, ako je le z grevanim sercom k tebi pribežal. Nebesa in zemlja so polne tvoje dobrote in milosti. In ravno tota dobrota oživlja našo zaupljivost, da mi k tebi pribežimo in za tvojo pomoč prosimo. Vsmili se čez nas, pomiluj našo nevoljo, prosi za nas, reši nas. Amen.

I z g l e d.

Sveti Alfonz Ligouri.

Pokojni Alfonz Ligouri v letu 1816 med zveličane in v letu 1839 med svetnike postavljen je bil naj gorljivejši služebnik ino častitelj Marije, tudi eden naj svetejših škofov, kateri so v zadnjih časih cerkvo božjo povišali. Njegova svetost in brunnost je tak velka bila, da se opisati nemore, in nikdar ni naj mejnšega greha sam rad ali z naprejšvetjem storil. Oblačilo nedolžnosti je on tak čisto obderžal, kak je nje v svetem kerstu dobil, in u vseh tih čednostih ga je posebna pobožnost proti Mariji stalnega zderžala, in vse brezštevilne gnade si je večidel od Device Marije sprosil, katero je posebno častil. Častenje matere božje je vsim ljudem naročeval, in zmirom je rad tote besede v ustah imel: Po Mariji smo mi zveličarja sveta, po Mariji smo mi vse potrebne gnade za zveličanje dobili. In od tote visoke Device je tudi naš sveti škof vse dobil, z njo je dostikrat govoril v molitvi, v zamaknjenji, in kdar je on od te Device pridgal, so bili naj terdovratnejši grešniki genjeni in na pot spokorjenja spravljani. Posebno je svojim redovnikom, katere je on vpeljal, in se zato tudi po njem Ligourjani, ali mašniki iz odrešenikove družbe velijo, častenje te presvete matere božje naložil. Na kratko hočemo mi njegovo življenje pregledati, ino red, kak je on blaženo Devico častil. Nikdar ni en dan minul, gdej bi on nebi pred kakšno Marijino podobo klečé molil. Vsako so-

boto in vsak dan pred Marijinem praznikom se je pri vodi in kruhi postil. Vsaki dan je eno cerkev ali kapelo obiskal, ktera je Mariji posvečena bila. Škapulér (kolér) in očenaš je sploh pri sebi nosil, ino vsaki dan roženkranc molil z pohlevnim premišlevanjem njegovih skrivnost. Angelsko čenje je vselej molil, kdar je jutro, opoldne ali večer zvonilo, in če se je na poti znajšel je vselej pokleknil. — O da bi tudi mi totoga zvestega službenika Marijinega nasledovali v nedolžnosti in poštenem življenju! koliko gnad bi ter tudi nebi od nje zadobili!

N a u k.

Obudi večkrat vero, upanje in ljubezen.

Trinajsti dan.

3. Premišlevanje

čez oznanovanje Device Marije.

Sad materstva božjega:

1. gledé na Boga,
2. gledé na Marijo samo,
3. gledé na nas.

1. Gledé na Boga. Kdar je večna beseda v krili Device meso postala in se iz nje rodila, se je gospodarstvo

božje v resnici razširilo, Bog je ter ne samo bil gospod čez slabe ljudi, katerih popolnost je mala, ampak je tudi bil gospod čez svojega sina, Boga in človeka skupej. Jeli si tudi ti kaj za povišanje božje časti včini? Jeli si ti skoz lepe govore, podučenje in lepe izgledе katero dušo Kristusi prikupil? Ali si morebiti skoz svoje hudo zadržanje katero službi Jezusovi odtegnil?

2. Gledé na Marijo. Vrednost materstva božjega je tak visoka, da je nikdo skončati nemore. Marija, slaba stvar, je porodnica svojega stvarnika. Marija je svojega sina od svetega Duha spočela! Kak žegnana je med vsemi ženami! — O Marija mati božja, kak si ti visoka, jas omolknem od prevelkega začudenja pred tvojo visokostjo. Le misel, da si ti tudi mati smilenja me obudi, tvojo visokost premišlevati.

3. Gledé na nas. Marija je mati božja, ali ona je tudi mati zgrevanega grešnika. In kakti mati našega sodnika, je tudi naša zagovornica. Kaj ne zamorejo njene prošnje za nas pri njenem božjem sinu? Tak prosi moja duša z zaupanjem ino gorečnostjo mater

božjo, da ti zveličanje priskerbi. Veruj mi moj kristjan, da nikdar ne boš osramoten, če pravo pobožnost in ljubezen do Marije imaš.

M o l i t v a.

Devica verna, prosi za nas!

O Devica resnično verna in zvesta Bogu, ktereга sveto voljo si ti zmirom popolnoma storila, verna in zvesta Jezusu svojemu sinu, s katerim si tak terdno zjedinjena bila, da te je na svetu ne nič od njega ločiti moglo; zvesta proti nam ljudem, kateri za tvojo pomoč prosimo, sprosi nam odpušenje naše nevernosti, s katero smo proti Bogu grešili. Sprosi nam gnado, da bomo v prihodnič naše dolžnosti zvesto spolnjavali in po tvojem izgledu na vse notrajne nagovore verno poslušali, naše pobožnosti ino molitve k Jezusu ino k tebi zvesto opravljali, in slednič, kak zvesti služebniki tvojega sina, od njega milostivo sprejeti v svetlem raji. Amen.

I z g l e d.

Sveti Bernard.

Sveti Bernard, opat ali predstojnik Klervoskega na Francozkem, je bil lepota in pomoč svete matere cerkve v dvanajstem stoletji. Skoz svojo apostolsko gorljivost, posebno pa skoz svoje sveto življenje je on dosti za slavo in čast božjo storil. Posebno genljiva je bila njegova pobožnost in ljubezen do Marije. Že kak otrok se je podal v Marijino obrambo, že v mladosti se mu Devica Marija s svojim sinom Jezusom na sveto noč prikaže, ino mu celo skrivnost rojstva svojega božjega sina razodene. Ta prikazen v njegovem sercu tako ljubezen do Jezusa ino Marije užge, da je potlej v njeno čast dosti lepih knjižic spisal. Devica Marija še se mu večkrat prikaže, enok v nevarni bolezni, gdej so mu vračniki že vsi življenje odrekli in ga zapustili. Marija položi svoje roke na njega, in sveti Bernard v tem hipi ozdravi. Da on tudi druge k častenji Device Marije obudi, je zmirom govoril: Joj ne fali ne moči, nam pomagati, zakaj je mati božja, neti prava volja, ker je mati smilenja in tudi naša mati, mati revnih grešnikov. 62 let star je sveto vmerl v letu 1153 ino je pod enim oltarom blažene Device Marije pokopan. Tu še pridamo kratko molitev, katero je on skoro vsako uro Mariji na čast zmolil.

O blažena Marija! Ti si mati božja in mati grešnika, mati sodnika in mati grešnika, ne daj o dobrotljiva mati, da bi jas — tvoj grešni sin — skoz tvojega božjega sina obsojen bil, ampak spro-

si, da tvoj sin, božji sodnik, mene nevoljnega grešnika u večno domovino vzeme, o blažena Marija. Amen.

N a u k.

Spraševaj vsako večer svojo vest. (Premišljavaj in zgrevaj svoje grehe).

Štirnajsti dan.

1. Premišlevanje

črez obiskovanje Device Marije.

Pri tem potovanji Marijinem k Elizabeti se ima posebno na tri reči gledati:

1. na vzrok,
2. težavo, ino
3. hitrost potovanja.

1. Vzrok potovanja. Vzrok tega potovanja je ne drugi bil, kak gorljivost za zveličanje. Marija bi tudi lahko doma ostala, ino Boga hvalila, kateri je na njej tak velke reči storil. Ali skerb-ljiva za zveličanje duš, se ta poda, kamo jo ljubezen zove. Ino tak tebe Marija podučí, kak tudi ti včasí Boga zapustiti moreš (tvoje molitve ali hod

na božji pot) da iz ljubezni do njega tvojemu bližnemu pomagaš.

2. Težava tega potovanja. Kakor ženska je Marija, kak vsaka žena, že od nature slabejša bila, ali vendar se je podala na pot v Hebron k Elizabeti, katero mesto je precej daleč od Nazareta, ino pot tja skoz stermne gore, težek in nevaren. Ali ljubezen je Mariji dala moč ino serčnost. In kaj si ti misliš, če na Marijo pogledneš, kateri dostikrat nočeš tvojemu bližnemu pomagati, ali pa za silo in merranjem? Pomagaj ali rad tvojemu bližnemu, ino idi, če pot ravno daleč ino skoz stermne gore pelja, po izgledu Marijinem, njemu na pomoč.

3. Hitrost tega potovanja. S. evangelj pravi: „Marija je hitro šla čez gore.“ In zakaj hitro? Bilo je v nameri Jezusovi, svojega prehodnika Joaneza posvetiti, ino zato je Marija dirjala, da Jezusovo namero spolni. — Božji duh nobenega odlaganja ino odnašanja ne terpi, če ti ali duh božji kaj zapovè, ter tisto hitro brez odlaganja stori.

M o l i t v a.

Podoba pravice, prosi za nas!

O Marija mi se čudimo čez svetlobo ino lepoto vsih tvojih kreposti, ino keršanske pravice. Na tebi nije neti sence, neti teme, neti madeža nepopolnosti, ampak na tebi se svetlijo vse čednosti, vse popolnosti v naj lepši lnči. Po izgledu tvojega božjega sina si ti vso pravico spolniti htela.

O, v toto podobo, v toto sercalo dostikrat pogledimo: tvojo svetost hočemo zmirom pred očmi imeti, da se od tebe naučimo, kaj mi štoriti, delovati ino kak hoditi imamo. Sprosi nam odpušenje naših nepraviečnosti ino naših krivic, prosi za nas, da mi od Boga gnado zadobimo, na poti pravice hoditi, stalni ino stanovitni ostati do konca našega življenja, gde se ter na vse večne čase s tobo veselili bomo. Amen.

I z g l e d.

Sveti Franc Borgias.

Med svetnike, kateri so za čast Device Marije posebno goreli ino se trudili, se računni tudi

sveti Franc Borgias, vojvoda Kandianski ino poznej, opat družbe Jezusove.

Če je ravno že v posvetnem stanu brumno živel, ga je vendar Bog, kateri ga je k veči svetosti pozval, skoz posebno prigodbo bližej k sebi spraviti htel. Kdar je cesarica Izabela, žena Karla V. v Toledi na Španjolskem v naj lepšem cveti svojega življenja vmerla, dobi naš svetnik častno zapoved od cesara, da on umerlo v mesto Granado, gde so se španjolski kralji navadno pokapali, sprevodi. Preje kak je mertvo telo mešnikom predal, je mogel s prisego posvedočiti (popričati) da je to resnično telo cesarice. Ali kdar so trugo odperli, je obličje mertve tak strašno spremenjeno, da je živemu celo nič ne spodobno bilo. Pri pogledu te telesne gnjilobe v serce našega svetnika žar nebeške gnade šine, in on spozna v tem mertvem truplu, kak prazna je vsa blaženost in velikost tega sveta. Kda v svojo hišo nazaj pride, se verže na kolena pred Bogom vsegamežnim in je celo noč molil, grehe objokoval, k Bogu zdihaval ino to obljubo storil, katero je večkrat ponavljal: „Gospod jas prisežem, da nikdar več stvari služiti nečem, ktero mi smert lahko vzeme ino odterga.“

Po smerti svoje žene je svojo odločbo verno speljal, vsaki zemeljski časti, sreči ino bogastvi se odpovedal, ino v družbo Jezusovo stopil, da tak v klostri v ponižnosti in pohlevnosti na tihem Bogu samemu služi. Svoje celo življenje je posebno ljubezen do Marije imel, vsaki dan joj na čast sveti roženkranc zmolil, ino njegove skrivnosti premišleval. Časten je blažene Device je povsodi vpeljal, pri gospodi ino pri kmetih, pri sta-

rih ino mladih. Vidiš ali moj kristjan, da so vse posvetne časti nič družega, kak pepel in prah. Sv. Franc Borgia je vse grajšine prodal, ino penenze (dnarje) med vboge razdelil, ino potlej v siromaštvu samo v Bogu in za Boga živel. Tak glej moj kristjan, da tudi ti posvetnega blaga več ne poželiš, kak kaj je tebi potrebno. Posebno pa časti blaženo Devico, ino ona bode tebi od vsegamogočnega, naj dobrotljivejšega Boga sprosila, kaj je tebi potrebno.

N a u k.

Bodi milostiv proti vbogim ino daj koliko moreš; če imaš malo, tak tudi od malega tvojemu bratu za Jezusa voljo rad deli.

Petnajsti dan.

2. Premišlevanje

čez obiskovanje Device Marije.

Pri obiskovanji Marijinem sledeče premisli:

1. Njeno čednost,
2. njene govore,
3. hasek njenega obiskovanja.

1. Čednost Marijina. Premisli, kak čedno pohlevno ino ponižno se je Marija pri tem obiskovanji zadržala.

Sveti evangelist, kateri je to skrivnost popisal sam opomeni, s kak lepim, ljubeznivim in čednim zadržanjem se je celi hiši Cahariazovi dopalo — Ne pozabi nikdar, da je čednost ino lepo zadržanje Bogu dopadljivo, ino kdar kam prideš, se pošteno zaderži, ino zmisli, da je Bog povsodi nazoči.

2. Njeni govori. Sveti Bonaventura pravi, da, kdar je Marija k svoji teti Elizabeti prišla, je bil njuj govor samo od Boga in skrivnega spočetja Marijinega. Od božje ljubezni so bili njuj guči; tak tudi ti, kdar kam prideš samo pošteno ino lepo govori, ne ogovarjaj drugih, ino ne govori bodikaj; le kaj je potrebno, hasnovito ino pošteno, tak da drugega podučiš ino sam sebi korist pripraviš.

3. Hasek Marijinega obiskovanja. Ravno v tisti uri, kdar je Marija v hišo Elizabete stopila, je bil Joanez v maternem teli posvečen, ino z svojo materjo vred je bil napolnjen od svetega Duha. Blagi hram, v kterege Marija pride! Zovi jo na pomoč moj kristjan, da ona v tvojo dušo pride, jo obiše, ino tvoje serce posveti.

M o l i t v a.

Sedež modrosti, prosi za nas!

O Marija, ti si resnično sedež modrosti, ker je božji sin večna modrost očeta v tvojem devičjem krilu in na tvojih rokah počival, ino v tvojo dušo vse dare čeznaravne modrosti izlil. Z vso pravico te sveta mati cerkev imenuje sedež modrosti. Mi pa vbogi grešniki hodimo v temotah in smertnih sencah, in nevedimo, kaj nam resnično hasne (koristi). Prosi za nas o dobrotljiva mati, da mi po tebi dar modrosti dobimo, ino to ljubimo in išemo, kaj se Bogu dopade, ino nas u večno zveličanje pelja.

I z g l e d.

Serviti. Sveti Filip Benicius.

V začetku trinajstega stoletja je živel v Florenci na Taljanskem sedem možev, kateri so bili bogati ino iz žlahnega rodu. Ti možje so posebno neomadežno spočetje matere gospodove častili. Znamenito je, da so vsi na enok svoje bogatstvo zapustili in službi Marijini se darovali. To je bil prvi početek imenitnega reda Servitarov, ali služebnikov Marijinih, tak zvanih, ker je nji-

hova glavna pogodba bila, Devico Marijo posebno častiti. Klošter, kateri je tak dosti dobrega cerkvi božji storil, zahvali svoje procvetanje in razširanje posebno trudu Filipa Benecia.

Filip še je ne pet mescov star bil, kdar prvokrat neke od tih sedem prvih redovnikov vidi, ki so almoštvo prosili. Naglo se njegov jezik odveže, ino on reče svoji materi: Glej služebnike Marijine. Toti čudež je bil vzrok, da so se redovniki Servitari, ali po našem jeziku služebniki Marijini imenovali. Kdar je Filip petnajst let star bil in premišleval, v kateri stan bi stopil, je posebno k Mariji za razsvetljenje prosil, ino enok pri maši v serci glas čul, kateri mu je v klošter servitarski stopiti velel. Da božjo voljo bolje spozna, se oberne k Mariji z novimi molitvami, ino ona ga skoz eno prikazen v svojem namenu poterdi. Tak se je ali on ves službi Marijini daroval, ino za povišanje časti Marijine ino za poboljšanje grešnikov dosti storil. Posebno je naročoval pobožnost k sedmim žalostim Marije, katera je tudi v kratkem naj obilnejši sad obrodila. Približeval se je čas, gde sveti Filip k svoji nebeški materi pozvani je. Na dan vnebovzetja Marije ga je tak silna trešlica (merzlica) sterla, da se je lahko vidilo, da bode njegovo življenje kmalo vgasnilo. Osem dni po vnebovzetju Device Marije je zmirom Boga in Devico Marijo na pomoč zval, in tak 22. augusta leta 1285 sveto vmerl. — Da bi tudi mi tak zvesti v našem pozvanji in verni služebniki Marijini bili!

N a u k.

Imej pazko na svoje oči ino jezik, da te v greh ne zapelajo.

Šestnajsti dan.

3. Premišlevanje

čez obiskovanje Device Marije.

Marija se je tri mesce pri svoji teti Elizabeti zadržavala, in pri tem so posebno tri reči premisliti:

1. Kteri hasek je sveti Joanez,
2. kteri trošt njegova mati Elizabet, ino
3. kteri nauk so drugi domači iz tega zadržavanja prijeli.

1. Hasek ali korist za Joaneza. Marija je ostala tri mesce pri svoji tetici Elizabeti. Ker je že pri njenem pozdravljenji Joanez v materni utrobi posvečen bil, koliko več je ne potler skoz molitve ino gnade Marijine rasel sam v gnadah božjih! Netreba se ali čuditi, da je Joanez tak velki svetnik postal, s kterim se nobeden meriti nemore. — Blagor ali starišom, kte-

ri svoje otroke že pred rojstvom obrambi Marijini priporočijo! Učite se iz tega kristjani, s katero ljubeznijo vi za nedolžno mladost skerbeti imate. Kak se človek iz mladega navadi, tak tudi poznej dela.

2. Trošt Elizabete. Kakšno radost, kakšno veselje je zadržavanje Marijino svoji tetici vzročilo (napravigo). Tri mesce je tisto pri sebi imela, ktera je radost izvoljenih ino veselje nebes. — Alj zakaj tudi ti k tisti ne pribežiš, katero sveta mati cerkva troštarco revnih ino žalostnih in pomočnico vsih vernih kristjanov imenuje? —

3. Nauk za druge domače. Marija je v hrami Elizabete naj težje dela opravljala z ljubeznijo, veseljem ino z radostnim srcem. Marija je vse hišne opravila, kakor dekla delala, desiravno je blažena mati odrešenika bila. Kakšni lepi izgled za posle (dekle ino hlapce) Cahariazove! Ino tudi kakšni izgled za tebe, ki se ti večkrat vnoža, tvojemu bližnemu kaj včiniti, ali se ponižati.

M o l i t v a.

Začetek našega veselja, prosi
za nas!

O Marija ti si začetek našega veselja v življenji, v smerti ino v večnosti. Ti si veselje na svet prinesla, ki si nam odrešenika ino zveličarja sveta porodila. Ti zderžavaš toto veselje, kajti sploh v potrebah pomagáš vsim, kateri v ljubezni k tebi kličejo. Ti boš naše veselje tudi dokončala, če nam boš, kak se mi nadamo, v smerti na pomoč, nas boš obranila in v večno življenje vpeljala. O mati smilenja, ne zapusti nas v uri skušnjave, poterdi v nas veselo zaupanje v te ino v tvojega sina. Daj, da nikdar maloserčni ne bomo, temoč razveseli in obudi nas skoz tvojo obrambo ino pomoč, skoz poterpežljivost in ednakost naše volje, z voljo sina tvojega. Amen.

I z g l e d.

Sveti Franc Zalezi.

Sveti Franc Zalezi, škof v Genevi v švajcarski zemlji je skoz svoje celo življenje Devico

Marijo posebno lepo častil, ino dosti gnad od nje dobil. Mi hočemo tu samo eno prigodbo spomenuti, katero nam iz ene strani otročje zaupanje našega svetnika k Mariji, iz druge pa skerb Device Marije za svojega služebnika jasno pokaže. Sveti Franc se je za svojih mladih let v Parizu šolal, in desiravno je pobožno in brumno živel, je vendar Bog dopustil, da je v strahovito zdvojenje prišel ino vedno od misli martran bil: da je on za večno zveličanje ne odločen, ino da nikdar Boga gledal ne bode. Lehko se misli, kak je ta misel njegovo dušo in serce pobila, ker je vedno tak vroče Boga ljubil, ino goreče želel z njim se zjediniti. Ta skušnjava mu ne da mira, noč ino dan strahovita misel njemu v glavi tiči, tak da je na duhi in teli že skoro zbolel, ino se so že za njegovo življenje bati začeli. Vendar je v ti tesnobi ino tem strahi ne henjal Boga, Očeta vsega trošta za pomoč prōsiti, ino kdar ga je enok ta misel pa tak vnemiravala, da si je ne več pomagati vedel, beži v cerkev, gde je storil prej obljubo čistosti. Pervo, kaj mu v oči pade, je bila podoba Device Marije. Ti pogled je bil lek (zdravilo) za njegovo ranjeno serce. Zaupanje, katero je on zmirom do matere božje imel, zadobi novo moč, novo življenje. On se verže na kolena, ino ker se je za nevrednega deržal, se naravnost k Bogu obrnuti, je molil iz vse duše k Mariji, naj si od nje jedino gnado sprosi, da od Boga na veke zaveržen ne bode. Ino da bi ga Devica Marija preje vslišala, je z polnim zaupanjem lepo molitev svetega Bernarda: Spomni se o naj dobrotljivejša gospa i. t. d. glej zadi, molil, in se je poleg jokal; ino na enok ga strahovita skušnjava zapusti, ino mir zopet

pride v njegovo dušo. Njegovo zdravje se je pa povernilo, obličje porudečilo ino on je bil, kak da bi mu nikdar, nič nebi falilo. Poznej se je tak lepo šolal, da je škof postal ino dvajsti let kak dušni pastir živel ino delal za zveličanje duš. On je sveto vmerl 28. decembra 1622 v 56 letu, ino je že v letu 1661 med izveličane ino v letu 1665 med svetnike postavljen bil. — Spet lepi izgled za te, Marijo ljubeznivo častiti!

N a u k.

Kdar se spat spravljaš zmisli na smert, ino si predstavi, kak da bi si v merzel grob legel.

Sedemnajsti dan.

Premišlevanje

črez devičjo čistost Marije.

Marija je

1. izgled devic,
2. device so krona Marijina,
3. Marija je braniteljca devičjega stana.

1. Marija je izgled devic. Marija je devičji stan visoko cenila. Sveti cerkveni očeti terdijo, da bi Marija preje se vsem častem odrekla, celo svojem materstvu božjem, kak pa svoji

devičji čistosti. Zato jo sveta mati cerkva imenuje sveto devic Devico. Ne so vsi ljudje v devičji stan pozvani, vendar hvali Boga keršanska duša, katera si njemu čistost obljubila, ino veseli se, da med tisto množino izvoljenih slišiš, kateri je Marija predstojnica. Alj tudi vsaki, kateri je ne devičje čistosti obljubil, je dolžen njegoveму stanu pristojno čistost deržati.

2. Device so krona Marijina. Sveti Pavel je enok kristjanom Filipskim, kateri so se tak lepo zaderžali, da so čast svetega evangelja povišali, rekel besede: Moji ljubeznivi brati, vi ste moje veselje, moja krona. Tak tudi Marija Bogu posvečene peršone t. j. čiste device imenuje. Sveti Ciprian pravi: Device so lepota gnade duhovne, zakaj skoz nedolžnost ino čistost svojega serca razveselujo svojega nebeškega ženina, kralja vsih kraljev, Jezusa Kristusa. Kak zlo se ali tudi Devici Mariji dopadejo, po ktere izgledi one živijo! Sveti apostol Joanez, kateri je svojo devičjo čistost sploh ohranil, je tudi zato posebno prečisti materi božji

od Jezusa poročen bil. Kaj je Joanez naj ljubeznivejši joger Jezusov za Marijo bil, to še so zdaj za njo vse prave device. Kak velka lepota je ali ne devičji stan! —

3. Marija je braniteljca devičjega stana. Sveti Joanez pravi v svojem skrivnem razodenji, da bodo čiste duše v nebesah pred božjim trōnom pesem spevale, katere nikdo drugi peti nemore, da bodo jagne božje povsodi spremlale ino obdavale, Prečista Devica Marija bode ali posebno na čiste duše pazko imela ino branila, da njim zapeljivec nebode škoditi mogel. Čista duša je angelec že na zemlji. Zato device, ki ste Jezusa za svojega ženiha si zvolile, ne bodite malo-serčne, prosite Marijo za obrambo, ona vas bo pred zapelavanjem ino skušnjavami obvarvala.

M o l i t v a.

Posodba duhovna, posodba časti vredna, prosi za nas!

O preblažena Devica! z vso pravico se ti duhovna, časti vredna po-

sodba imenuješ, kajti gospod je tvoje serce z naj dražjimi dari svetega duha napolnil. Tvoje misli so sploh velike ino blage, tvoji čuti sveti, ino tvoji nameni čisti ino visoki bili. Ti si ne druga želela, kak Boga povišati, njega ljubiti ino njega zadobiti. Naj dražji ino zlahnejši dari nature, gnade ino slave so čez te obilno izliti. Mi vbo-gi pa nismo kaj druga, kak posodba nevolje ino zaverženja vredni. Dobrotljiva, ljubezniva mati, vsmili se čez nas. Pomiri nas s tvojim sinom, priporoči nas tvojemu sinu, izroči nas tvojemu sinu, da bomo mi skoz tvoje zagovorjenje njegovih neskončnih zasluženj vdeležni, ino da v bodoče nič druga ne išemo, kak kaj je božje ino večno. Amen.

I z g l e d.

Sveti Franc Regis.

Če je pobožnost k sveti materi božji za vse stane ino v vsih okoljšinah življenja potrebna ino koristna, tak je posebno v mladosti. Iz ene strani nas varje pred grehom ino iz druge pokaže vso vrednost ino veličastvo svetosti ino kreposti te dobrotljive mogočne Device. Med dosti drugimi je to tudi sveti Joanez Franciško Regis

zvedel. Té svetnik se je narodil v letu 1597 v škofiji Narbonski na francozkem od bogatih ino žlahnih starišev. Že z materinskim mlekom je tako rekoč ljubezen do svete božje porodnice vzizal. Že kak otrok se je dal v eno družtvo zapisati, kterege posebni namen je bil, Devico Marijo častiti. V tem družtvi je druge vse v gorljivosti častenja ino molitev presegnul. Potler v družtvi Jezusovi med redovnike sprijet je še večo pobožnost k materi božji imel ino njo povsodi užgati ino oživiti si prizadeval. Posebno je on zadnjih deset let svojega življenja Devico Marijo častil, ino to častenje med verne razširaval. Imé „Marija“ je zmirom na jeziki imel, ino za njeno čast z vso gorečnostjo govoril. Svoje podučevanje, sve svoje svete dela je njoj priporočil. Ino zavoljo tega velikega truda in gorljivosti, Jezusu duše prikupiti ino častenje Marijino razširiti, je vreden bil, da se mu Jezus ino Marija v smertni uri prikažeta. Svojim tovaršem je rekel na smerini postelji vmirajoč: Jás vidim Jezusa ino Marijo, ktera meni proti prideta, da me v prebivališe svetnikov vpeljata! Ah moji bratje, kakšna sreča; kak miren ino zadovoljen vmerjem! Tako govoreč je svojo dušo Bogu izročil. Resnično srečen je ta, ki tako vmerje, kteremu Jezus ino Marija na pomoč prideta. Ali takšne sreče se le tisti nadati sme, kteri je Jezusu ino Mariji v življenju zvesto služil. —

N a u k.

Zmoli kakšno molitev na čast Device Marije.

Osemnajsti dan.

Premišlevanje

čez, skoz večno besedo pripravljeno svetost Device Marije.

Pri svetosti Device Marije se ima na tri okoljšine gledati:

1. Marija je polna pobožnosti,
2. Marija je pripravljena, to gnado tudi drugim priskerbeti,
3. Marija tudi lahko to gnado preskerbi.

1. Marija je polna pobožnosti. Sveta cerkev imenuje Marijo prečisto Devico drago posodbo, ktera zasluži od vsega sveta častena biti. Sveta vera nas uči, da je tudi naše tolo in naša duša posodba, ino da je skoz sveti kerst naše telo za tempel svetega Duha žegnano. Sveti Pavel pravi, da je tisti, kateri se čist obderži posodba za službo gospoda napravljena. Ino kako je Devica Marija svoje telo čisto deržala, kak goreče je Boga ljubila, vse svoje misli in nagnenja na njega ravnala! — Vse zapovedi božje spolniti je prava pobožnost. Ino Marija je vse božje zapovedi zvesto

spolnavala, če so ravno težke bile, če je ravno dosti terpeti mogla. Marija je bila naj svetejša na zemlji med vsemi ženami, tak je tudi mogla naj bolje Boga ljubiti, naj pobožneje živeti. — O moj kristjan, ti si tudi pobožnost želiš. Prosi Boga za to gnado, ino kdar jo zadobiš, te po njej živi ino z njo delaj.

2. Marija je pripravljena, gnado pobožnosti tudi drugim priskerbeti. V svetem pismi stoji, da je vboga vdova v tako siromaštvo prišla, da je le malo olja pri svojem hrami imela, ino sploh v strahi bila, da njej nesmileni dolžniki njena sina odpelajo v sužnost, gde bi mogla kak roba tak dolgo služiti, dokler se dolg ne izplača. Alj kaj stori ona? kdar je preroka Elizeja vidila, ktereга mogočnost je poznala, ga za pomoč zaprosi. Ino on njej pomaga. Moj kristjan, ta vboga vdova je tvoja vboga duša, ktera je brez olja, to je brez gnad nebeških. Marija se ti pokaže v preroki Elizeji, kteri je dosti pri Bogu zamogel. Vdova je Elizeja prosila za pomoč, ino on nji vse od Boga sprosi. Tudi ti vboga duša prosi Marijo, ktera pri Bogu vse

premore. Sveti duh sam te vabi: Moj sin, daj mi tvoje serce! kak prijateljsko povablenje. Daj Bogu svoje serce in on bode ti vse podelil. Marija je Bogu svoje celo serce podarila, in ona je vse dobila. Marija je naj pobožnejša, naj popolnejša, jeli se ter ne bo tudi skerbela od Boga nam gnado popolnosti sprostiti, ker je popolnost sama tak ljubila?

3. Marija tudi lahko to gnado priskerbi. Marija je mogočna devica. Sveti Auguštín pravi: Bog je Marijo le za tega voljo na tak veliko čast povišal, da njoj vse podeliti zamore, Marija naj le samo poželi, ino že ji Bog podeli. Resnično, to je velka mogočnost. Kaj je Marija na zemlji Jezusi bila, to še je tudi v nebesah, njegova mati, božja mati. Kaj je Jezus na zemlji svoji materi skazal, to nji tudi v nebesah skaže. Pervi čudež je Jezus na prošnjo svoje matere včinił, in tak tudi vnebesah na njeno prošnjo vse včini. Premisli ali duša keršanska, kakšno mogočnost Marija ima. Prosi jo za gnado pobožnosti in brumnosti, ino ona bode ti njo od svojega sina sprosila.

M o l i t v a.

Izvoljena posodba pobožnosti,
prosi za nas!

Kdo je kda tebi enaki bil v krep-
stih, o preblažena Devica, kdo je kdar
s takšno pobožnostjo ino gorečnostjo
za povišanje božje napolnjen bil, kak
ti? Zmirom si bila z Bogom zjedinje-
na, zmirom si vse dolžnosti spolnavala,
v naj težjih skušnjavah si svojo kre-
post, svoje zasluženje pomnožila (po-
gmerala). Bodi nam na pomoč, da se
mi naši navadni mlačnosti odrečemo,
lenobo ino nemarnost premagamo, ino
našo nestalnost poboljšamo. Izvoljena
posodba pobožnosti, prosi za nas, da
bodo tudi naše serca z brumnostjo na-
polnjene, da se v njih sveti ogenj lju-
bezni oživi, ki bomo Boga povišali, ino
kak si zasluži, iz celega serca ljubili,
v tem ino večnem času. Amen.

I z g l e d.

Sveti Vincenc Fereri.

Sveti Vincenc Fereri, imeniten v cerkvi
božji zavoljo svoje velke gorečnosti za spreber-

njenje grešnikov je že v svojem detinstvi posebno ljubezen do matere božje imel. Posebno si je prizadeval, se skoz nasledovanje njenih čednosti ino skoz čistost serca Mariji dopasti. Ali peklenki skušavec, kateri je vedel, koliko dobrega de enok ti svetnik storil, si je prizadeval, na vse fele, ga zapeljati ino v pogubljenje spraviti, ali sveti Vincenc vselej pod obrambo Device Marije vbeži, ino tak vsako skušnjava premaga. Kdar je enkrat v svoji hišici bukvice svetega Remuša čez devištvo Marijino bral, je tak serčno genjen bil, da se je na kolena vergel, ino sveto Devico prosil iz cele duše, da ga tudi zmirom v ti kreposti obderži. Ne še je molitve dokončal, ko glas govoriti začuje: Devištvo je redka krepost: ta gnada bude le malo kateremu podeljena, ino ti si ne smeš misliti, da k tem malem številu (broji, čisli) slišiš. Desiravno si toto krepost dozdej neokvarjeno obderžal, tak vendar jas nebom dopustil, da ti dalje to ime nosiš. „Lehko je misliti, kak se je naš svetnik prestrašil, kdar je te besede čul, zakaj on nije verjel, ki bi Marija kda kterege zavergla, kateri je njo za pomoč prosil. Zato je še bolj pobožno molil, ino skoro mu se nebeška kraljica v nebeški svetlobi prikaže, govoreča: Ne boj se moj sin, kaj si ravno pred čul, je vkanljivost od očeta laži, kateri druga ne želi, kak tebe vstrašiti ino malo-serčnega napraviti. Ali imej serčnost, ostani v tvojem naprejevzetji, ino tvojim obljubam zvest. Vso tvoje zaupanje imej na smilenje mojega sina, ino na mojo materinsko obrambo. Hudič še ti mnogo skušnjav pripravlja, ali z gnado moje-

ga sina boš vse srečno premagal.“ Nebeška kraljica premine ino sveti Vincenc je bil vtolažen ino pomirjen. Potler je kak angel živel, ino v čistosti ino nedolžnosti sveto vmerl. — Tak tudi ti, kateri to bereš, ne izgubi serčnosti, ino če si čistost obljubil, Devico Marijo prosi, ona bode te pred skušnjavami varvala ino te okrepila. Zmisli dostikrat na besede Jezusove: Blaženi, ki so čistega serca, zakaj oni bodo Boga gledali.

N a u k.

Stori svojemu bližnemu iz ljubezni do Marije kakšno prijaznost ino daj kakšni milodar.

Devetnajsti dan.

Premišlevanje

čez popolnosti in kreposti Device Marije.

Pri čednostih Device Marije se imajo tri reči premišlavati:

1. Svetloba,
2. velikost,
3. ljubeznivost čednosti Marijinih.

1. Svetloba kreposti Marijinih. Sveta mati cerkva lepoto ino prijetnost čednosti Marijinih podobi lju-

beznive rože primerja. Roža je med vsemi cveti naj milejša, ino naj lepše diši, zato je tudi shodno Devico Marijo z rožo pripodobiti. Sveti Bernard, ti posebni ljubimec Marijin imenuje njo nebo Boga. Ino zakaj? — ker več gnad in darov v sebi ima, kak ves od milijonov zvoljenih duhov napolnjeni dvor nebeški. Sveti Krizostomus pravi od Device Marije: ne Kerubini, ne Serafini (nebeški angeli) s svetostjo svojo njej se primerjati morejo. Kaka svetloba, kaka visokost je blažene Device! — Kaj pa se moja duša, na tebi sveti? nič kak grehi, — jeli cveteš kak sproletna roža? Oh omadežvana je ino posušena od nečistega greha.

2. Velikost Marijinih čednosti. Papež Gregor VII. spoznajo, da njenega človeka usta nezamorejo velikosti in pobožnosti Marijine zadosti hvaliti. Oni rečejo: Kaj bi o kristjan povedal od presvete Device, ktere ne nebo ino ne zemlja po zaslužbi hvaliti nezamoret. — O moj kristjan, koliko pa imaš ti dobrega na sebi, kaj je na tebi velkega, hvale vrednega? Sprašavaj (spi-

tavaj) se, kaj si zanemaryl, koliko si zagrešil, ter svoj greh zgrivaj, ino se Mariji priporoči, da ti ona nekaj od svojih gnad podeli.

3. Ljubeznivost čednosti Marijinih. Kakor čednosti Marijine celi svet s svojo svetlobo obsinejo, tako tudi ljubeznivost in nebeško mili duh razširajo. Ino toti mili nebeški duh, koliko duš je ne napolnil? Preglej veliko množino svetnikov in svetnic obojega spola, koliko njih je ljubeznivost Marijina oživila, ino k nasledovanji njenih čednosti obudila. Ino koliko zgubljenih duš še zdaj k sebi potega! Koliko revnih še zdaj pri njej veselje ino dušno življenje najde? Moj kristjan, jeli tudi tebe ljubeznivost Marijinih kreposti nadehne? Jeli tudi tvoj izgled, tvoje dela, tvoje besede ljubeznivost razširajo? Ali vendar tvoje serce v grešni gnjilobi perhni? O skrivna roža, tudi naše serca s svojim sladkim duhom napolni! —

M o l i t v a,

Roža skrivna, prosi za nas!

O ljubezniva mati! Ti si že od začetka skoz svojo lepoto ino nedolžnost dopadenje božje zadobila, ino skoz svojo svetost ino popolnost črez celi svet ljubeznivi, sladki duh čednosti razširila. Ti si resnično skrivna roža, ktera nikoga s ternjem ne zbodneš, temoč vse s svojo ljubeznivostjo, prijetnostjo ino sladkočo oživiš ino razveseliš. Sprosi nam od Jezusa gnado, da se mi njemu sploh bolj dopademo, med ljudmi sladki duh Jezusa Kristusa skoz nedolžnost ino čistost našega zadržanja razširujemo, ino nikdar nijenega človeka na nikakšno vižo ne pohujšamo. Amen.

I z g l e d.

Škapulir. Zveličani Šimon Štok.

Škapulir je vpeljal blaženi Šimon Štok, general-opat karmelitskega kloštra. Ti služebnik božji je bil Anglež, ino se je na povelje svetega Duha, kdar še je komaj 12 let star bil, v pušavo podal, da tam ležej božje reči premišlava. V ti

pušavi je v votlem hrasti živel, ino zato je tudi ime Štok dobil, (kaj se po angleškem votel hrast veli). V ti samoči je zmirom molil, se postil, ni nikdar druga pil kak vodo, ino ničesa druga ne jel, kak zeliša ino korenine, ki so v pušavi rasle. V tem samotnem življenju je on tudi posebno Devico Marijo častil. Že dvajsti let se je v pušavi zderžaval, kdar so neki Karmeliti na Angleško prišli ino nekoliko kloštrov vpeljali. Pokorno ino samotno življenje tih pušavnikov, posebno pa njihova pobožnost ino častenje Device Marije, se je Šimoni tak dopalo, da se je njim pridružil, ino se v njihov klošter sprijeti dal, gde je na skorem izgled gorljivosti ino lepega zaderžanja bil. V poznejih letah je višji vsih kloštrov totega reda postal. Potem se posebno trudi, pobožnost k Devici Mariji v svojem redi še bolj oživeti, ino med verne razširiti. Dostikrat je k njej klical, da mu vendar naj kakšno znamenje svoje gnade ino obrambe da, ino pokaže, na kakšno vižo bi on naj več za njeno čast včiniti mogel. Kdar je enkrat pa pred podobo Marijino, za to gnado prosil, se mu prikaže nebeška kraljica, obdana od velke množine angelov, ino mu da Škapulir, ino reče, „da je to oblačilo znamenje njene ljubezni do njegovega reda (kloštra), da skoz njega povišana biti hoče, ino da bode za vse znamenje zveličanja, kateri ga bodo nosili ino dobre dela storili do smerti.“ Kdar se je vpeljanje škapulira zaznalo, so verni hitili, ga nositi začeti. Kralji in knezi so si oblekli oblačilo præsve Device, da na takšno vižo Mariji služijo ino njeno mogočno obrambo zadobijo. Ali nič je ne bolj k razširavanji te pobožnosti pomagali, kak mnoge gnade, ktere je Marija tem skazala, ki so škapulir nosili. Od

tih čudežov hočemo mi samo enega napomenuti: Pri obseji mesta Montpelijeskega na Francozkem, je en vojšak, kateri je škapulir nosil, od krugle pogodjen (trofjen). Krugla je skoz vse oblačila vderla noter do škapulira, gde se je odbila ino raztegnjena na zemljo padla. Ljudevit XIII., kralj francozki, kateri je pri tej oblegi bil, je bil svedok te prigodbe, ino si je hitro tudi dal to sveto oblačilo spraviti, kterega čudovitno moč je malo prej sam vidil ino spoznal.

N a u k.

Kdarkoli zvon zvoniti čuješ, zmoli eno „Cešeno Marijo.“

Dvajseti dan.

I. Premišljevanje

čez žalosti Device Marije.

Kdar je Marija z Jezusom na rokah v tempel prišla ino ga darovala, je velke žalosti terpela, ino scer:

1. gledé na svojega sina,
2. gledé na samo sebe,
3. gledé na ljudi.

1. Gledé na svojega sina. Stari Simeon je prerokoval od Jezusa,

„da bode od sveta dosti terpeti mogel.“ Ino od tega časa je spoznala Marija, koliko bode njeni sin od Židov ino Paganov (Ajdov) prestati mogel. Kako bridkost je tota misel v Marijinem serci napravila! Ino kak pa tvoje življenje se pogaja s tvojim odrešenikom! Jeli njega vselej bogaš, ali se kak Židovi z njim prepiraš. Spraševaj se, glej kaj v bodoče večiniti imaš.

2. Gledé na sebe samo. Simeon je k Mariji rekel: Tvoje serce bode meč prebodnul! Ino od tega časa vidi Marija vso terplenje svojega sina. Vsaki pogled na njega ji je ojster meč. „Jas sim mojemu milemu detetu dala goreči kušec, je rekla Devica Marija v razodenji k sveti Brigiti, ino meni kušec Judažov na misel pride: jas sim ga hranila z mlekom mojih čistih pers, ali hitro mi jesih ino žuč v glavo padneta, s katerim je poznej na križi napojen bil, vse to me je napolnilo z največo bridkostjo.“ O dolga ino grozovita martra Marijina! Pomiluj ti njo moj kristjan, ino nasleduj jo v tem, da zmirrom terplenje Jezusa Kristusa v pameti obderžiš.

3. Gledé na ljudi. Marija je zvedla iz ust starega Simeona, da, če ravno bode njeni sin za dosti ljudi izvir zveličanja, vendar bode tudi za dosti pogublenje. Misli si moja duša, kak zlo je ta govor njeno serce raniti mogel, katero je s takšno ljubezno zveličanje grešnikov želelo! Kaj bo za te Jezus? jeli bode izvir zveličanja ali pogublenja? To od te zavisi. Jezus bo za te zveličanje, če ti češ, to je, če po njegovih zapovedih živiš, — pogublenje, če njegove zapovedi prestopiš, in se ne spokoriš.

M o l i t v a.

Turen Davidov, turen slonokosteni, prosi za nas!

O preblažena Devica! ti si obraniteljca vernih spoznavcev tvojega sina. Kakor turen Davidov visoki in mogočni, ti svetem mesti — cerkvi tvojega sina služiš za brambo ino pomoč. Lepa ino brez madeža si ti! mogočna in nepremagljiva, kakor turen slonokosteni! Pri tebi najde čista duša naj lepše izgled, naj močnejše opominjanja k do-

bremu. Obrani tudi nas skoz tvoje mo-
gočno zagovorenje, ino nas obvarvaj
pred vsemi napastmi, nastornosti ino
skušnjavami hudiča, kateri na to ide, da
nam čistost serca vkradne, ino našo
dušo v pogublenje spravi. Bodi nam mo-
čen turen proti našim sovražnikom, da
enok nebeško kraljestvo zadobimo.
Amen.

I z g l e d.

Sveti Bernardin iz Siene.

Sveti Bernardin, kterega svetek cerkva dnes,
kak na dvadeseti dan majnika sveti, se je rodil v
letu 1380. Že od svoje mladosti je imel posebno
ljubezen do svete matere božje, ino se je nad ča-
stenjem njenih podob veselil. Vsaki dan je Mari-
jino podobo obiskal, ktera je nad mestnimi vratni
v Sieni visla, ino njega na posebno pobožnost na-
peljavala. Ta gorljivost se je blaženi Devici tak
dopadla, da je na njeni svet v klošter stopil. V
kloštri ga je posebno z mnogimi gnadami obdarila
ino k njemu enkrat tako govorila: Tvoja pobožnost
se meni zlo dopade, in zato ti dam za znamenje,
da še večo plačo od mene dobiš, oblast predganja
ino moč čudeže storiti. Te dare sim jas od svo-
jega sina ti sprosila, ino ti včini ino delaj z njimi
vse dobro do konca tvojega življenja.“ Skoro se je
resnica Marijinih besed pokazala, sveti Bernar-
din je bil goreči pridgar. Zdaj je z ojstrimi be-
sedami naj terdokornejše grešnike spreobernal,

zdaj pa žalostne ino revne s sladkim medom svojih ustnic vtolažil ino poterdil. Kdar je enkrat v Sieni pomor nastal, je naš svetnik cele dni ino noči bolenim stregel. Vse svoje dela je vsakokrat Devici Mariji ofral, ino tudi od nje vse dobil, kajkoli je le od nje prosil. Njega so povsodi tak cenili, da so ga za škofa postaviti hteli, ali on te časti ni hotel prijeti. Kak je sveto živel, tak je tudi sveto vmerl v letu 1444. Njegova svetost je tak velika bila, da so ga že papež Miklož V. v šestem letu po njegovi smerti med svetnike postavili.

N a u k.

Imej v svoji hiši vselej naj menje en kip Marijin. —

Eden ino dvajseti dan.

2. Premišlevanje

čez žalosti Device Marije.

Pri žalosti Marijini čez zgubo svojega sina se imajo te tri reči premišlevati:

1. Vzrok te žalosti,
2. kak velka, ino
3. kak dolgo je ta žalost terpela.

1. Vzrok žalosti. Kdar je Marija Jezusa zgubila, ter je vso dobroto,

vse kaj nji je milo in drago bilo zgubila. Kakšno žalost, kakšni strah je občutila, kdar je svojega ljubljenega sina zgrešila. Koliko bridkih solz je prelila, kdar je Jezusa ne pri žlahti, ne pri znanih najšla! Kdar ti moj kristjan grešiš, zgubiš tudi Jezusa, tvojega prijatelja, tvojega očeta, tvojega Boga. Ino po takšni zgubi še miren ostaneš, se še smeješ ino šališ, kak da bi se nebi nič zgodilo?

2. Kak velka je Marijina žalost bila. Kak grozovite in strahovite misli so serce Marijino razmesarile, kdar je svojega sina nikdi ne najti mogla. Ona nije vedla, tudi ni vediti mogla, kam je prišel, ino kaj je z njim. Lehko je že zdaj med svoje sovražnike prišel. — In ti, kdar skoz greh Jezusa zgubiš, kak se te zaderžiš? Jeli si davaš mojo, njega vnovič najti?

3. Kak dolgo je žalost Marijina terpela. Žalostna mati je ne tri dni ino tri noči svojega ljubljenega sina vidila. „Gde si, ga je zvala, jočča ino zdihavajoča, gde si moj Jezus, moj ljubljeni sin, kak dolgo od tvoje matere ostaneš, pridi nazaj moja ljubezen, pridi nazaj k svoji zapušeni ma-

teri! kdar si ti pri meni, mi je vsa bridkost sladka, brez tebe mi je življenje težje kak smert.“ — Če ravno se je Marija zlo žalostila ino gorečo si njega želela se je vendar Jezus tri dni skrila. Ali veš, zakaj je svojo ljubleno mater tak dolgo v žalosti pustil? Da potler njeno poterpežljivost lepše naplača, ino to je tudi vzrok, zakaj tebe Jezus večkrat v žalosti ino v bridkosti terpeti pusti. V takem stani misli na Jezusa na Marijo, ponižaj se pod mogočno božjo roko ino ti boš trošt najšel, ino si zasluženja nabiral.

M o l i t v a.

Hiša zlata, prosi za nas!

O preblažena Devica! Ti si od Boga zvoljena za mater našega odrešenika, za mater našega zveličarja. Ti si v resnici tista zlata hiša, ktero je večni oče za prebivališče svojega sina pripravil. Devet mescov je stvarnik ino gospod nebes ino zemlje v tvojem devičjem krilu prebival. Ta hiša je mogla lepa ino snažna, ino zares zlata biti. Ti si žegnana med ženami, ti si pri

Bogu gnado najšla, prosi za nas, da bomo tudi mi Jezusa zmirom bolj ljubili, v ljubezni do konca ostali, ino tak vredni bomo, da Jezus v nas in mi v njem ostanemo na vse večne čase. Amen.

Iz gled.

Sveti Andrej Korzini.

Sveti Andraž Korzini nam je v svoji mladosti izgled dal, s kakšnim veseljem ino pripravnostjo grešnik gnado božjo sprejeti ino se spokoriti more. Preje že, kak se je Andraš narodil, so ga že stariši Devici Mariji zaobljubili, kakti pervenca njihove zakonske zveze. V noči pred njegovem rojstvom je Perigrina, njegova mati senjo imela, ktera jo zlo prestraši. Zdelo se ji namreč, da je volka porodila, kateri je v cerkev bežal ino se tam v jagne preobernul. Ino to je bilo znamenje, kaj se je z Andrejom poznej zgodilo. Njegovi pobožni stariši so se dosti trudili, da ga dobro zredijo, ali skoz zapeljivce, hudo tovaršijo, igro ino ples se je velko zagrešil ino daleč zablodil. Nemarnost ga je vodila iz greha v greh; celo svojim staršem je postal nepokoren ino terdokoren, tak da so se vsi, ki so ga poznali za njegovo prihodno življenje bojali in skerbeli. Njegova mati pa je večkrat na svojo senjo misleča, ne henjala Devico Marijo za pomoč prositi. Kdar se je Andraš enkrat v hudo tovaršijo podati menil, ino proti svoji materi, ktera ga je opominjala, nepristojno ino gerdo se zaderžal ino nji pregovarjal; se mati bridko raz-

joče ino v velki žalosti njemu reče: „V resnici si ti moj sin tisti volk, ktereга sim jas v senji vidila.“ Andrej, skoz te besede nekaj genjen, odgovori: Kaj pravite moja mati, jas sim volk? Peregrina mu ter celo svojo senjo pové, kak ga je že pred rojstvom Devici Mariji zaobljubila ino darovala, da nebode pogubljen. Ta povest Andrejovo serce tak gene, da je celo noč ne spati mogel. Misel, da je materi božji posvečen, zmirom njegovo dušo moti. „Devičja mati, ker sim jas tvoj hlapec, (začne Andraš na glas kričati) ti čem zmirom služiti. Samo za eno te prosim, za odpušenje mojih grehov.“ Kdar se je zoriti začelo, se poda v karmelitsarsko cerkvo, se ofra Mariji Devici, materi božje gnade s prošnjo, da se volk v jagne preoberne. On je svoje molitve tak dolgo ponavljal, dokler je ne oslišan bil. Da blaženi Devici popolnoma služi, prosi višjega od kloštra, da ga sprime, ino tak je začel pobožno živeti, ino materna senja se je spolnila. iz divjega volka postane krotko jagne. In v kratkem je Andrej izgled popolnosti bil. Na privolenje svojega predpostavljenega je potler za mešnika žegnán, ino zadnič celo za škofa postavljen bil, ino tak skoz celo svoje življenje brumno živel ino posebno Marijo, mater božjo častil, ktera mu je tak velke gnade sprosila. Bog ga pozove iz tega sveta, da se z jagnotom božjim na veke veseli, v letu 1373, ino Marija, ktera ga je že v življenju tak zvesto branila, mu je tudi v smertni uri na pomoč prišla.

N a u k.

Glej da molitev: „Angel Gabriel je prinesel Mariji češenje“ vselej, kdar k molitvi zvoni pobožno, zmoliš.

Dva ino dvajseti dan.

3. Premišlevanje

čez žalosti Device Marije.

Žalosti Device Marije pri križanju svojega sina, ino sicer :

1. gledé tela,
2. gledé serca,
3. gledé duše Jezusove.

Kaj je Jezus na teli terpel. Marija je vidla telo svojega sina od glave do nog ranjeno, razmesarjeno, oči s solzami napolnjene, obličje blede, ude raztegnjene, s kervjo polite, sveto telo na križi razpeto ino z žrebli (cveki, čavli) prebito. Koliko ran je na teli svojega sina vidila, toliko njih je občutila v svojem maternem serci. — Ino kdar ti oči na Jezusa povzdigneš, ki iz ljubezni do tebe tak ranjen ino raztergan

na križi visi, imaš vzrokov zadosti, se žalostiti, da ga tak malo ljubiš, ino se nič ne trudiš, svojemu mesu trohe odtergati, temoč zmirom po nasladnostih svojih živiš.

2. Gledé na serce Jezusovo. Marija je vidla, kak je serce njenega božjega sina iz ljubezni do ljudi gorelo, kak se je velkodušno na oltari svetega križa za odpušenje grehov ofralo. Ali iz druge strani je tudi vidla mila mati, kak malo je ta ljubezen spoznana, ona je vidla, kak so duhovni, višji ino pis-moučeni Jezusa zaničevali, čez njegovo terplenje se smejali, ga z žolčem ino jesihom napajali, ino še njegovo ljubeznivo serce s sulico prebodnuli! Vse to je vidla Marija, ali oh s kakimi mislimi ino s kakšnimi občutki? O žalosti polna mati, vdeleži tudi mene tvojega teplenja, naj se jas tudi s toboj jočem čez terplenje tvojega sina, na katerem so tudi moji grehi krivi, daj, da bom na to terplenje zmirom mislil, ino mu nikdar novega terplenja ne pripravim.

3. Gledé na dušo Jezusovo. Marija je vidla dušo Jezusovo v morji neizmerne žalosti ino bridkosti. Ino v vsem tem terplenji še ga je nebeški

oča zapustil. Marija je poznala notrajne žalosti, ktere so njegovo dušo bolj pekle, kak vse rane njegovega tela. Ona posluša bridke tožbe čez njegovo zapušenje, ino v ti smertni žalosti vidi Jezusa tri ure na križi terpeti brez trošta ino olehčanja, dokler glasno ne zakriči: „O če! v tvoje roke priporočim mojo dušo,“ glavo nakloni ino vmerje. Tak je vmerl Bog ino človek vkup iz ljubezni do ljudi. Ino tak je terpela mati pri pogledu terplenja svojega sina! O čudež ljubezni. Jezus vmerje za nas, ino mi živimo, da ga sploh iz novega žalimo ino križamo. Zmislimo vendar na goro kalvarsko, zmislimo na Jezusa ino Marijo, ino mi nebomo več nikdar ne Jezusa ne Marije žalili.

M o l i t v a.

Škrinja mira ino sprave, prosi
za nas!

Češena bodi kraljica, mati smilenja, naše življenje, naša sladkost, naše upanje bodi češena: Z večo pravico se ti imenuješ škrinja mira ino sprave, kak tista, ktero je Mojzes na zapoved božjo

narediti dal, v znamenje mira ino zaveze božje z ljudmi. V tvojem devičjem krili se je božanstvo s človečanstvom zjediniło, v tebi je Jezus prebival, kateri je modrost očeta, učenik nove zapovedi, v tebi je zakon sklenjen za pomirenje človeka z Bogom. Sprosi nam ali gnado, da mi pri Bogu odpušenje grehov zadobimo, ino njegovega mira nikdar ne zgubimo. Ino kak je pri Izraelcih škrinja mira ino sprave sploh za pribežališe v vsih potrebah služila, tak bodi tudi ti naše pribežališe, naša pomoč v vsih revah: prosi za nas grešnike zdaj ino v uri naše smerti. Amen.

I z g l e d.

Sveti Franc Zerafikus.

Blagi ino sladki čut je za keršansko serce, viditi, kak so naj veči svetniki božji, posebno Devico Marijo častili. Dnes mi čemo to na svetem Franciški Zerafičkem gledati. Ti svetnik, čudež svojega časa ino lepota cerkve božje se je rodil v Asisi, leta 1182. Gospod Bog si ga je posebno zvolil, da njegovo cerkvo poviša. Mi vse druge dela totega svetnika na stran pustimo, ino čemo samo od njegove ljubezni ino pobožnosti do Marije govoriti. Sveti Franc je dal za povišanje božje tri cerkve, ktere so že precej zapušene bile,

pa zezidati ino popraviti, med timi je tudi bila cerkev matere božje, pod imenom Marije angelske ali Porciunkule poznana. V ti cerkvi se je naš svetnik zmirom zadržaval, da Marijo, kraljico angelov časti. V ti cerkvi je cele dni ino noči ostal, da si od Marije potrebne gnade sprosi. Kdar je enkrat po noči pa v ti cerkvi molil in svoj kloster (Franciškanarski red) blaženi Devici Mariji priporočaval, se mu prikaže Jezus s svojo nebeško materjo ino dosti angelov. Sveti Franc na kolenah, v naj večem strahi ino ponižnosti začne na glas moliti: „O presveti Gospod, kralj nebes ino odrešenik sveta, moja sladka ljubezen, ino ti kraljica angelov, zakaj vi pridete iz nebes v to vbogo kapelico?“ Ino Jezus mu odgovori: Jas sim prišel s svojo materjo, da to mesto, katero se nama zlo dopade, predati tebi ino tvojim tovaršem. Tudi se mu reče, da bode Marija posebno njegov red pod svojo materinsko obrambo vzela.

Ali kaj še je njegovo pobožnost proti Mariji povišalo, so bili posebni odpustki, ktere je skoz Marijino prošnjo zadobil, ino kateri so pod imenom odpustki Porciunkule znani. Čemo tu na kratkem to čndovito prigodbo napomenuti.

Sveti Franc se je dostikrat žalostil čez grešnike ino Boga za njihovo spokorenje ino poboljšanje molil. Kdar je eno noč pa za nje molil, se mu prikaže angel, kateri mu veli v cerkev iti, gde če Jezusa, Marijo ino dosti angelov najti: Poln veselja beži v cerkev, se verže na kolena ino Jezus reče k njemu te besede: Franciško, gorečnost ino ljubezen, katero ti ino tvoji za zveličanje duš imate, storita, da ti

za njihovo srečo ino moje pov šanje se-
gurno kaj zaprosiš. Ino Franc zamoli: naj
svetejši, če sim ravno jas tudi nevoljen, vbogi
grešnik, tak te vendar z naj večo ponižnostjo pro-
sim, podeli milostivo, da ludje, kateri to cerkvo ob-
iskavajo, popolnoma odpustke svojih grehov do-
bijo, kadar bodo se spovedali. Ino jas prosim pre-
blaženo Devico, tvojo mater ino zagovornico člove-
čanstva, da ona za me to gnado sprosi. Hitro se
Marija k Jezusu oberne, da bi to gnado podeliti
htel, ino Jezus reče njemu: Franciško, za-
kaj ti prosiš je velko, ali še večje gnade
boš dobil. Podelim ti to gnado, za kte-
ro prosiš, vendar čem, da k mojem na-
mestniki ideš, ino ga za odpustke za-
prosiš. Sveti Franc je bogal, ino v nazočnosti
vsih kardinalov poterdijo papež Honorius III. po
zvestem spraševanji te čudovitne prigodbe odpust-
ke, ktere je ti mož božji, na prošnjo Marijino
od Jezusa samega dobil. Tak je vselej k De-
vici Mariji pribežal ino si od nje vsako potrebno
gnado sprosil.

N a u k.

Če brati veš, ter vsaki dan kaj lepega ino
svetega beri, če pa brati ne veš, ter kakšno mo-
litev na čast matere božje zmoli.

Tri ino dvajseti dan.

1. Premišlevanje

čez radosti Device Marije.

Marija je bila pri rojstvu svojega sina od naj večega veselja zavzeta, ker je v njem vidila:

1. Zveličara sveta,
2. učitelja sveta,
3. izgled sveta.

1. **Zveličara sveta.** Pod tim imenom je bil Jezus pastirom oznanjen. Vam se je Zveličar narodil. Ino Marija je tudi vedla, ki je njeni ljubleni sin na svet prišel, da vse ljudi odreši. Kakšnega veselja je ter ne imela, kdar je Jezusa prvokrat k svojemu sercu pritisnula! Nepozabi ali nikdar moja duša, da je Jezus na svet prišel vse ljudi ino tudi tebe odrešiti, skerbi se ali, da se nikdar njegovim nameram proti ne staviš.

2. **Učitelja sveta.** Prerok Izaias je prerokoval: Tvoje oči bodo tvojega učenika gledale. To prerokovanje je na Marijo merilo. Ino v resnici, ona je najperva vidila (ino s kak-

šnim veseljem?) božjega učitelja sveta, kateri je ljudi novi nauk ponižnosti, poblevnosti, pobožnosti, z eno besedo, kateri je ljudi nauk križa učil. Kak ti v šoli tega učenika napreduješ? Jeli si se naučil, da moreš pobožno, ponižno živeti, si se naučil, svoje hude poželenja premagati? Sprašavaj se ino odgovori.

3. Izgled svetá. Marija je vidila z naj večim veseljem, pa tudi z naj večim začudenjem, kak je Jezus, njeni sin več skoz izgled, kak z besedami čednost učil. On je htel ponižnost predgati, ali preje, kak jo je z besedami učil, se je htel v štalici naroditi. On je prišel nas vbožtva duha ino poterpežljivosti v terplenji učit, ino vidimo ga v stani, gde mu vse fali, gde druga nema, kak malo slame ino sena ino vbožne plenice. — Tebi se, moj kristjan težko zdi, nauk evangelja spolnavati, ali poglej na božji izgled, ino vse težave se bodo zgubile.

M o l i t v a.

Vrata nebeške, prosi za nas!

O preblažena Devica! Eva nam je skoz svojo nepokoršino vrata nebeške zaperla, ti skoz tvojo pokornost vnovič odklenila. Po tebi je sin božji naš odrešenik, naš zveličar iz nebes na zemljo prišel, skoz te se je nam v Jezusu gnada božja prikazala, skoz te se naše molitve v nebesa vzdigavajo, skoz te pridejo verni ino zvesti služebniki gospodovi v nebeško kraljestvo. Resnično si ti tiste vrata nebeške, skoz ktere mi v nebeško domovino idemo. Prosi ali za nas grešnike; ker smo sami iz sebe nevredni v nebesa priti; smo si že tak dostikrat z grehom pekel zaslužili: ali ti si naše upanje, ti naša pomoč. Sprosi nam gnado spokorenja ino stalnosti v dobrem: ter bomo skoz te lahko v kraljestvo nebeško prišli. Amen.

I z g l e d.

Sveti Ignac Lojola.

Kak smo mi skoz Marijo Jezusa, našega odrešenika dobili, tak tudi boljšega pota ne k Jezusu priti, kak skoz Marijo, To najdemo v življenju svetega Ignacia. Ti svetnik, kterega si je previdnost božja posebno zvolila, si je skoz Marijo naj večje gnade sprosil. On je bil prej vojšak, ino kdar je v boju ranjen en čas betežati mogel, si je naprej vzel celo božji službi se darovati. Ali na pervo se je službi Marijini ofral, katero je zmirom prosil, da bi ga svojemu božjemu sinu izročila. Kdar je enkrat v noči pred eno podobo Marijino molil, da ga v gnadi in v milosti gorvzame, se mu prikaže blažena Devica s svojim božjim sinom. Sveti Ignacius je od tega časa na vse posvetno pozabil, ino samo božje pred očmi imel. Kdar je ozdravil, je obljubo večne čistosti položil. V cerkvi Device Marije v Monteserati se je čez vse svoje grehe celega življenja spovedal ino celo noč pred altarem Marijinem molil. Poznej je novi red (klošter) vpeljal pod imenom družbe Jezusove (Jezuite), kateri je močno dosti dobrega storil, ino cerkvo božjo povišal. Eno tablico od Device Marije je zmirom na persah nosil, ino ona mu se je dostikrat prikazala ino v vsih potrebah na pomoč bila. Blagor tistemu, ker Marijo sploh zvesto časti ino njoj se v vsih okolšinah življenja priporoči! —

N a u k.

Moli rad sv. roženkranc, ino premišlavaj njegove skrivnosti.

Štir ino dvajseti dan.

2. Premišlevanje

čez radosti Device Marije.

Veselje Marijino pri Jezusovem odsmertivstajenju; veselje Marijino, kdar je iznovič

1. svojega sina,
2. apostole, ino
3. druge verne vidila.

1. Veselje Marije, kdar je Jezusa vnovič vidila. Zalostna mati je Jezusa v terplenji do Golgote sprevodila, ino do groba se jokala. Kakšnega veselja, kakšne radosti ino blaženosti je ter ne občutila, kdar ga je po takem terplenju ino ponižanju svetlečega od luči ino slave nebeške pa zagledala. Kakšno blaženo čutenje po tak velki žalosti! — Ino tak bode se zmirom godilo. Kdo z Jezusom terpi bode tudi od njega povišan ino vdeležen slave nebeške.

2. Veselje Marije Device, kdar je apostole pa zagledala. Po smerti svojega božjega mojstra ino gospoda so se apostoli vsi razišli. Žalostni ino zapušeni so okoli hodili, kak čreda brez pastira. Na tretji dan je Jezus slavno od smerti vstanul, ino Marija je velko veselje imela, viditi, kak so se apostoli pa okoli svojega pastirja zebri. Dostokrat si že ti moj kristjan Devici Mariji to žalost napravil, da si se od njenega sina ločil. Tak ji napravi tudi veselje, da se nazaj k njemu oberneš ino stalno pri njem ostaneš.

3. Veselje Marijino, kdar je druge verne vidila. Marija je vidila svojega ljublenega sina od smerti vstanega ino z nevmerljivostjo obdanega, tudi je spoznala, da je od smerti vstajenje svojega sina znamenje ino poroka vstajenja za vse verne. Ino v resnici je vidila, kak je že nekoliko izvoljenih z Jezusom ino skoz njegove zaskuženja vstanulo. — Vera na odsmertivstajenje je naj večja pomoč keršanskega življenja: ako smo mi pravi udi Kristusovi, tak bomo tudi njegove slave deležni. Ker je glava vstanula,

bodo tudi udi vstanuli. Skerbi se ali, da že zdaj z gnado božjo od grehov vstaneš, ino novo svetejše življenje živiš, da boš enok k večnemu življenju vstanul, ino z Jezusom nebeškega veselja vžival.

M o l i t v a.

Zgodna danica, prosi za naš!

O preblažena Devica ino mati, ti si enako mili danici, nam Jezusa, luč pravičnosti, pravo luč sveta prinesla. Tvoje prikazanje na zemlji je bil začetek onega srečnega dneva, na kateri nam se je zveličanje zgodilo. Skoz tvojo luč si teme prevzetnosti raztirala ino raztrosila. Ti razsvetliš naše serca, ino nam daš Jezusa spoznati, v katerem je obilnost luči, resnice ino gnade. Blagor tistim, ki se od tebe voditi dajo, zakaj ti nje pripeljaš k večni luči. O dobrotljiva Devica, bodi tudi naša luč, naša svetlost, da se hudih del ogiblemo, ino v luči vere nepokvarjeni hodimo, ino enkrat v večni luči Jezusa s toboj gledali ino hvalili bomo. Amen.

I z g l e d.

Sveti papež Gregor.

Za papeža, svetega Gregora dobi Rim pa novo znamenje posebne obrambe Marijine. V tistem času je skoro v vsih deželah Evrope velki pomor bil, posebno pa v Rimu. Bilo je strahovito gledati, kak so mertveca za mertvecom nesli, kak naglo so ljudje vmirali, brez da bi se prav k smerti pripraviti mogli. Sveti papež so dali povsodi pokoro predgati, molitve ino procesje deržati, ino sami so obljube storili, ali pomor je, ne da bi popušal, še huje vladati začel. Ljudstvo je že v naj večem strahu ino nevolji bilo, ter sveti papež se z vso gorljivostjo k Devici Mariji obernejo, ino se njeni skerbi priporočijo. Novo procesjo deržati velijo, pri kateri se je Marijin kip (podoba) od svetega Lukaža namalan ino glasoviti zavoljo njegovih storjenih čudežov, svetečno okoli nosil. Ti kip je bil v cerkvi, pod imenom Marije večee obešen, v ktero se procesja poda, ga dolj vzame ino s tim dragim zakladom od ulice do ulice (od gase do gase) ide. Ino glej, na enok pomor henja. Po vsih ulicah, gde je procesja šla, premine na mah ta kuga, ino kdar procesja do enega hrama, (ki se veli hram od svetega angela) pride, ino prek reke (vode), ktera pri mestu Rimu teče, iti nameni, se prikaže en angel v človečji podobi, kateri je kervavi meč v mečnice vteknul na znamenje, da kaštiga skoz zagovorenje Marijino henja. V tistem času so tudi angeli pesmo: „Veseli se kraljica nebeška, Aleluja“ zapeli. —

Pred še ne dolgimi letami (v septembru 1835) kdar je poznati beteg (bolezen) kolera celi Evropi

pretil, so papež Gregor XVI. po izgledu svojih prehodnikov tudi povsodi predge, prošnje, procesje ino druge pobožnosti deržati dali, da to kaštigo božjo odvernejo. Pri ti priliki se je pa tisti čudovitni kip Marijin okolj skoz mesto nosil ino nad grobom svetega Petra za častenje izpostavljen bil. Prenašanje tega čudovitega kipa pa se je od časa svetega Gregora do časov papeža Gregora XVI. ne zgodilo, to je od leta 590 do leta 1835 ali celih 1245 let.

Dragi kristjani, kak velka pomočnica je ali Devica Marija. Jas vem, da bode vas veselilo, če vam tu tudi molitev napišem, ktera je na zadnji strani tega čudežnega kipa na medi napisana, ino sktero je že neki od nje gnado ino pomoč sprosil:

Bodi češena, naj višja kraljica miru, presveta mati božja. Skoz presveto serce Jezusa tvojega sina, vladara miru včini, da se njegova jeza vtolaži, ino da čez nas v miru vlada. Spomni se o naj dobrotljivša Marija Devica, da od vekomaj ne ima nijenega, kateri bi nebi vslišan bil, če je za tvoje zagovorenje prosil. Skoz tako zaupljivost obudjen, pridem jas k tebi. O mati besede, nezaverži moje prošnje, temoč poslušaj njo milostivo, ino vslišaj me, o dobrotljiva, o mila, o sladka Devica Marija. Amen.

N a u k.

Govori rad od takih reči, kateri Mariji na čast služijo, ali k zaupanji na njo opominjajo.

Pet ino dvajseti dan.

3. Premišlevanje

čez radosti Device Marije.

Veselje Marijino pri vnebohodi svojega sina, posebno kdar je premislila:

1. Kam je šel,
2. s kom je šel, ino
3. zakaj je v nebesa šel.

1. Kam je Jezus šel. Jezus je šel v nebesa, da v oblast prime svoje večno kraljestvo. On je šel v hišo svojega očeta, cilj svojega potovanja, v počinek po tak dostih ino težkih delah, da zadobi krono za toliko prestanega terpljenja. Ta misel je blaženo Devico Marijo z naj večo radostjo napolnila. Zmislil tudi ti večkrat na nebesa, ino ti boš težave ino nadloge svojega življenja ležej preterpel. Nebó je tvoj dom, vsaki dan si moreš prizadeti, njemu bližej priti, skos dela ino djanja ljubezni, skoz zdihavanje ino kreposti.

2. S kom je Jezus v nebesa šel. Marija je vidila Jezusa v nebesa iti, obdanega od brezšteviline množine

svetih duš, ktere so do tečas v predpekli na svoje odrešenje čakale; vzemi si ti to dobro k serci: Jezus ide v nebesa, ali ne sam, temoč z množino svetih duš. Neki si misli, da sim samo jas le zveličan, naj drugem gre, kak če. Ali ti se močno vkaniš: Ljubi bližnega kakor samega sebe. Skerbi ali, da telko duš, kak je le mogoče k Bogu pripeljaš. Na tako vižo boš ti Jezusovo terplenje počastil, njegovo ljubeznivo serce razveselil, ino sebi velke zaslužbe pripravljaj.

3. Zakaj je Jezus v nebesa šel. Po dokončani odrešitvi je Jezus v nebesa šel, da ljudem prostor ino mesto pripravi, ino za svojo božjo mater tron, na katerem jo če čez vse duhe božje povišati. Kakšne želje je ter Marija imela, za svojim sinom iti, ino na veke z njim zjedinjena biti. Alj mi nesrečni v naših posvetnih željah, ino skerbih pokopani skoro nikdar nezmislimo na prebivališe nebeško. Začnimo enkrat drugači misliti, ino to iskati, kaj je resnično dobro ino hasnovito, — kaj je večno. Naše mesto je tam gor, skerbimo se ali, da bomo vredni ga enok prijeti.

M o l i t v a.

Zdravje bolnikov, prosi za
nas!

U vsih telesnih boleznih, in u vsih dušnih terpenjih si ti naše pribežališe, naša pomoč, o preblážena Bogorodnica. Koliko bolenim si ti zdravje sprosila! Na tvojo mogočnost ino dobrotljivost tudi mi zaupajoči, te prosimo, ozdravi naše bolezní, ino daj nam popolno zdravje na teli ino na duši, da mi tak bolj služiti zamoremo tvojemu božjemu sinu ino tebi. U vsakem časi podeliš ti bolenim trošt ino pomoč, ti sprosiš njim zdravje, če k njihovemu zveličanju služi. Ti si njim na pomoč, da blaženo ino srečno vmerjejo. Bodi tudi nam na pomoč, o mati polna ljubezni, sprosi nam, da bomo brez vsega terpenja, ali pa poterpežljivost ino vdanje v božjo sveto voljo, da vse težave ino nesreče k našem zveličanju preterpimo. Amen.

I z g l e d.

Sveti Filip Nerijs.

Šest ino dvajstega majnika sveti sveta mati cerkev praznik svetega Filipa Nerija. Ti svetnik je bil v šestnajstom stoletji lepota cerkve božje, ino si je toliko zasluženj pripravil, posebno v rimskem mestu, da ga s pravico apostola rimskega imenuje. Že v svojem detinstvi je lepo se zadržal ino rad mater božjo častil. Njo je on za svojo mater, svojo ljubezen, svoje veselje, svoj trošt imel, ino cele noči njoj na čast molil. Zato mu se mati božja tudi večkrat prikaže, ga trošta, razveseljuje ino v kreposti poterdi. V svojih starih letah je enkrat zlo zbetežal ino vsi vračniki so mu že življenje odrekli. Na enok se začuje, kak je naš svetnik te besede kričati začel: O moja naj svetejša mati, o naj ljubeznivejša mati, naj slajša, preblažena mati! Pri tem kriči pribežijo neki mešniki ino vračniki k njegovi postelji, ino zagledajo svetnika več kak tri pednje visoko čez posteljo vzdignjenega, v zraki (lufti) visečega z razpetimi rokami, kak da bi koga obinuti (objeti) htel. Poln veselja je klical: O moja presveta mati, moja gospodarica, jas nisim vreden, jas si nezaslužim, da ti k meni prideš, da mene obišeš ino vračiš. Kaj bom ter mogel za te storiti, če me ozdraviš, jas ki sim nikdar ne ničesa dobrega včinił. Celo prestrašeni so nazočni okolj njega stali, eni se od veselja plakali (jokali), drugi od straha trepetali, ino kdar ga je en vračnik pobaral, (vprašal, popital), kaj bi htel, si leže Filip iznovič na posteljo ino odgovori: Jeli ste ne preblažene

Devica Marije vidili, ktera je prišla, da mi moje bolečine odvezem e. Kdar je to zrekel, pride pa k sebi, ali kdar je spazil, da je več judi v hiši, si pokrije z rokami lice ino se začne lokati. Ker so vračniki se bali, da bi mu nebi premnogo govorenje škodilo, so mu rekli: Zdaj je zadosti oča; ino kdar so hteli njegovo žilo pošlatati, kak bi bila, njim odgovori: Meni ne treba vaše pomoči, blažena Devica je pri meni bila, ino me zvrčila. Ino v resnici so ga na enkrat zdravega vidili, ino drugi dan je že vse svoje navadne dela opravljal. Sveti Filip pa je druga nič ne storil, kak vsim, kateri so k njemu prišli, rekel: Znajte moji otroci, ino verujte mi, da nema boljega sredstva, od Boga gnad zadobiti, kak skoz presveto Devico, zmolite ali dostikrat besede: Marija Devica, mati božja, prosi za me svojega Jezusa.

Tako pomoč je sveti Filip od Marije Device dobil, ali ne samo za se, temoč tudi za dosti drugih sprosil. Skoz prošnjo k Devici Mariji je svojemu prijatelju Cezaru Baroniju zdravje sprosil, ino mnogi, katerim je to kratko molitvico: „Devica Marija sprosi meni grešniku svojega Jezusa“ moliti velel, so od nje poželjeno moč zadobili. Zmoli ali moj kristjan večkrat to molitvico, ino ona ti bode vselej na pomoč.

N a u k.

Včini dnes kaj dobrega Mariji na čast; na priklad zmoli: sveti roženkranc, ali pa katero drugo molitvo.

Šest ino dvajseti dan.

1. Premišlevanje

čez življenje Device Marije.

Kakšne so bile misli Device Marije? Bile so popolne ino svete: one so zmirom bile naravnane:

1. na Boga, kateri je za nas človek postal,
2. na, za nas v presvetem zakramentu skritega Boga, ino
3. na, za nas na križu vmirajočega Boga.

1. Na Boga, kateri je za nas človek postal. Čez to skrivnost se je Marija sploh čudila, ino kak človek zmirom na to misli, kaj naj bolj ljubi tak je tudi Devica Marija na svojega sina, kterege je čez vse ljubila zmirom mislila, ino še več iz tega vzroka, ker je ona od svete Trojice izvoljena bila, večno besedo Boga s človečjim mesom obdati ino obleči. O da bi mi to skrivnost zmirom pred očmi imeli! Da bi mi zmisel totih besed zastopili: Beseda je meso postala ino med nami prebivala.

2. Na, za nas v svetem zakramentu skritega Boga. Po vnebohodi Jezusa Kristusa je Mari-

ja vsaki dan k špižanji šla, ino eni pravijo, da so podobe svetega zakramenta od enega zavživanja do drugega v njoj ostale. S kakšno pobožnostjo, s kako ljubeznjo je Marija Boga v svetem zakramentu molila, ino v svoje serce prijela, kterega je enok od svetega Duha spočela, ino za naše zveličanje porodila! Če mi od drugih svetnikov beremo, da so pri zavživanju svetega rešnega tela od radosti in ljubezni celo obnemogli, s kakšnim čutom je ter sama mati božja napolnjena bila! — Pri svetem obhajilu zadobiš ti Jezusa tvojega gospoda, tvojega Boga, ali kak se ti pripraviš za to božjo mizo? Kak se z Jezusom zaderžiš po svetem zavživanju? Sprašavaj se ino poboljšaj, kaj je za poboljšati, da ti te gnade zastonj ne primeš.

3. Na križu za nas v mirajočega Boga. Marija je stala pod križem svojega ljublenega sina, je vse njegovo terplenje vidila, ino sama občutila. Tote žalostne skrivnosti, so tak v njenem maternem sercu tičale, da je na tiste najneč ne za kratek čas pozabiti mogla. Zmirom je imela to terplenje v pomneži, neprenehama je na nje mi-

slila. — Premišlavaj tudi ti zmirom ter-
 pljenje Jezusovo, ino ti češ v njemu
 močno opominjanje ino obudjenje k do-
 bremu najti.

M o l i t v a.

Pribežališe grešnikov, prosi
 za nas!

O mati smilenja, ti nobenega neza-
 veržeš, kateri k tebi pribeži. Tudi naj-
 večje grešnike ti milostivo spremeš, če
 v duhi pokore ino s ponižnim, z gri-
 vanim sercom pri tebi pomoč išejo. Ti
 za nje pri Jezusu, svojemu božjemu
 sinu, našemu gospodu ino sodniku pro-
 siš. Ti obraniš nje pred kaštigami nje-
 gove ojstre pravičnosti. Ti braniš nje
 proti nastornostim peklenškega sovraž-
 nika, ti iz njihovih serc iztiraš zdvo-
 jenje, ino vliješ v nje sladki balsam
 upanja. O koliko grešnikov si ti
 moči peklenški že odtergala! Koliko
 si njih na pokorno poboljšanje življenja
 spravila! Vsmili se tudi čez nas. K
 tebi zdihavamo, k tebi kričimo revni
 otroci Eve. Sprosi nam gnado, da mi
 naše grehe zgrevamo ino nikdar več
 v nje ne padnemo. Pomiri nas s svo-

jim sinom ino izroči nas svojemu sinu
v naši smertni uri. Amen.

I z g l e d.

Marija Egiptovska.

Kdor je velko nesrečo imel, grešno življenje živeti, nič boljšega storiti nima, kak z grevanim sercom k Mariji vteči, da skoz njeno zagovorjenje gnado ino odpušenje svojih grehov zadobi. Med dosti drugimi je to zvedla tudi Marija Egiptovska. Cemo njeno celo življenje pregledati: Z dvanajstimi letmi je prišla v mesto Aleksandrijo, gde je dolgo u vse fele grehiv živela. Kda je enkrat dosti ljudi vidila, ki so v Jeruzalem na božji pot (kirfanje) šli, da tam praznik povišanja svetega križa svetijo, se pridruži tudi Marija k njim na pot, na katerem je še sploh grehe nečistosti storila. Kdar je na rečeni svetek ljudstvo v cerkev šlo, gde je sveti križ za častenje izpostavljen bil, ide tudi Marija v cerkev. Ali kdar do vrat pride, jo skrivna roka nazajderži, ino nje ne pusti v cerkev stopiti. Čez to se ona vsa prestraši, ino nije dvojila, da se nji zavoljo njenih grehov u hod v cerkev brani. Začne se tedaj bridko jokati. Kdar je en čas tak jočeča in zdihavajoča stala ino si od razžalenja na persa tolkla, zagleda na zidu Devico Marijo namalano. Ti pogled jo okrepi, ona se oberne k nebeški kraljici z besedami: Presveta Devica, mati božja, jas vem, da sim nevredna zavoljo mojih velikih grehov, k tebi oči pozdignuti. Ti si čista Devica brez vsega madeža, ti moreš ali tako nečisto dušo, kak je moja, sovra-

žiti. Dostokrat sim jas čula, da je odrešenik, kterega si v tvojem devičjem križu nositi srečo imela, na svet prišel, da grešnike k pokori spravi. Jas te zarotim, bodi meni zapušeni grešnici na pomoč. Daj o nebeška kraljica, da jas v cerkev stopiti ino tisti dragi les pogledati smem, na katerem je tvoj sin svojo kerv prelil. Jas ti naproti obljubim v imenu odrešenika mojega, da v bodoče nečem več v moje velke ino strašne grehe nazaj padnuti, temoč, kdar mu se pri svetem križu pomolila, vse odreči ino ta iti, kam me ti peljala bodeš, o sveta Devica, moja srednica, moja vodnica.

Kdar je to molitev dokončala, občuti v sebi veliko zaupanje, pa skusi v cerkev iti, ino zdaj nji več niše ne brani. Ona v cerkev stopi, moli z drugimi pri svetem križu, verže se na kolena, kušne pobožno sveto mesto, globoko genjena čez božjo smilečnost, ktera je zmirom pripravljena grešnike gorvzeti. Kdar je tak svoje molitve dokončala, se oberne nazaj k tistem Marijinem kipu na zidu, poklekne pred njim, se zahvali za zadobljeno gnado, ino prosi goreče, da njej zdaj naj pot pokore ino poboljšanja pokaže. Začuje pa iz daleč toti glas: „Prek Jordana češ ti mir najti.“ Hitro vstane ino govori plakajoča, z očmi na Marijino podobo obernjena: „Devic Devica! ti, skoz katero je ljudem zveličanje prišlo, ne zapusti me, jas te za to ponižno prosim.“ Potler hitro prek Jordana ide, ino se skrije v naj veči šumi ene pušave. Tu je čez četrdeset let sveto živela, ino ojstro pokoro delala, dokler je ne z Jezusom pomirena, sveto vmerla.

Kak hasnovito je ali ne za grešnika, da se k Devici Mariji oberne, ino pod njeno obrambo, pod njenem napelavanjem na stezo pokore ino poboljšanja stopi. Na tako vižo lahko grešnik od Boga ne samo gnado dobi, temoč še tudi velki svetnik postane.

N a u k.

Glej, da pobožnost k Mariji pri drugih obudiš, ino njo dostikrat za odpušenje prosi za vse razžalenja, ktere se njenem sinu včinijo.

Sedem ino dvajseti dan.

2. Premišlevanje

čez življenje Device Marije.

Kakšni so bili govori Marijini? Ona je zmirom govorila:

1. od Boga,
2. za Boga,
3. z Bogom.

1. Marija je zmirom govorila od Boga. Usta naj raji od reči govorijo, kterih je serce polno. Ino Marija, ktera je z Bogom zjedinjena bila ino z ljubeznjo do njega vsa napolnjena, — od koga drugega bi ali

ona s prvimi kristjani govorila, kak od Boga. Njene besede so vse bile od naj gorečejše ljubezni do Boga, one so enake žarečim strelam v vse serca vderle ino vse serca užgale. — Ker ti tak malo od Boga govoriš, jeli s tem ne pokažeš, da si slab v ljubezni do njega? Vendar nima močnejšega sredstva, ljubezen do Boga zderžati ino povikšati, kak če dostikrat se od Boga ino božjih reči govori.

2. Za Boga. Kdar je Devico Marijo kdo obiskal, kak skerbno je ter ne na vsako besedo pazko imela, katero je zrekla, ona je tako rekoč vsako besedo predin vagala, kak je njo zgovorila. Vse, kaj je rekla, je bilo za božjo čast ino povišanje. — Če ti zmirom od Boga govoriti nemoreš, tak vendar govori za Boga, to je: govori tak, da se Bogu dopadeš, govori iz te namere, se njemu dopadnuti, govori, ali ne ogovarjaj, temoč vsaka beseda naj bo na večo čast božjo.

3. Z Bogom. Marija je dosti več z Bogom, kak pa od ali za Boga govorila. Njeno celo življenje je ne bilo druga, kakor stanovitna molitev, celo v tistih urah, v kterih je spala, je nje-

no serce z Bogom zjedinjeno bilo. Kakšna blaženost, že tukaj na zemlji z Bogom tak zjedinjen biti! — Ali ta blaženost nam tudi pokaže našo revnost, našo nepopolnost. Položimo roko na serce ino odkritoserčno spoznajmo, kak redkokrat, kak nemarno, kak kratki čas mi molimo. Mi nenajdemo zadosti časa, da Boga molimo, ali koliko časa ne potrosimo z lenobo ino nemarnostjo. Nam se nekako težko zdi, kdar moliti moremo, ali odkod to pride? odcod, da smo ne z ljubeznijo užgani. Ino vendar bi molitva naše naj milejše delo, naša šola, naš trošt, naša moč ino življenje našega življenja biti mogla. Gospod uči nas moliti! Mati Gospoda, sprosi nam dar molitve: mi smo ter zadosti bogati, če le dobro moliti vemo: zakaj, kateri prav moli, zadobi, zakaj prosi.

M o l i t v a.

Troštarca revnih, pomočnica kristjanov, prosi za nas!

O ljubezniva mati, nikdar je ne nikdo k tebi zastouj pribežal. Naj smo v kakšni hte potrebi, v kakikoder rev-

nosti, pri tebi vselej pomoč ino rešenje najdemo. Ti si troštarca revnih, ti sušiš solze tih, ki v ti solzni dolini se k tebi obernejo. Ti si pomočnica kristjanov: kak mati Kristusova si ti tudi mati, braniteljca in zagovornica vsih kristjanov. O dobrotljiva mogočna mati, bodi nam na pomoč, ino reši nas iz vse nevolje, iz vse revnosti. Pridi kristjanskem ljudstvu na pomoč, vsmili se čez verne, obrani cerkev tvojega sina, da njeni sovražniki ino neprijatelji nič proti njoj ne zamorejo, ponižaj njene protivnike, povišaj tiste, ki tvoje ime nazivajo, ino v te zaupajo. Pokaži, da si mati naša. Prosi za nas vse, da bomo kristjansko živeli, ino se enkrat s Kristusom veselili u večnosti. Amen.

I z g l e d.

Sveta Maria Magdalena de Paccis.

Sveta cerkva obhaja na dnešni dan svetek sv. Device Marije Magdalene de Paccis; čemo si ali to svetnico dnes pri častenji blažene Device matere božje za izgled vzeti. Na ti devici je Bog posebno razodel čudeže svoje ljubezni, vsegamogočnosti ino modrosti. Že v detinstvi je njo z lepimi gnadami obdaril, da je kak angelec živela. Posebno je pazko imela na čistost svojega serca,

ino je za obderžanje te čednosti zmirom Marijo na pomoč prosila. Poznej je v kloster karmelitarški stopila, ino od tega časa še z večo pobožnostjo Bogu služiti začela. Vsim svojim sestram je posebno častenje Device Marije naročila, naj bolj pa častenje svetkov Marijinih. Pa je tudi od Marije dosti gnad zadobila, ino razsvetlenje, mater božjo sploh boljše ino čisteje spoznavati. Alj ne je tota svetnica nezmerne ljubezni samo do Marije imela, temoč tudi do križanega Jezusa. Zato si je tudi vso terpenje želela ino zmirom pravila: Terpeti ino ne vmreti. Če ravno je svojega nebeškega ženina iz vsih moči ljubila, je vendar prej terpeti želela, kak brez terpenja nebeško zveličanje zadobiti. Jezus njoj tudi velke terpenja pošlje, bolezni čez bolezni, ali vse žalosti ino bolečine je stanovitno in z ljubeznijo preterpela, dokler je ne svojega svetega življenja končala v letu 1607. O da bi tudi mi sv. Marijo Magdaleno nasledovali ino posebno v terpenju tak, kak ona poterpežljivi bili, da bi tudi mi na mater božjo v naših terpenjih tak zaupali, ter bi gotovo zvedli, da je ona troštareca revnih, mati smilenja, ino pomočnica vsih svojih otrok ino zvestih služebnikov Kristusovih.

N a u k.

Kdar mimo kterega Marijinega kipa greš, se mu vsikdar prikloni ino reči: Češena si Marija, mati milosti, ali pa: Devica Marija, prosi za nas.

Osem ino dvajseti dan.

3. Premišlevanje

čez življenje Device Marije.

Kako je bilo djanje Marijino, kakšne njene dela?

1. v delavnem življenji,
2. v premišlavnem življenji,
3. v bogomilem življenji.

1. Delavno življenje Device Marije. Delavno življenje se veli tisto, katero za srečo ino blagor bližnega dela ino skerbi. Po smerti ino po vnebohodu svojega sina se je bila Marija za srečo ino zveličanje jogrov Kristusovih naj bolj skerbela, ona je nje troštala, opominjala, podučila ino v veri poterdila. Ino ti moj kristjan, koliko prilike imaš svojemu bližnemu koristiti (k haski biti)? Ali zakaj tak malo včiniš. Jeli ne veš, da je kak tvoja duša, tudi duša tvojega bližnega za drago ceno kervi Kristusove odkupljena?

2. Premišlavno življenje Device Marije. Premišlavno življenje se veli tisto, ktero premišlava božje reči. — Ino kdo zamore zastopiti, kak

velki dar premišlevanja je Marija imela. Več kak kdokoder drugi je ljubila ona nebeško, ino nobeden človek je božjih skrivnosti še ne tak spoznal, kak Marija. Tak tudi ti na Boga večkrat zmisli, zdihavaj k njemu, zmoli kdahte kakšno kratko molitvico, zmisli na njega pri deli, ofraj vsako delo Bogu, ino ti si s tem velke zasluženja pripraviš.

3. Bogomilo življenje Device Marije. Bogomilo življenje se veli tisto, v katerem človek se za dobro ino srečo bližnega skerbi, ino poleg tega tudi zmirom na Boga misli. Tak je Marija živela. Kdar je Marija kaj dobrega svojemu bližnemu storila, vselej je tudi Boga zaprosila, naj njeno delo blagoslovi, naj njeno djanje žegna. Zdaj je molila, zdaj milodare delila, zdaj k Bogu zdihavala, té pa bližnemu pomagala. O blaženo delo! Naj večja služba je, če se bližnemu kaj dobrega stori. Jezus pravi, kaj koli bodete naj menjšemu mojih bratov dobrega učinili, to meni učinite. Premisli te besede moj kristjan ino bodi milostiv, pripravljen, ino veseli se, če svojemu bližnemu moreš kaj dobrega učiniti.

M o l i t v a.

Kraljica angelov, prosi za nas!

O visoka kraljica! ti presežeš same angele nebeške s tvojimi zaslužbami, gnadami ino svetostjo. Vsi duhi nebeški se pred toboj ponižajo, ino te hvalijo, kak pervo, naj popolnejšo med vsemi stvarmi, kakti od Boga med vsemi ženami žegnano, ktera je vredna bila, tistega poroditi, kateri vsemu, kaj je, bitje ino življenje podeli. Čast ti bodi na troni slave, na kterega te je Bog povzdignul! Bodi tudi naša kraljica, naša gospa, mi te milujemo z nebeškimi duhi, ino se vdamo pod tvojo obrambo ino pomoč. Poglej na nas milostivo, ki v telko nevarnostih se znajdemo, prosi za nas pri Jezusu tvojemu sinu, da mi čistost angelov nasledujemo, ino enok z njimi ino s teboj Boga gledamo ino hvalimo na vekomaj. Amen.

I z g l e d.

Sveti Alojz Goncaga.

Če preblažena Devica posebno ljubezen do čistih duš ima, kakšno dopadenje je té na svetem

Alojziji imela, ktereга sveta mati cerkev ravno zavoljo njegove čistosti „angelskega mladenčča“ imenuje. Tudi pravijo, da on svoje sveto življenje samo zagovorenji Devici Marije zahvaliti ima. Njegova mati se je namreč pri njegovem rojstvu v velki nevarnosti znajšla, ino vračniki so spoznali, da bode dete težko pri življenju ostalo. Ali pobožna ino brumna mati je, kdar je čula, da nije človečje pomoči, vbežala k blaženi Devici Mariji ino obljubila, da bode, če srečno porodi, z detetom v Marijo Lovreto šla, ino tam blaženi Devici posebno zahvalila. Ino zares je srečno porodila. Alojz te gnade nikdar nepozabi, ino zmirom je rekel, da je on služebnik Marijin, ino da on nji vse zahvaliti ima. Zato je že kak mali otrok pobožno živel ino molil, ino že v svojem sedmem letu si eno posebno uro odločil, gde je Devico Marijo častil. V devetem letu pride v mesto Florenco (na Laškem), gde se je ne samo lepo šolal, temoč tudi v čednosti ino brumnosti prihajal. Kdar je enkrat lepo Boga molil, ino skrivnosti svetega roženkranca premišlaval, je tak genjen bil, da je že v devetem letu obljubo večne čistosti storil. On je potler tak sveto živel, da je najnč ne ene nečiste misli imel. Od svojega dvanajstega leta se je vsako soboto ino pred dnevom ktereга Marijinega svetka pri kruhi ino vodi postil, ino potler je v mašni stan stopil, če je ravno iz grofovskega roda bil. V družbi Jezusovi (v kter red je on stopil bil) je kak izgled pokornosti, čednosti, ponižnosti ino pohlevnosti živel. On je že mladi vmerl (ne še celo štir ino dvajset let star), ali vendar bogati na zaslužbah za nebesa. On je zdaj pri Jezusu in Mariji, ktera je tak močno ljubil. Blagor tistim, kteri po njegovih stopinjah hodijo. —

N a u k.

Preterpi iz ljubezni do Jezusa ino Marije vso terplenje, ino nosi iz ljubezni križ, kterega ti Gospod Bog naloži.

Devet ino dvajseti dan.

1. Premišljevanje

čez nebovzetje Device Marije.

Ločenje Device Marije od tega sveta je posebno znamenito:

1. zavoljo zaničevanja tega sveta,
2. zavoljo poželenja za nebesami,
3. zavoljo ljubezni do Boga, kakti naj večje dobrote.

1. **Zavoljo zaničevanja tega sveta.** Marija je bolje, kak kdokoder drugi praznost ino minljivost tega sveta ino časnih reči spoznala, ona je nikdar ne na zemeljskem ali posvetnem visila, zato je tudi njeno ločenje od tega sveta bilo, mirno, lahko, kajti nič je ne njenega serca nazaj deržalo. Žali Bog, to se ne godi vsakemu, ino naj menje tistemu, kteri svoje serce

zmirom na posvetne reči ravna, ino svoje upanje na minljive, prazne, sčasne reči stavi. Njegovo ločenje od tega sveta bode žalostno, bridko, težko.

2. Poželenje Device Marije za nebesami. Marija je starost od tri ino sedemdeset let dosegula. Kak težko je ali nje ne stalo, ker je tak dolgo od nebes, za katerimi je zmirom hrepenela ino pozelela, oddaljena bila. Smert je njoj prav prišla, kajti skoz njo je v nebeško domovino pripeljana bila. Velka je njena radost bila, da je že tak blizo nebes stala, ene stopinje še je trebalo, ino ona vstopi v nebeško kraljestvo. — O kak zlo smo mi za pomilovati, da na tak nevoljuem revnem mestu radi visimo, da to solzno dolino tak močno ljubimo ino našo pravo domovino, nebeški Jeruzalem celo iz oči ino iz glave zgubimo ino pozabimo!

3. Ljubezen Marijina do Boga, kakti naj večje dobrote. S vso resnico ino pravico se reče, daje božja ljubezen vzrok Marijine smerti bila. Premisli, kak tota visoka žegnana Devica na vbožni postelji ležeča, s klenjenimi rokami na persah, je oči k

nebu vzdigavala, ino z naj večo ljubeznijo napolnjena ta v večnost odišla. — O srečne smerti! blaženo ločenje iz tega sveta! Da bi tudi naš zadnji zdihlej poln ljubezni do Boga bil. Kak srečno, blaženo ino veselo bi mi ter vmerli!

M o l i t v a.

Kraljica očakov, kraljica prerokov, prosi za nas!

O Marija, kraljica nebes ino zemlje! skoz tvojo čistost, svetost, moč zaupanja v Boga, ino upanje na odrešenje ljudi, ino druge obljube ino obečanja božje si ti vse patriarhe daleč nadsegla. Ti si skoz čisto spoznanje skrivnosti božjih, skoz živo vero vse preroke presešla. Ti si gospa ino kraljica, kak enih, tak drugih. Vsi so za tobo hrepeneli, vsi tebe želeli, vsi se čez tvoj prihod veselili, kak na začetek zveličanja. Vsi tebe hvalijo ino povišajo, v nebesah kakti svojo kraljico ino gospodarico čez vse stvari. Sprosi nam živo vero ino terdo zaupanje, s katerim so sveti očaki ino preroki ne-

besa zadobili, daj nam njihovo popolno ljubezen doseči, v ljubezni prihajati, ino do konca našega življenja ostati, da tebe enok s patriarhi ino preroki ino z vsemi zvoljenimi Očeta, Sina ino svetega Duha častimo ino hvalimo na vse večne čase. Amen.

Iz g l e d.

Sveti Štefan, kralj Vogerski,

Sveti Štefan, prvi kralj vogerski je bil posebni častitelj blažene Device Marije. On se je narodil v Ostrogonji v letu 969. Njegov oča, Gejza, četerti vojvoda vogerske zemlje, ino njegova mati Šarolta, sta naj preje pagana (ajda) bila, ali sta se vendar še pred rojstvom svojega sina na keršansko vero obrnula. Štefan je bil lepo izrejen ino je v vsih krepostih veselo prihajal. Po smerti svojega očeta je on kraljestvo prevzel, ino njegova prva skerb je bila, keršansko vero v svoji zemlji vpeljati, ino malikavstvo zatreti. To je bilo težko spočetje, kajti veči del njegovih podložnikov še je malike molil. Ali on je svojega zupanja ne na ljudi, ampak na Boga stavil, ktereга sveto reč je branil. Da bode oseguren (zagvišan) božje pomoči je Device Marijo, ktero je že od svoje mladosti zvesto častil za pripomoč prosil, ino tak mu je bilo mogoče, sveti evangelj v svojo zemljo vpeljati. Kdar se je to zgodilo bilo, pošle poslanike v letu 1000 po Kristusovem rojstvu v Rim, da občnem očetu vernih, svetemu papežu

svoje keršansko kraljestvo priporoči, ino vse to, kaj je v vogerski zemlji za cerkev napravljeno ino včinjeno, poterdijo ino mu imé kralja nositi dovolijo. Papež Silvester II. dajo poslanikom kraljevo krono, obdarijo novega kralja z enim križom, za znamenje apostolstva njegovega, ino njegove gorljivosti za razširanje evangelja. Štefan se je dal z naj večo lepoto ino svečanostjo za kralja kronati, ino je pri ti priliki Devico Marijo za braniteljco ino patronico svojega kraljestva si zvolil, ino njoj na čast lepo cerkev v mestu Alba, gde je on potler prebival, zidati dal. Od tistega časa Vogri Devico Marijo za svojo deželno patronico častijo. Štefan je sam sveto mater božjo lepo častil ino v vsaki potrebi od nje si pomoč prosil.

Sveti kralj se je enkrat tak spreoblekel, da ga je niše ne poznal ino je okolj hodil ino vbogime ali almoštve sirotam ino vbogim daval. Med timi šterci (petlari, kodari) so bili neki tudi razuzdani nezastopni, ino grobjanski, kateri čez Štefana padnejo, ga bijejo ino mu s silo vse dnarje vzemejo. Ali on je to vse poterpežljivo preterpel, ino je rekel: Toti so tudi služebniki Jezusa, ino moji brati, ino tak njim jas odpustim. Kdar je za svojo zemljo ino na čast božjo zadosti včinil, ga je Bog k sebi pozval. On je vmerl 15. augusta, kak na naj veči svetek matere božje v letu 1038, ino je šel ta v večno kraljestvo, gde z nebeško kraljico Devico Marijo, kralja nebes ino zemlje časti ino hvali.

N a u k.

Nebodi nikdar nepoterpežljiv ino hude volje v nadlogah. Zmisli si na Jezusa: brez terplenja

ino križa ne moreš v nebesa priti. Odpusti vsim iz ljubezni do Marije, kateri te razžalijo ali svadijo.

Trideseti dan.

2. Premišlevanje

čez nebovzetje Device Marije.

Prihod Marije Device v nebesa je bil znamenit:

1. Zavoljo veselja ljudi,
2. zavoljo sprevoda angelov,
3. zavoljo sprijetja njenega sina božjega.

1. Kdar je Marija v nebo šla, veselili so se ljudje. Kdar so verni z naj večo dostojnostjo ino spodobno pobožnostjo sveto telo Marijino pokopali, so se pri grobu skoz tri dni nebeške pesme čule. Kdar je tri dni minulo, je tih pesem več ne slišati bilo, ino kdar so grob odperli, najšli so samo perte (ruhe) v ktere je sveto telo omotano bilo, ali trupla so več ne najšli. Skoz višje razodenje so zvedili, da je zlata posodba, sveto telo, v kterem je Jezus prebival, v nebo vzeto. S kakšnim veseljem, s kak radostnim

kričom ino hvalopesmami so ter verni vstajenje ino vnebovzetje Marije svetili! Zjedinimo mi naše želje z njihoviimi. Zahvalimo Bogu za čast, katero je Mariji včinił, ino si zmislimo, da je ona naša nebeška mati, da je ona naprej odišla, svojim otrokom mesta pripravljat.

2. Pri v nebo hojenji so Marijo angeli sprevodili. Zveličani duhi so nebesa zapustili, ino svoji kraljici naproti hitijo, da jo spremijo ino pevajoči ino hvaleči v nebeško kraljestvo vpelajo. — Da bi tudi enkrat moj angel varuh meni naproti prišel, ino me po moji smerti naravnoč v nebesa peljal!

Prosi moj kristjan njega za to gnado, ino prosi tudi posebno Marijo, da njo skoz njeno zagovorenje zadobiš.

3. Kak je Jezus Marijo sprjel. Jezus naš božji zveličar je sam svoji materi proti prišel, da jo v večno čast pelja, ino na tron slave nebeške povzdigne. Marija vodjena od svojega ljublenega sina je šla v nebo skoz rede angelov ino izvoljenih Gospoda. — Blažen tisti, kateri na Jezusa zaupa, se njemu v naročaj verže, ino svojo mater božjo ljubi ino časti. Toti slobodno

pričaka, da bode enok v zveličanje prišel, ino Jezusa ino Marijo brez konca ljubil.

M o l i t v a.

Kraljica apostolov, kraljica marternikov, prosi za nas!

O Marija! apostoli ino mučeniki so za povišanje božje naj težje dela storili, naj žmetnejše ino naj večje terpenja preterpeli, ino zadnjič svojo kerv prelili, ali vendar si ti več, kakor kdokoder drugi za Boga storila, za Boga prenesla. Skoz tvoj izgled ino tvoje opominjanja si ti apostole obudila, troštala, poterdila: v terpenji si nje skoz stalnost, stanovitnost ino v ljubezni vse mučenike presegnula, tak, da se s spravico kraljica apostolov ino marternikov imenuješ. Sprosi nam gnado, o mogočna Devica, da bomo mi prav zastopili, kakšna je sreča, za Jezusa terpeti, ino da bomo vse terpenja ino žalosti, ktere bodo nad nas prišle, po tvojem izgledu poterpežljivo ino kristjanski preterpeli ino prenesli. Amen.

I z g l e d.

Sveti Stanislav Kostka.

Malo svetnikov je tak gorečo ino otroško ljubezen do Matere božje imelo, kak sveti Stanislav Kostka; ali za malo ktereга je tudi ona se tak skerbela, ino malo ktereга tak materinsko ljubila, kak njega. Stanislav iz grofovskega roda, v polsko-slovenski zemlji je že kak otrok bolj angelcu, kak pa človečji stvari podoben bil. On je tak čisto serce imel, da je odtod odbežal, gde se je kaj gnusnega govorilo. Še celo mlad je s svojim staršim bratom Pavlom v Beč v šolo poslan bil, gde je k enem Luteranu na košto ino kvartir prišel. Njegov brat, kateri je z njim bil, se je vsaki dan bolj pohujšal, nemarnejši postal ino svojemu tihemu, verlemu ino pobožnemu bratu dosti zadel. Stanislav enkrat zlo zbeteža, ino kdar je prosil, da bi ga s svetim zakramentom oskerbeli, so mu to neverni ino krivoverni luteranski ljudje, pri katerih je stanoval, odrekli. Stanislav od ljudi zapušen, zaupa tim bolje na Boga ino na svojo visoko braniteljco Devico Marijo. Ino skoro je njegova prošnja vslišana. Sveta Barbara, katero je zmirom posebno lepo častil, mu prinese od dosti angelov sprevedena, sveto hostijo, ino Marija mu se prikaže, polna milosti ino prijaznosti, ga potrošta, opominja ino mu da svojega sineka Jezusa v podobi deteta v roke, ktereга je on en čas varval. Stanislav poln goreče ljubezni ne je druga mislil, kak jeli bode skoro v nebesah že svojega Jezusa gledal. Ali Marija mu reče: Da še je ti čas ne prišel, da še si to gnado bolj zaslužiti more, ino sicer s posebno

pokoršino proti Jezusu, njenemu sinu. Ti moreš zato (doda še Marija) v družbo stopiti, ktera njegovo ime nosi: moj sin to od tebe iše, ino jas ti zapovem v njegovem imenu. Ta prikazen, ti čudež se je zgodil na Dunaju (Beču), gde je zdaj tista hiša, v kateri je on prebival v kapelo preobrnjena ino se Stanoslavova kapela veli, se zlo časti, ino je posebno trinajstega novembra, kakti na svetek sv. Stanislava od množine ljudi obiskana. Stanislav je, kdar je pa ozdravil, Jezusovo ino Marijino zapoved hitro spolnil, v Rim, k nogam, tak rekoč bežal, gde je v kloster jezuitarski ali družbo Jezusovo sprejet bil. Kak je on tu blaženo Devico Marijo častil se opisati nemore. Sveti Franc Borgia, od kterege smo že govorili, je bil v tistem času naj višji predpostavljeni kloštra, ino ti svetnik je dostikrat pravil, da je tak čisto, lepo ino sveto še nobeden človek od božje matere ne govoril, kak sveti Stanislav. V tem času se je tudi njegov nemaren brat Pavel spokoril, kateri je, kdar je sveti Stanislav v Rim se skril za njim bežal, ga dojšel ino ga menil nazaj domu peljati, ali Devica Marija ga je pred njegovimi očmi skrila, da mu je tak ničesa ne zadeti mogel. Svojemu bratu ino svojim starišem je večkrat iz Rima pisal, kateri so se vselej od veselja razjokali. Ali Bog ga je htel pri sebi imeti, zato mu pošle bolezen, v kateri je on voljno terpel ino nikdar ne henjal Device Marije na pomoč zvati. Ne še celo osemnajst let star je sveto vmerl, ob treh, na velike maše dan leta 1568. — Tak ljubimo tudi mi Marijo, kak je njo naš svetnik Stanislav ljubil, prosimo njega, da nam gnado sprosi, da bo nam mati božja v smertni uri na pomoč prišla.

N a u k.

Daruj na čast Marijino, po njenem izgledu vse terpeti, ino vse storiti, kaj Bog od tebe imeti če, zato dostikrat reči: Glej jas sim služebnik Gospodov, naj se mi zgodi po tvoji besedi.

Eden ino trideseti dan.

3. Premišlevanje

čez vnebovzetje Device Marije.

Devica Marija je s trojno krono kronana bila:

1. s krono slave božje,
2. s krono obrambe vseh ljudi,
3. s krono oblasti čez peklenške duhe.

1. **Krona slave.** Sveto pismo opiše, da nam povišanje Marije v pripodobi živo pred oči postavi, njeno kronanje na takšno vižo: Kdar je Marija do trona same svete Trojice prišla, je joj oča nebeški krono večne slave na glavo postavil, njo s solncem oblekel, mesec k njenim nogam položil, njeno glavo z vencom iz dvanajst zvezd obdal, ino njo tak za kraljico

svetnikov ino angelov na tron, ki je že za njo od začetka pripravljen bil, povzdignul. — O kdar bode blaženi čas prišel, da bomo tudi mi v nebesa stopili, ino našo kraljico pozdravili! Blagor nam, če mi to srečo dosegnemo.

2. Krona obrambe. Ker je Marija človečjo naturo, tak kak vsi ljudje imela, tak je njo tudi večna beseda za braniteljco našega celega spola postaviti htela, da vsaki lahko v nevarnosti ino potrebah k njoj pribeži, ker Marija od Boga lahko zadobi vse dobro, kaj za srečo ino zveličanje ljudi le želi. — Takšno mogočno mater imamo mi v nebesah, alj vendar tak malokdar k njoj pribežimo!

3. Bog nebeški oča je tudi Marijo kronal s kronoj oblasti, s katero premaga vse peklenške duhe. Večna ljubezen da Mariji moč ino svojo nebeško oblast čez pekel. Kak je že od začetka glavo satana razdruzgnula, tak je zdaj še večjo oblast dobila čez peklenškega sovražnika, zato je njeno ime hudiču strahovito, ino vsi peklenški duhovje trepečejo pred imenom Marija.

Tak nazivajmo v vsih skušnjavah to sveto imé; kdar hudi duh nas napada, izgovorimo polni zaupanja sveta imena Jezus ino Marija, ino bomo vidili, da nam hudič nič ne zamore, ino da bodo vse skušnjave se skrile.

M o l i t v a.

Kraljica spovednikov, kraljica vsih devic, prosi za nas!

O previsoka kraljica vsih tistih velikoserčnih duš, ktere so se ne sramovale pred očmi celega sveta z besedo ino djanjem spoznati, da Jezusu, tvojemu sinu slišijo, ktere so za največo čast si deržale, vse časti, vso bogastvo, vse veselje življenja zapustiti, da bi se tak z Jezusom močnejše zjedini-le! Ti o čudežna mati si skoz stalnost v dobrem, skoz čistost serca vse druge presegnula. Bandero devištva si ti pertva zasadila. Ti si skoz svoj izgled obudila spovednike ino device, da so se nasladnostim mesa odrekli, ino nedolžno, čisto živeli. Ti si njim v skušnjavah na pomoč bila. Tak tudi nam bodi na pomoč, podpiraj našo slabo moč,

poterdi našo vero, obderži v nas čistost serca, da bomo mi tak tebi ino tvojemu sinu služili ino se dopadli. Amen.

I z g l e d.

Sveti Karol Boromej.

Sveti Karol Boromej, kardinal ino višji škof v Milani na Laškem, je posebno Devico Marijo rad častil. Vsaki dan je klečé roženkranc molil, ino se vsaki dan, pred prazniki Marijinimi pri kruhi ino vodi postil. Če se je gde na cesti ali na ulici znajšiel, kdar je „angelsko češenje“ zvonilo, ter je vselej hitro pokleknul ino molil.

V svoji stolni cerkvi je vpeljal posebno bratovšino svetega roženkranca, ino je na vsako mlado nedelo procesjo deržati ino podobo Device Marije okoli nositi dal. Zapovedal je tudi, naj nad vratami vsake cerkve v njegovi škofiji en kip Marijin visi, ino tak verni zastopijo, da je Marija srednica vsih kristjanov, ino da jo sveta mati cerkva ze vso pravico „vrata nebeška“ imenuje.

N a u k.

Vsaki dan se obrambi Marijini priporoči, ino dostikrat skoz dan to priporočenje ponovi.

O p o m i n.

Da se ta pobožnost vredno in z haskom dokonča, beri posebno, kaj se ti predi čez to pobožnost pové.

Zadnje premišlevanje

ktero se lahko na zadnji dan majnika ali pa na prvi dan novega mesca derži.

Da to pobožnost vredno dokončaš ino iz nje kakšni hasek dobiš, moreš sveti materi božji tvoje serce ofrati ino njo prositi, da ti v nje vljuje:

1. sveti strah božji,
2. terdo zaupanje na Boga, ino
3. gorečo ljubezen do Boga.

1. **Sveti strah božji.** Sveti Duh pravi: strah božji je začetek modrosti, če ali do modrosti priti želiš, to je: do blaženega spoznanja, Bogu služiti ino se dopadnuti, svoji duši zveličanje priskerbeti, tak naj tebe povsodi strah božji vodi na poti popolnosti, kajti: blaženi je mož, kateri se Boga boji ino na njegovih zapovedih dopadenje ima. Ti sveti strah tira greh iz duše, ino da sercu veselje

ino večno življenje. Tak ves strah človečji odloži, ino se boj tistega, kateri telo ino dušo v pekli pogubiti zamore, če njegove zapovedi zaničavaš ino prestopiš. Bog te je s telkimi dobrotami obdaril, kakšna nesreča bi tej nebi za te bila, da bi ljubezen tvojega največega dobrotnika zgubil. — Sveti strah božji je Marija vselej imela, prosi ali njo za ti dar svetega Duha, ofraj njoj tvoje serce, da te bode učila, kak se Boga bati imaš.

2. Terdo zaupanje na Boga. Zaupanje na Boga je znamenje, Bogu podveržene ino vdane duše. Skoz naše zaupanje mi božjo vsegamogočnost ino neskončno dobrotljivost povišamo. Ino kdo je neskončno vsegamogočnost ino dobrotljivost bolj spoznal ino skušil, kak Marija. Niše nam ali tega otročjega zaupanja ležej sprostiti ino v dušo zasaditi nemore, kak Marija, kteri se zato z vso pravico mati svetega upanja imenuje. O kolikokrat si ti ne maloserčen ino brez trošta. Da bi se ti vselej k Mariji obernul, kakšne pomoči bi nebi zadobil. Ofraj joj celo tvoje serce, vdaj ino postavi se pod njeno obrambo; kterega Marija

brani, tisti se resnično ničesa bati
nema.

3. Gorečo ljubezen do Boga. Marija je gorečejše, vročejše ino močnejše ljubila, kak vsi kerubini ino serafi; (angeli božji) bolj kak vse stvarjene bitja so ljubile ali ljubile bodo. Kak solnce sploh bolj svetlejše prihaja ino opoldne vso goreče stoji, tak se je tudi ljubezen Marijina povečavala ino poviševala, ona je iz celega serca ljubila. — Ali kak velka je merzlota našega serca. Ofrajmo mi naše serca Mariji, da nje ona oplameni, omeči ino k ljubezni gene. Prosimo njo, da se čez nas vsmili. Prosimo njo vsaki dan, da bomo skoz njo ljubezen dobili, v ljubezni prihajali, ljubezen obderžali, ino enkrat Boga na vekomaj ljubili. O Marija, naj jas tebe ljubim, naj jas tvojega sina ljubim, to gnado jas pred vsemi drugimi želim, skoz tvojega sina Jezusa Kristusa.

M o l i t v a.

**Kraljica vsih svetnikov, prosi
za nas!**

O kraljica nebes ino zemlje, bolj kak vsi svetniki si ti Boga ljubila ino povišala, ino zdaj si tudi v nebeškem kraljestvu čez vse svetnike povišana. Vsi se čudijo čez tvojo krepost ino popolnost, vsi te slavijo, hvalijo ino povišajo, kakti svojo gospo, svojo zapovednico, svojo kraljico. **O** dobrotljiva mati! ne zaverži naše prošnje, naših molitev, našega milovanja, našega častenja, naše ljubezni. Vladaj ino gospodari ti čez nas: mi se vdamo pod tvojo mogočno obrambo, mi ti darujemo sam sebe ino vse, kaj imamo. Ravnaj ti naše življenja, zapovej z nami, kak ti za dobro spoznaš. Vso naše zaupanje je v te, kajti, akoravno si ti naša kraljica, si vendar tudi naša milostiva mati. Mi ti priporočimo našo dušo, naše telo, ino vse, kaj je naše. Vse položimo v tvoje roke, pokaži da si mati naša v življenji ino smerti, o milostiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija. Amen. Naj živi Jezus, naj živi Marija. Amen.

Juterna molitev.

V imeni Boga † Očeta, ino † Sina
ino svetega † Duha. Amen.

Bodi češena ino hvalena vekomaj,
o presveta Trojica! Bog Oče, ki si me
stvaril, Bog Sin, ki si me odrešil, Bog
sveti Duh, ki si me posvetil. — O do-
brotljivi nebeški Oče! iz celega serca
te zahvalim, da si me to noč pri živ-
ljenju ino zdravji obranil, da si vse hu-
do od mene odvernul, ino da si me tako
skerbno varval, kak dobra mati svo-
jega otroka varje, da se mu kaj hu-
dega ne zgodi. O kak neskončno do-
ber si ti do mene, ino jas tebi tak ne-
hvaležen! Tolikokrat te jas vsaki dan
razžalim, tolikokrat tvoje svete zapo-
vedi prelomim, tolikokrat tvojo pravično
jezo ino kaštigo zaslužim; ti pa meni
še zmirom nove gnade ino dobrote da-
vaš, vsaki dan se ponovi tvoja neskonč-
na milost do mene. Moje nehvaležno
serce hočeš z obilnostjo svojih dobrot
premagati ino omečiti, golo ljubezen mi
skazuješ, da bi me primoral ljubezen

z ljubeznjo povračavati. — O ljubi Oče nebeški, preserčno me veseli tvoja neskončna ljubezen, zato ti iz celega serca zdaj terdo obljubim, da se ti nebom več tak nehvaležnega skazoval za tvoje dobrote. Zdaj, ker po tvoji dobroti pa nov dan začnem, terduo sklenem, s tvojo gnado ino pomočjo dnes prav zvesto tvoje svete zapovedi dopoljuvati, se vsega greha, tudi naj manjšega varvati, vse svoje dela pridno ino dobro opravljati, ino vse težave, ktere mi boš morebiti dnes poslal, v duhu pokore voljno prenašati, ino v pokorjenje za svoje grehe jemati. Tebi zdaj svoje serce v dar prinesem, le tebi čem služiti, le tebi želim dopasti. Tebi darujem vse svoje misli, besede, djanja, ino vso svojo dušno ino telesno moč. Alj ker ničesa brez tvoje svete gnade včiniti norem, tak te ponižno prosim v imenu Jezusa Kristusa, daj mi dnes tvojo sveto gnado v dopolnjenje vsega, kaj sim sklenil.

Prosi pa tudi ti, o prečista Devica Marija Boga za me, da bode me varval pred vso nesrečo na duši, ino na telesu.

Tudi ti moj sveti angelj varuh, varuj me dnes, ino me peljaj po pravi poti proti nebesam. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. — Verjem i. t. d.

Molitvice črez dan.

Pred delom.

Bog moj večni gospodar, ti mi daš to delo,

K tvoji časti začnem ga, zvesto in veselo ;

Vse po tvoji sveti volji delati želim,
Ino večnega plačila se po smerti veselim. Amen.

Po deli.

Moje delo je storjeno

Tebi Oče izročeno :

Svoj svet žegen deli, daj,

Men' pa enkrat sveti raj. Amen.

Pred jedjo

se prekriži, moli Oče naš ino po tem reči:

Blagoslovi večni Oče,
Svoje dare ino nas,
Da jih bomo zavživali
V tvoji hvali vsaki čas.

Po jedi

se prekriži ino reči:

Hvalen bodi dober Bog
Za dobrote svojih rok,
Ki smo jih zavžili. —
Ljubi Oče prosim te
Vse potrebno daj nam še,
Vselej se nas vsmili. Amen.

Mimo podobe Device Marije gredoč se odkri, se
prikloni ino reči:

Počēšena bod' kraljica
Božja mati, in Devica,
O Marija pros' za nas,
Zdaj ino posleden čas.

Večerna molitev.

O moj Bog! pa sim po tvoji neskončni dobroti dan srečno dokončal. Koliko jih je dnes kakšna velika nesreča na duši ali na telesu zadela! Koliko jih je morde z naglo nepreviđeno smertjo dnes iz sveta šlo, da so morebiti nepripravljene stopili pred tvojo oostro sodbo. Mene si vse nesreče varval, mi zdravje ino življenje pustil, še me zmirom čakaš ino mi prizanašaš; ker nečeš smerti grešnika, temoč, da bi se spreobernal, spokoril, ino večno živel. O kak neskončno si dober ino milostiv. Imej še tudi zanaprej smilenje z menoj, odpusti mi vse grehe, ktere sim dnes storil. (Izprašuj zdaj ob kratkem svojo vest). O dobrotljivi Oče! koliko sim dnes pa grešil; nesim vreden tvoj otrok biti. Alj o gospod, imej poterplenje z menoj, ne zaverži me, odpusti mi vse grehe, s kterimi sim te dnes ino celi čas svojega življenja razžalil. Odpusti mi nje zavoljo zaslužbe tvojega edinorojenega

sina Jezusa Kristusa, mojega vsmilnega odrešenika.

Zdaj še te prosim, moj dobrotljivi Oče nebeški, obvaruj me to noč vse nesreče na duši ino na telesi.

O Marija, moja naj večja pomočnica za Bogom! bodi moja dobrotljiva mati, varuj me to noč, kak varje skerbna mati svojega otroka. Prosi za me Boga, da naj vse hudo od mene odverne, ino me v svoji sveti gnadi ohrani.

Sveti angelj varuh ino vsi svetniki božji, prosite za me Boga, da naj vse hudo od mene odverne, ino me v svoji sveti gnadi ohrani. Amen.

Oče naš. Češena si Marija. — Verjem i. t. d.

Mašne molitve

na čast blažene Device Marije.

Pripravljenje.

Vsegamogočni večni Bog! z naj večo pohlevnostjo ino podložnostjo ino z živo željo tebe počastiti, ti darujem toti sveti mašni ofer, katerega je Jezus Kristus, tvoj ljubleni sin pri zadnji večerji postavil, ino na svetem križu na kervavo vižo doprinesel. Jas ga tebi ofram skoz roke mašnikove na spomin tistega kervavega ofra na križu. Tega tvojega si^{ca}, ker je naš pravi ofer ino pervomašnik, darujem jas tvojemu veličanstvu, skoz njega jas molim tebe mojega gospoda ino Boga, skoz njega se jas zahvalim tebi mojemu stvarniku ino naj ljubeznivejšemi dobrotniki: skoz njega prosim tebe za odpušenje mojih ino vsih ljudi grehov ino hudobij, skoz njega jas tebe zaprosim za gnado ino pomoč v vsih potrebah telesa ino duše. Ino ker si ti njemu Marijo naj čistejšo Devico za mater dal, skoz ka-

tere pripomoč je skrivnost našega odrešenja povišana ino proslavljena, tak upam od tebe, da boš moje molitve, katere jas skoz mojo sveto srednico prečisto Devico tebi darujem, milostivo sprejel ino oslišal.

Ó Marija, mati smilenja! K tebi vbežim jas vbogi grešnik, kak si ti svojemu sinu na križu vesečemu na pomoč bila, ino tvoje molitve z njegovimi za zveličanje vsih ljudi zjedinila, tak bodi tudi meni v toti uri na pomoč, segrej mojo pobožnost, podpiraj moje slabe molitve skoz tvoje mogočno zagovorenje, da jas pri Bogu milost najdem, njega s tobom vredno hvalim ino slavim, ino skoz tebe neskončnih zaslužb tvojega sina deležen postanem. Amen.

Kdar mašnik dolj pri oltaru sveto mašo začnejo, napravi križ, premisli na kratko tvoje grehe, objoči ino zgrivaj njih, priporoči se obrambi Device Marije ino prosi za odpušenje rekoč:

Jas se spovem Bogu vsegamogočnemu, sveti Mariji vselej devici, svetemu Mihelu arhangelu, svetemu Janezu kerstniku, svetima apostoloma Petru ino Pavlu ino vsim svet-

nikom, da sim se dostikrat zagrešil z mislijo, z besedo ino djanjem, skoz moj dolg, moj dolg, moj naj veči dolg: zato prosim sveto Marijo vselej Devico, svetega Mihela arhangela, svetega Janeza kerstnika, sveta apostola Petra ino Pavla ino vse svetnike, molite za me pri Bogu, našemu gospodu.

Vsmili se čez nas vsegamogočni Bog, odpusti nam naše grehe, ino nas v večno življenje pripelaj. Amen.

Vsegamogočni ino premilostivi gospod Bog podeli nam milost, odpušenje ino odvezo naših grehov. Amen.

O Bog, oča smilenja, velki so naši grehi ino naše hudobije, s katerimi smo tvojo neskončno dobroto razžalili, ali še je večja tvoja ljubezen ino tvoja smilčnost proti grešnikom. Ne včini z nami po naših pregrehah, temoč primi nas, kak ljubeznivi oča ino zanesi nam zavoljo Jezusa tvojega sina. Amen.

O preblažena Devica Marija, mati dobrotljiva, ti si skoz tvojo svetost ino krepost pri Bogu gnado zadočila, prosi za nas, da tudi mi pri njem milost najdemo, ino od vsega zlega na teli ino duši odrešeni bomo. Amen.

Gospod smili se čez nas,
 Gospod smili se čez nas,
 Gospod smili se čez nas,
 Kristus smili se čez nas,
 Kristus smili se čez nas,
 Kristus smili se čez nas, i. t. d.

Kdar se gloria ali slava poje.

Reči z mašnikom angelsko
 slavopeseem: Slava bodi Bogu na
 višini, ino mir ljudem na zemlji, ki so
 dobre volje. Mi tebe hvalimo, tebe ča-
 stimo, tebe molimo, mi tebe proslavimo,
 tebi se zahvalimo zavoljo tvoje velke
 slave Gospod, Bog nebeški kralj! Bog
 vsegamogočni oče! Gospod edinorojeni
 sin Jezus Kristus! Gospod Bog,
 jagne božje, ki odjemleš grehe sveta,
 smili se čez nas, ki odjemleš grehe
 sveta, spremi milostivo našo molitev!
 Kateri sediš na desnici Boga očeta,
 smili se čez nas! zakaj ti sam si sve-
 ti, ti sam gospod, ti sam naj višji,
 Jezus Kristus, s svetim Duhom v
 slavi Boga Očeta. Amen.

Kadar se list bere.

Prosimo te o Gospod, obrani skoz zagovorenje blažene Device Marije to društvo pred vsemi nadlogami, ino kak so iz celega serca pred toboj vklonjeni, tak odreši nje milostivo pred vsemi skušnjavami sovražnikov. Amen.

Prosimo te o Gospod, naš Bog, da nam, svojim služebnikom popolno zdravje na teli ino na duši podeliš, ino skoz prošnjo blažene matere božje, sploh Device, nas od nazočne žalosti rešiš, ino večnega veselja deležne večiniš. Po Jezusu Kristusu, gospodu našem. Amen.

Bog, kateri si sploh enaki duh, enaka resnica, svetost ino pravičnost: kak si v starem zakonu skoz preroke govoril, tak govoriš zdaj k nam skoz tvojo sveto cerkev, katero si sam vso resnico učil. Večna hvala bodi tebi za vse hasnovite nauke, katere nas skoz predpostavljene svete matere cerkve učiš. O da bi sploh stalni v veri bili! O da bi našo vero vselej skoz dobre dela pokazali, ino po sveti veri živeli. Mi tebe prosimo za to gnado skoz zagovorenje Device Marije, katera je skoz svojo

stalnost v veri, skoz terdno zaupanje na tvoje obljube pri tebi gnado najšla, ino gnado celemu svetu pripravila. Daj nam o Bog, da mi po njenem izgledu delali bomo, ino daj nam skoz njeno prošnjo gnade zveličanja deležnim biti, katero smo zadobili po Jezusu Kristusu, tvojemu ino njenemu sinu, našemu gospodu, kateri s teboj živi ino kraljuje od vekoma do vekomaj. Amen.

Pri evangelji.

O Jezus Kristus, moj Bog ino moj odrešenik, ti si luč, ki je prišla tem razsvetlatvat. Vsi svetniki, vsi pravični starega zakona so za teboj hrepeneli (tebe želeli), na tebe svojo upanje stavili, ino tudi v tem upanji gnado ino zveličanje najšli. Po Mariji, naj čistejši vsih Devic si ti na svet prišel. Ona od tebe podučena, od angelov napotjena in od svetega Duha razsvetljena, je tebe pred vsemi drugimi spoznala, ino tebe resnično čez vse ljubila: Ona je vse tvoje nauke v svojem sercu hranila ino naj bolj popolnoma spolnila. O da bi mi tak popolnoma tebe spoznali, na tebe zvesto vervali; tebe tak gorečo ljubili, ino tvo-

je nauke tak zvesto spolnili, kak je vse to Marija včinila. Podeli nam to gnado, o smileni odrešenik, mi te prosimo za njo skoz zaslužbo Device Marije, ino skoz otročjo ljubezen, katero si ti sploh proti tvoji sveti materi imel. Amen.

Izbriši o gospod, naše grehe, skoz besede svetega evangelja, ino daj, da bomo kak otroci luči (čisti brez greha) pred tobaj hodili.

K v e r i.

Kdar mašnik vero molijo, znaš tudi z njimi moliti.

Jas verjem na Boga Očeta vsegamogočnega stvarnika nebes ino zemlje, ino na Jezusa Kristusa njegovega edinorojenega sina, gospoda našega. Kteri je spočet od svetega Duha, rojen iz Marije Device, je terpel pod Poncium Pilatužom, križan je bil, na križu vmerl ino v grob položen, dol je šel pred pekkel, na tretji dan od mertvih vstanul, je šel v nebesa, tam sedi na desnici Boga očeta vsegamogočnega, odtod bode prišel sodit živih ino mertvih. Jas verjem

na svetega Duha, sveto katolško keršansko cerkev, gmajno svetnikov, odpušanje grehov, vstajenje mesa, ino večno življenje. Amen.

K ofravanji.

O sama sveta Trojica, vzemi milostivo toti ofer, katerega mi na spomin terplenja, vstajenja ino vnebohojenja Jezusa Kristusa, našega gospoda, ino na čast blažene matere božje, sploh device, blaženega Janeza kerstnika, svetih apostolov Petra ino Pavla ino vsih svetnikov darujemo, da tim svetnikom na čast, nam pa k zveličanju bode, ino da oni v nebesah za nas prosijo, katerih spomin na zemlji svetimo. Skoz tistega Kristusa gospoda našega. Amen.

O Marija naj svetejša Devica ino mati! Ti si svojega edinorojenega sina v tempelnu ofrala, kak pravi pomirljivi ofer, skoz kterege so grehi sveta zbrisani, ino človečanstvo iznovič od Boga v milost prijeto. Koliko hvalo smo mi tebi za tak veliko ljubezen proti nam dolžni, o milostiva, o dobrotljiva mati. Ino ker si ti toliko za nas storila, tak

primi nas nadalje v tvojo obrambo, pomiri nas s svojim sinom, priporoči nas svojemu sinu, izroči nas svojemu sinu. Alduj mu naše serca, da bodo samo njega ljubile, ljublenega sina, očeta, ino tebe, mater ljubeznivo. Alduj mu naš razum, da bomo ga sploh bolj spoznavali, ki je modrost očeta ino zadržaj vsih znanosti. Ofraj mu našo pamet, da na njega nikdar ne pozabimo, ino ljubezni, katera se je njemu razodela. Alduj mu našo voljo, kajti mi nič bolj ino vroče ne želimo, kak nas zatajiti, da njega častimo ino povišamo, ino da vse spolnimo, kaj je njemu prijetno ino dopadljivo. Ne naša, temoč volja Jezusova izide se v nas, ino skoz nas. Prosi za nas, o dobrotljiva mati, da bode na našem ofru dopadenje imel, ino da skoz zaslužbe kervavega ofra na križu nam vse gnade pripravi, katere so nam za dobro na duši ino na telu potrebne. Posebno nam sprosi gnado, da bomo po tvojem izgledu zvesto Bogu služili, sploh dobro storili, ino v vsih naših djanjah njegovo čast iskali, ino zapovedi njegove do konca našega življenja zderžali. Amen.

K. prefaciji ali predgovori.

Vredno ino pravedno, dolžno ino koristno je, da vselej ino povsodi hvaležno Boga častimo; o presveti gospod vsegamogočni Bog, večni Oče, da mi pri spominu na blaženo Devico Marijo tebe hvalimo, blagoslovimo ino povišavamo. Kajti ona je skoz pripomoč svetega Duha tvojega edinorojenega sina spočela, ino brez okvarjenja svoje devičje nedolžnosti svetu večno luč rodila, Jezusa Kristusa gospoda našega, skoz katerega angeli tvojo visokost ino veličanstvo hvalijo, nebeški duhovi molijo, gospodstva pred njo trepečejo, nebesa ino moči nebes, ino blaženi serafini v jednom veselju svetijo. Mi te prosimo, daj, da tudi naši glasi s timi k tebi pridejo. Sveti, sveti, sveti je Bog Sabaot, nebesa ino zemlja so tvoje slave polne! Hozana na višavah, češen bodi, kateri pride v imenu Gospoda. Hozana ti na višini!

Pred povzdigavanjem.

Bog nebeški Oče, kateri si za zveličanje sveta svojega edinorojenega si-

na poslal, daj, da spomin njegovega terpenja ino smerti vredno obhajamo, ino pri njegovih neskončnih zaslužbah obilno podeljeni bomo. Vláj tvoje blagoslove (žegne) čez dar kruha ino vina, kateri mi na otaru skoz mašnikove roke tebi darujemo, naj bode tebi dopadljiv, naj bode skoz tvojo vsegamočnost ino ljubezen v telo ino kerv Jezusa Kristusa obernjen, na tvojo naj večo slavo, ino čast blažene Device Marije, vsih nebeških množin ino vojsk ino za naše zveličanje.

Spomni se o Gospod svoje svete cerkve, za katero je tvoj sin Jezus Kristus svojo dragó kerv prelel, ino brani, povišavaj ino osvečavaj njo skoz tvojo pomoč. Spomni se tudi na vse njene predpostavljene ino služebnike, ino napolni njih z duhom njihovega pozvanja, da bodo v besedah ino djanjah pred ljudmi tvoje sveto ime sploh bolj proslavili ino povišavali. Spomni se tudi posebno našega papeža, tvojega namestnika na zemlji, Pia IX., našega škofa Otokara, našega cesarja Franc Jožefa, na celi cesarski rod, na naše posvetne ino duhovne predpostavljene. Spomni se tudi mojih stari-

šev, sester, bratov ino cele žlahte; mojih dobrotnikov, znancev, prijateljev, ino vsih tistih, za ktere sim jas moliti si naprejvzel, ino kateri so se moji molitvi priporočili, ali za ktere sim jas moliti dolžen, posebno pa I. I. Podeli o gospod! vsim tvojo gnado, ker si ti za nas tvojega ljublenega sina ofral. Naj njegova ljubezen ne bo na nas izgubljena: temoč stori z nami po svoji neskončni milosti, da bomo odrešeni naših grehov v miru ino pokoju tebi služili, ino slednič večno življenje zadočili. Po Kristusu, gospodu našem. Amen.

O Marija mati milosti, bodi nam v tem hipu na pomoč, gde Jezus, tvoj sin na toti oltar k nam stopi. Prosi za nas o sveta Bogorodica (božja porodnica), naj njega vredno pomolimo ino naše prošnje njemu darujemo, njega hvalimo z vsemi zbori (kori) angelski, njega iz celega serca ljubimo, ino od njegove ljubezni užgani njemu zvesti ostanemo do konca našega življenja. Amen.

K povzdigavanju.

Češeno bodi pravo telo mojega odrešenika, rojeno iz Marije Device. O Jezus moja ljubezen! Ti si moj Gospod ino moj Bog, smili se čez me! Jas te molim v podobi kruha: jas verjem na te, ki si večna resnica: poterdi mojo vero, da bom vervajoči sploh vročejše te ljubil. Daj, da te bom enok gledal od obličja do obličja, v kraljestvu nebeškem. Ti si moje jedino poželenje, moje jedino zveličanje, moj Jezus, moje vse.

Pri povzdigavanju keliha.

Presveta kerv, ki si tekla iz serca mojega zveličarja, očisti mene od vsih grehov, napoji mojo dušo, da bode močnejša v dobrem, sveti me v resnici ino ljubezni, ino pripelaj mojo dušo v večno življenje. Stvori v meni čisto serce o Jezus, ino pravega duha ponovi v oserčju mojem. Ne zaverži me od lica tvojega, ino svetega duha tvojega neodnesi od mene. Daj mi veselje zveličanja tvojega, ino duhom imenitnim poterdi me.

Po povzdigovanju.

Večni Oče poglej milostivo obličje tvojega sina Jezusa Kristusa, kateri se tu na oltaru kakti pomirljivi ofer za odpušenje naših grehov daruje. Pri- mi toti ofer njegovega mesa ino kervi, ino smili se čez nas, ino čez vse verne zavoljo zaslužb njegovega bridkega terpenja, od smerti vstajenja, ino častitega vnebohojenja. Vsliši glas njegove prošnje: Njegova kerv glasneje k tebi kriči, kakor ona pravičnega Abela, ino ona ne kriči k tebi za osveto (mašvanje, kaštigo), temoč za milost ino pomirenje. Tak vsliši prošnjo tvojega sina, ino nam za njega voljo smilenje skaži. Naj se ti toti sveti neomadežni ofer dopade, da bomo vsi, kateri pred totim svetim oltarom stojimo, ino presvetega tela ino presvete kervi tvojega sina vživamo, z nebeškimi gnadi ino žegnami napolnjeni. Skoz Kristusa, Gospoda našega. Amen.

Spomni se tudi o Gospod na tvoje služebnike ino služebnice, kateri so z znamenjem svete vere nam naprej odišli ino v miru počivajo. (Imenuj tu pokojne mertve, za katere posebno moliti meniš).

Podeli o Bog, da bodo ti ino vsi, kateri v Kristusu počivajo v mesto mira ino luči ino k vživanju večnega zveličanja prišli. Skoz Jezusa Kristusa, gospoda našega. Amen.

Tudi nam grešnikom tvojim služebnikom, ki na velikost tvoje smilečnosti zaupamo, podeli o gospod, da v družtvo tvojih svetnikov ino blažene Device Marije, katerih spomin mi svetimo, pridemo. Pomagaj nam skoz njene prošnje, da pod njeno obrambo od vsega zlega rešeni, v kreposti ino svetosti naše dni preživimo, ino enok večno zveličanje zadobimo. Amen.

K Oče našu.

Moli z mašnikom Oče naš i. t. d.

Prosimo te o Gospod, odreši nas od vsega preteklega, nazočnega ino prihodnega zlega, ino skoz zagovorenje blažene porodnice božje, Device Marije, svetih apostolov Petra ino Pavla, Andraša ino vsih svetnikov, daj nam mir ino pokoj v naših dnevih, da bomo zkoz pomoč tvoje smilečnosti sploh segurni pred vsim grehom ino

vsakim nemirom. Skoz tistega Jezusa Kristusa, gospoda našega, sina tvojega, kateri s teboj živi ino kraluje v edinosti svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Mir Gospoda bodi na večno z nami. Amen.

Pri Agnus Dei (jagne božje).

O jagne božje, ki odjemleš grehe sveta, vsmili se čez nas. O jagne božje, ki odjemleš grehe sveta, vsmili se čez nas. O jagne božje, ki odjemleš grehe sveta, daj nam mir ino pokoj.

Gospod Jezus Kristus, sin živega Boga, kateri si po volji očeta s pripomočjo svetega Duha skoz tvojo smert svetu življenje spravil: reši mene skoz tvojo presveto kerv od vsih mojih grehov ino od vsega zlega. Daj, da bom sploh po tvojih zapovedih živel, ino naj se nikdar od tebe ne ločim, kateri z Bogom Očetom ino svetim Duhom enaki Bog živiš ino kraluješ na vekomaj. Amen.

Gospod Jezus Kristus! o da bi jas čisto serce imel, tak čisto ino sveto, kak je serce tvoje devičje matere, tebe

vredno sprejeti. Jas spoznam mojo nevrednost, ali poznam tudi tvojo neskončno dobroto ino ljubezen: na toto se zanese, ino k tebi pridem proseči, da me od tvoje svete mize ne izkleneš, ampak mi vživati daš tvojega mesa ino kervi, da tak s tvojo nebeško hrano okrepljen s tobo zjedinjen bom na vse večne čase. Amen.

Pri zavživanju.

Če ti v resnici ne zavživaš, stori to na duhovno vižo ino moli z mašnikom.

O Gospod, jas nisim vreden, da pod mojo streho greš, le reči eno besedo, ino zdrava bo moja duša.

O Gospod, jas nisim vreden, da pod mojo streho greš, le reči eno besedo, ino zdrava bo moja duša.

O Gospod, jas nisim vreden, da pod mojo streho greš, le reči eno besedo, ino zdrava bo moja duša.

Telo našega gospoda Jezusa Kristusa, obvari mojo dušo k večnemu življenju. Amen.

Duša Kristusova posveti me,
Telo Kristusovo zveličaj me,

Predraga kerv napoji me,
 Voda z desne strani operi me,
 Tvoje bridko terplenje okrepi me,
 Dobrotljivi Jezus! vsliši me,
 V svoje svete rane skrij ti me,
 V svoje sladko serce skleni me,
 Od tebe ločiti se nepusti me,
 Pred hudim sovražnikom obrani me,
 V smertni uri pokliči me,
 Da jas k tebi pridem té,
 In z zvolenimi hvalim te
 Na večne čase vse. Amen.

O Jezus, kak sladek, kak milostiv ino ljubezniv si ti tim, ki te iz celega serca poželijo, kak prijeten si ti tim, ki tebe ljubijo, tebe imajo. Jas vem, da mi moji grehi nedopustijo, te nebeške hrane (špiže) vžiti, ali ti vidiš moj Jezus, da svoje grehe zgrivam, da te ljubim, ino tebe poželim kak jelen zvir (vrelčino) vode. Tak mi vendar drobtinic ne odreči, ktere od te svete mize padnejo. Ino akoravno nisim vreden, da v mojo dušo prideš, tak le reči eno besedo milosti, ino ozdravila bodeta moje telo ino moja duša. Očisti me vsih grehov, zvraci moje rane, okrepi mojo slabost: ponovi ino oživi mojega duha skoz gnado tvojo nebeško,

daj mi moč hudo premagati, dobro storiti, ino v popolnosti mojega stana sploh napredovati (dalje priti), da v resnici reči smem: Jas sicer živim, alj vendar ne jas, temoč Kristus živi v meni!

O visoka devica ino mati Marija, ktera si ti vredna bila tistega zveličarja ino odrešenika sveta v svojem devičjem krilu nositi, kateri se nam pod podobami kruha ino vina za dušno hrano daruje. O da bi mi, ki smo tak velke gnade vredni postali, le nekaj povernuti mogli. O mati ljubezniva, zahvali ti tvojemu sinu, ino dostavi skoz tvoje zaslužbe naše siromaštvo. Prosi za nas, da bomo gnad, ki so v tem svetem zakramentu skrite, obilno prijeli. Posebno nam sprosi terdo ino močno vero, otročje zaupanje, gorečo ljubezen, pravo brumnost serca, pokornost volje ino uma, neomadežno čistost na teli ino na duši, merzost pred vsim hudim, ino voljo za vse dobro, da mi v življenju Jezusa išemo ino slednič Jezusa najdemo ino zaderžimo na vse večne čase. Amen.

Po zavživanju (obhajilu).

O smileni Bog, pridi naši slabosti na pomoč, da mi skoz zagovorenje sveste božje poroduice, katere spomin svetimo, iz naših grehov vstanemo, ino tebi z drugim novim življenjem služimo. Skoz Kristusa, gospoda našega. Amen.

Molimo te o gospod, vlij ti svojo gnado v naše serca, da bomo, ki smo skoz angelovo pozdravljenje (češenje) Kristusovo tvojega sina včlovečenje spoznali, skoz njegovo terpenje ino križ k slavi vstajenja pripeljani. Skoz tistega Kristusa, gospoda našega. Amen.

K Ite missa est.

(Idite, maša je dokončana).

Naj se ti, sama sveta Trojica, doprinešena služba mašnika dopade, ino primi milostivo ti ofer, katerega smo ti darovali, da bode vsim, za katere je doprinešen, k pomirenju ino k zveličanju. Skoz Kristusa gospoda našega. Amen.

Blagoslovi nas vsegamogočni Bog
 † Oča † Sin ino † sveti Duh. Amen.

Pri zadnjem evangelju.

Jezus večna beseda očeta! Iz ljubezni do nas si ti iz Device Marije človek postal, da nas odrešiš ino zveličaš. Ti si prišel v svet kakti prava luč, da nam pot k zveličanju ino večnemu življenju pokažeš. Vodi nas po vsih naših potih, da se v temi ne zablodimo. Vodi nas po poti tvojih zapovedi, da bomo sveto živeli ino blaženo vmerli. Amen.

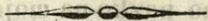
Po sveti maši.

Neskončno dobrotljivi Bog! zahvalim tebi, da sim tega svetega ofra deležen bil. Odpusti mi vse moje grehe, ktere sim pri sveti maši storil skoz mertzlost serca ali skoz raztrošenje mojih misel. Jas si terdo naprejvzemem, ne več grešiti, ino pazko na moje misli, besede ino dela imeti, da tak sadu ino žegna svetega mašniga ofra ne zgubim. Blagoslovi vsegamogočni večni Bog moje delo. Jezus moj zveličar, daj

da pri mojih delah tebi mojega serca neodtegnem. Naj sim sploh s tobo zjedinen, da bodo vse moje opravila ino spočetja žegnane ino srečno do konca pripeljane.

O Marija, moje pribežališe ino moja troštarca, zahvali ti gospodu za gnade, katere sim jas zadobil, in prosi njega, da njegovo odrešenje nede na meni izgubljeno. Pokaži, da si ti resnično mati moja, ino priporoči me Jezusu, tvojemu božjemu sinu, da se čez me vsmili, mene vsaki čas ino povsodi obrani, ino da jas ničesa druga htel ino iskal nebom, kak njegovo večo slavo ino tvojo čast. Amen.

Slava bodi Bogu Očetu, ino Sinu, ino svetemu Duhu. Hvala bodi tudi kraljici nebes ino vsih nebeških množin. Amen.

Molitve

za spoved ino sveto obhajilo.

Molitva

pred spraševanjem vesti.

O Gospod moj Bog! Jezus Kristus, prava luč, ktera te razsveti, ki se v temah znajdejo; razsvetli zdaj mojo vest s pomočjo gnade sv. Duha, da bom zamogel vse svoje grehe na tenko spoznati, se vsih preserčno zgrevati, čisto spovedati ino resnično spokoriti, da tvojo gnado zuovič zadobim, ino tvoj ljubi otrok postanem.

O Marija! ti pribežališe vsih zgrievanih grešnikov, prosi za me Jezusa, svojega ljubeznivega sina, da bi mi zdaj tako spoznanje mojih grehov dodelil, kako jih bom pred njegovo ojstro sodbo spoznal.

Zdaj pa na tenko sprašaj svojo vest, da boš spoznal, kaj si od svoje zadnje spovedi z mislijo, z besedo, z djanjem, ino z zamudo dobrih del grešil.

M o l i t v a

po spraševanju vesti.

O moj Bog ino moj Gospod! moj dobrotljivi nebeški Oče, zdaj spoznam, da sim veliko grešil, da sim te dostikrat razžalil, ino tvoji božji ljubezni naproti ravnal. O moj dobrotljivi Bog, dolžen sim, tebe iz celega serca čez vse ljubiti, ker si sam na sebi vse časti ino ljubezni vreden, ino ker si ti moj naj večí dobrotnik, pa namesto, da bi te bil serčno ljubil, ino ljubezen do tebe v dopolnjevanju vsih tvojih zapovedi skazoval, sim tolikokrat tvoji sveti volji nasproti ravnal, ino te razžalil. Oh moj Bog, iz serca mi je žal, da sim ti tak nehvaležen bil, iz serca me grivajo vsi moji grehi, s kterimi sim spet svojo vest omadežval. O da bi njih nikdar storil ne bil; o da bi te nebi nikdar razžalil. Čem se za naprej vsakega greha ogibati, daj mi ti samo o gospod tvojo sveto gnado k spolnenju mojega naprejvzetja.

O Marija, vsmilena mati Jezusova, sprosi mi od Jezusa prav zgrivano, ponižno ino spokorjeno serce, ktereга Bog nikdar ne zaverže, da se bom

skoz resnično pokoro z mojim razžaljenim nebeškim očetom spet spraviti zamogel.

Molitva po spovedi.

O Jezus, moj vsmileni odrešenik, ponižno te prosim, naj ti bo prijetna ta moja spoved po neskončni vrednosti tvojega sv. terpenja, ino kaj mi še manjka od prave žalosti, prosim, da bi mi ti o Jezus vso mojo pomanjkljivost dopolnil, ino mi veliko gnado dodelil, da bi v prihodno z večo gorečnostjo za zveličanje svoje duše skerbel, ino da bi za res rajši vso časno škodo, ja tudi grenko smert prestal, kak tebe kdaj več s kakšnim grehom razžalil. **O Jezus** stori me stanovitnega v mojem dobrem sklepu.

O ljubezniva mati Marija! ki si brez vsega greha živela, ino do konca svojega življenja Bogu zvesta ostala: sprosi tudi meni gnado, da se bom zdaj, ko so mi grehi odpušeni, novih grehov bolj skerbno varval, kako do zdaj, ino da bom v pobožnem, keršanskem življenju do kouca zvest ostal, da večno življenje dosežem. **Amen.**

Molitva

pred svetim obhajilom.

O Jezus! Sin božji, kralj večne časti! pred katerim se trosijo nebesa ino vse druge oblasti! O Jezus, svetnik vsih svetnikov, o prečudežna neizrečena svetost! če se ji vse druge stvari primerijo, se ne znajde nobena, da bi bila čista ino brez madeža! pridi zdaj k meni vbogi revni stvari, ker te želim tako vredno prijeti, kako so te tvoji naj zvestejši prijatelji prijemali.

O dobrotljivi Jezus! daj mi zdaj tak gorečo ljubezen do tebe, kako si ti do mene imel, ker si toliko za me terpel. Iz zgole ljubezni do mene si ti vmerl, da bi mi večno življenje pridobil, ino v tem svetem zakramentu preživiš, ino nahraniš mojo dušo za večno življenje.

O Gospod! nisim vreden te prijeti, ker sim te že tolikokrat razžalil, ino še nisim zadosti, kako bi imel, svojih grehov obžaloval, ino se spokoril.

Alj moj Jezus, moj vsmiléni izve-ličar, ti me ja sam vabiš, da naj pridem k tebi ino te primem, tak očisti moje serce ino me z močjo svoje božje lju-

bezni vrednega stori, da z živo vero, s terdnim zaupanjem, z gorečo ljubeznijo tebe primem, o Jezus, svojega pravega živega Boga.

O Marija, katero je Jezus za svojo devičjo mater izvolil, prosi za me Jezusa, da bi ga zdaj s tako čistim sercom prijeti mogel, kak je bilo tvoje preljubo serce, ino s tako sveto ljubeznijo, kako si ti zmirom do njega imela. Amen.

Molitva

po svetem obhajilu.

O Jezus, moj dobrotljivi odrešenik! čast ino hvala ti bodi, da si me k svoji sveti mizi povabil, ino mi svoje presveto rešno telo zavžiti dal. — O vsmileni Jezus! kolikokrat sim te že prijel, pa še sim zmirom tako slab ino pomanjkljiv pri vsih rečeh, ino popolnoma nevreden gnad, ki mi jih daješ. O Jezus, odpusti mi vso mojo pomanjkljivost, vso mojo nevrednost. Iz celega serca želim tako živeti, da bi te zamogel vselej prav vredno prijeti, kdar k svetem obhajilu pristopim; da bi vselej ta nebeška jed

moji duši to storila, kaj telesna jed trupu stori, da bi jas, ker tak sveti nebeški kruh vživam, tudi sveto živel, in enkrat večno nebeško življenje dosegel.

O Marija preljubezniva mati Jezusova! prosim te, ker se nemorem sam Jezusu zadosti zahvaliti za njegovo neskončno dobroto, ti mu za me čast ino hvalo daj, ker je mene vbogega grešnika k svoji mizi povabil. Prosi ga pa tudi, da bi mi gnado dodelil, ga, kako tukaj večkrat, v nebesih na vse večne čase vživati. Amen. *M O M*

Različne molitve

k Materi božji.

Molitva

blaženi Devici Mariji se darovati.

O naj svetejša Devica Marija, jas I. I. če ravno velki grešnik, se veržem vendar v nazočnosti vsegamogočnega Boga ino vsih nebeških množin pred toboj na kolena, ino ti darujem moje serce z vsimi poželenjami ino željami, z vsim tim, kaj imam. Tebi posvetim jas moje serce, ino želim, da bode v bodočnosti (v prihodnosti) sploh tvoje, in da le tebe ljubilo bode in tvojega ljubljene-ga sina Jezusa Kristusa. Primi o dobrotljiva mati ino devica milostivo offer, katerega ti doprinesem: ino ker jas vem, kak sim ves grešni ino slab, tak ti tudi darujem vso ljubezen ino gorečost, od katere so serca vsih vernih užgane. Tudi ti ofram vse vadbe tega mesca, ino te prosim, da mi ti gnado sprosiš, ktera je meni naj bolj potrebna ino koristna (hasnovita) posebno I. I.

(imenuj gnado, ktero posebno zadobiti češ). Pokaži, da si ti mati moja, o preljubezniva Devica ino vodi mene na poti zapovedi tvojega sina. Bodi meni v vsih mojih delah na pomoč, ino ravnaj vse moje potrebe po tvojem dopadenju, kajti jas le to želim, kaj ti dobrotljiva mati moja želiš. Sprosi mi od Jezusa, tvojega sina gnado, da bode moje serce od tega časa noter do konca mojega življenja samo tebi ino tvojemu božjemu sinu služilo, tebe ljubilo ino častilo, da tak tebe ino s teboj ino z vsemi angeli ino svetniki Jezusa ljubilo ino hvalilo bode na vse večne čase. Amen.

Molitva svetega Alojzija.

Obrambi Marijini se priporočiti.

Sveta Devica Marija, moja voditeljca ino moja kraljica! Glej jas se obrnem k tvojemu smilenja polnemu sercu, ino ti od dnešnega dneva moje telo ino dušo ino vse, kaj imam tvoji skerbi ino tvoji obrambi priporočim. Tebi zaupam jas vse, ino v tvoje roke predam vse upanja ino troštanja, moje reve ino za-

losti, tebi priporočim celo moje življenje, posebno konec mojega življenja: da bodo skoz tvojo prošnjo ino skoz tvoje zaslužbe vse moje dela ino vso moje djanje po tvoji ino tvojega sina volji vredjene. Amen.

Molitva svetega Auguština.

O blažena Marija, kdo bi zamogel tebi za vse vredno zahvaliti? Kdo tebe vredno častiti, katera si ti skoz tvoje posebno privolenje zgubljenemu svetu na pomoč prišla. Kak bi tebe slabost človečja zadosti častiti zamogla, katera je le skoz tvoje napelavanje in skoz tvojo pomoč pot zveličanja najšla. Primi ali naše zahvalnosti, če so ravno male, in če ravno tvojim zaslužbam zadosti ne storimo. Primi naše prošnje milostivo in vslišaj nje, prinesi nam za nje gnado pomirenja. Ti našo slabost izgovori, naj skoz te dobimo, za kaj z zaupanja polnim sercom prosimo. O spremi naše prošnje, daj nam za nje to, za kaj te prosimo, izgovori pri Bogu naš greh, kajti ti si jedino upanje grešnikov. Skoz te zaupamo mi odpušanje naših grehov zadobiti, ino

od tebe dočakamo, o preblažena Devica, večno plačo. Nikoga druga mi ne najdemo, kateri bi toliko veljal, ino božjo jezo in serd pomiril, ti sama si, ti, ki si zaslužila mati našega odrešenika in sodnika biti. Sveta Marija pridi revnim na pomoč, okrepi nas maloserčne, razveseli nas žalostne, prosi za narod, duhovništvo, ino govori za vse pobožne žene, daj da vsi tvojo mogočno pomoč skusijo, kateri tvoje sveto ime svetijo. Imej smilenje z revnimi in milostivost s tistimi, kateri so še daleč od nebeške domovine. Ino če na svojo večno veselje pogledaš, tak prinesi tudi naše solze pred Boga, ino prosi za nas prijem, kakti svojem lastnem sinu. Ti ali, ki tak velke blaženosti imaš, prosi za nas, da bode od nas vsa nevolja odvernjena. Bodi milostiva prošnjam tistih, kateri k tebi kričijo, in sprosi vsim, zakaj te prosijo. Posebno pa visoka in blažena Devica prosi za ljudstvo božje brez nehama (henjanja), ki si ti vredna bila odrešenika sveta nositi, ker živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj! Amen.

Molitva

svetega Joaneza Damascenskega.

O presveta hči Joahimaino Ane!
 Katere besede zamorejo tebe vredno
 hvaliti, ki ti vse stvari nadsežeš z
 vrednostjo, kajti iz tebe je stvarnik
 ino gospod sveta pervence naše na-
 ture prijel. On je meso postal iz tvo-
 jega mesa, kost iz tvojih kosti. Bog
 sam je zizal mleko tvojih devičjih pers,
 ino tak so tvoje ustnice z ustnicami
 naj višjega zjedinjene bile; o čudeža,
 katerega razum razumeti ne more. Te-
 be je ljubil Bog, kateri vse stvari od
 večnosti že spozna: in tebe, ktero je
 ljubil, zvolil in stvaril je že v naprej
 odločenem času za mater svojega ve-
 čnega sina in besede. Tak preoberni
 ali o blažena Devica v zlato kadilnico,
 ktera je z nebeško žarjavico napolnje-
 na, neprijetno kadilo mojega serca v
 sladkomilo kadilo, in iz obilnosti gnad,
 katere si dobila, daj mi čistost na teli
 ino na duši. Napolni me s sladkostjo
 tvojega spomina, o blažena Devica, ino
 naj me tvoj sladki spomin spreme v

življenju ino v smerti, noter do blažene večnosti. Amen.

Molitva svetega Bernarda.

Spomni se, o dobrotljiva Devica Marija, da se od vekomaj nikdo ne najde, kateri bi, kdar je k tebi vbežal, tvojo pomoč nazival, ino za tvojo zagovorenje prosil, od tebe zapušen bil. Skoz tako zaupanje obudjen, vtečem jas k tebi o Marija, Devica čez vse device, ino mati Jezusa Kristusa. K tebi jas pridem, k tebi pribežim, pred tobo stojim kak grešni človek vzdihavajoči in trepetajoči. O kraljica svetá, mati večne besede, ne zaverži mojih besed, temoč vslišaj me milostivo, mene vbogo siroto, k tebi jas kričim za pomoč v toti solzni dolini. Bodi mi v vsih mojih potrebah na pomoč zdaj ino vsikdar, posebno pa v moji smertni uri, o milostiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija. Amen.

Molitva svetega Bonaventura.

O najslajša Devica Marija, nebesa ino zemlja so polne tvojih dobrot;

kak mi neskončno milostivega gospoda v Jezusu imamo, tak imamo v tebi neskončno milostivo gospó, kajti ti si gospá velke milosti za vse, kateri k tebi kričijo: Zato jas iz celega serca k tebi kričim ino se veselim čez tvojo veliko smilečnost, vsi narodi te blagoslovijo, kajti so vsi narodi skoz te žegnani. Bodi nam na pomoč ti rodovitna Devica, da skoz te sad večnega življenja zadobimo. Pomagaj nam najslajša Devica, da večni oča nam podeli najslajšega sadú tvojega telesa si vžiti, Jezusa, kateri z očetom ino svetim Duhom živi ino kraljuje na vekomaj. Amen.

Molitva svetega Anzelma.

Poln ljubezni ino poželenja hrepnim za teboj, o naj dobrotljivejša Devica, podučí mene s kakšnim spoštovanjem jas na tebe misliti, in s katerem mišlenjem se jas čez te veseliti, ino tebi služiti morem, daj, da bom z ljubeznijo do tebe nasitjen, užgan ino zveličan. Neodreči mi, zakaj te prosim, ino česa se jas nevrednega čutim, temoč daj tvojo ljubezen moji duši,

katera te za to prosi, ino ter bom jas tebi povernul, kaj sim ti z vso pravico dolžen. Podeli mi tvojo gnado o Devica in skaži tvojemu služebniku smilenje, da jas tebe ljubil, ino od te ljubljen bom, ino da, kak ti mene resnično ljubiš, tudi jas tebe resnično ljubim. Da bi te moje serce in duša tak častila, kak si ti zaslužiš! da bi te ljubila, kak si vredna, da bi ti služila, kak se pristoji, da bi se moje telo veselilo v tebi tak, kak bi moglo, in v tem zaderžanju ostalo celo moje življenje, da ter vso moje bitje na večne čase zveličano bode. Amen.

Lauretanske litanije.

Gospod, smili se nas!

Kristus, vsmili se nas!

Gospod, smili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, vsliši nas!

Bog Oče v nebesih, smili se nas!

Bog Sin, odrešenik sveta, vsmili se nas!

Sveta Marija, prosi za nas!

Sveta Mati božja, prosi za nas!

Sveta devic Devica, prosi za nas!

Mati Kristusova,

Mati milosti božje,

Mati naj lepša,

Mati naj čistejša,

Mati brez vsega madeža,

Mati ljubezniva,

Mati prečudežna,

Mati našega stvarnika,

Mati našega odrešenika,

Devica naj modrejša,

Devica častitliva,

Devica pohvalena,

Devica mogočna,

Devica dobrotliva,

Devica verna,

Devica brez madeža spočeta,

Podoba pravice,

Sedež modrosti božje,

Začetek našega veselja,

Posodba duhovna,

prosi za nas!

Posodba časti vredna,
 Posodba vse svetosti,
 Roža skrivna,
 Turen kralja Davida,
 Turen slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Škrinja božjega mira,
 Vrata nebeške,
 Zgodna denica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališe grešnikov,
 Tolažnica vseh revnih,
 Pomočnica vseh kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica patriarhov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučenikov,
 Kraljica spoznavcev,
 Kraljica vsih devic,
 Kraljica vsih svetnikov,
 Kraljica sv. roženkranca,
 Jagne božje, ki grehe sveta odjemleš, zanesi nam,
 o Gospod!
 Jagne božje, ki grehe sveta odjemleš, vsliši nas,
 o Gospod!
 Jagne božje, ki grehe sveta odjemleš, vsmili se
 nas, o Gospod!
 Kristus, sliši nas!
 Kristus, vsliši nas!
 Gospod, smili se nas!

prosi za nas!

Kristus, vsmili se nas!
Gospod, smili se nas!

Oče naš. Češena si Marija.

Pod tvojo pomoč ino brambo pribežimo o sveta božja porodnica! ne za-
verži naših prošenj v naših potrebah,
temuč odreši nas vselej od vse nevar-
nosti. O častitliva in blagoslovljena De-
vica, naša gospa, naša srednica, naša
besednica, naša pomočnica. S svojim
Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas
priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas o sveta božja po-
rodnica!

O. Da vredni postanemo Kristuso-
vih obljub.

Molimo.

Milost svojo, prosimo o gospod! v
naše serce vlij, da ki smo po angelo-
vem oznanenji tvojega Sina Jezusa Kri-
stusa včlovečenje spoznali, skoz nje-
govo terplenje in križ k časti vstajeuja
pripelani bomo. Skoz tistega Kristusa
Gospoda našega. Amen.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!

O. Da vredni postanemo Kristuso-
vih obljub,

Molimo.

Prosimo te, o Gospod! naj nam presvete tvoje Matere ženina zasluženje pomaga, da, kar naša slabost nemore doseči, skoz njegovo prošnjo nam bode dodeleno. Kteri živiš ino kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Za srečno smert.

O ljubezniva, milostiva ino od vekomaj izvolena devica, mati Jezusova, Marija! prosimo te po tisti tvoji in tvojega ljubeznivega sina Jezusa Kristusa britkosti in grenkosti, ko sta jo vi dva imela, ti pod hrižem, on pa na svetem križu; naj več pak ob tisti uri, ko se je njegova duša njegovega telesa ločila, da nam na pomoč prideš, kedar se bodo naše vboge duše jele našega telesa ločiti, ino nje v svoje milostive roke pri-meš, in našemu zveličarju, svojemu ljubeznivemu sinu Jezusu Kristusu izro-čiš. Zdaj mi tebi svoje duše za tisto uro priporočimo; ne zapusti nas, o Marija!

Cešena si kraljica.

Cešena si kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in naše upanje, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni otroci Eve; k tebi zdihavamo žalostni in objokani v ovi solzni dolini. Zato, o naša zagovornica! obrni k nam svoje milostive oči, in po tem revnem življenju pokaži nam Jezusa, blagoslovljen sad svojega telesa: o dobrotljiva, o vsmilena, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, o sveta božja porodnica.

O. Da vredni postanemo Kristusovih obljub.

Molimo.

Vsegamogočni večni Bog! ki si dušo in telo prečiste device matere Marije k vrednemu prebivališu za svojega Sina skoz pripomoč svetega Duha pripravil, da, ki se nad njenim spominom razveselimo, skoz njeno milostivo prošnjo od vseh prihodnih nadlog in od večne smerti rešeni bomo. Skoz taistega Jezusa Kristusa, Gospoda našega. Amen.

Počestovanja, *)

ali pozdravljenja presvete Marije Device, ktere lahko romarji, kdar k kateremu Marijinem svetsvu pridejo, zmolijo.

(Vsaki, kteri na božji pot ali kirfanje ide, more najprej v cerkev iti ino tam devico Marijo pozdraviti, ino se zahvaliti, da ga je na dolgem potu srečno obranila. Tudi more njo za gnado prositi, da bode njegova pobožnost njej prijetna. Zato sim jas sledeče molitve sostavil, da ležej in serčnej moli).

Pervo pozdravljenje.

O naj ljubeznivejša Devica! Sveti Bonaventura tebe imenuje „mater sirot.“ Oh! tote vboge sirote smo mi grešniki, kateri smo Boga razžalili ino ga zgubili. Glej, milostiva Devica! jas pribežim k tebi. Boga, mojega očeta sim jas zgubil, ali ti si moja mati, katera bode mi pomagala, da ga spet najdem, ino od njega v milosti sprejeti bodem. V toti velki nesreči, jas kri-

*) Po besedah svetega Alfonza Ligourskega.

čim k tebi za pomoč. Nobeden ne je še zgubljen bil, kateri je k tebi pribežal. Tak pomagaj mi o premilostiva kraljica, da jas v tebe zaupam. O Marija! obderži moje velko zaupanje na te.

Drugo pozdravljenje.

Moja naj slajša kraljica! kak zlo se mi dopade ono lepo ime, s katerim tebe tvoji častitelji pozdravijo: Ljubezniva mati! Zares moja gospodarica, ti si ljubezniva, ti si sladka, ti si dobrotljiva mati. Ali jas sim velki grešnik (velka grešnica), kateri si je dostikrat pekel zaslužil. Jas sim si naprejvzel, moje življenje poboljšati, ino prosim zato tebe za pomoč. O moja kraljica! jeli slišiš mojo prošnjo? Jas upam, da si jo slišala ino vslišala. O Marija tvoj sim, zveličaj me.

Tretje pozdravljenje.

Sveti Bernard pravi: Marija je ravna ino prava pot, po kateri se k zveličarju ino k zveličanju pride. Ker si ti ali o presveta Devica tista, skoz koprošnjo bodo naše duše k Bogu

pripeljane, tak te prosim, o milostiva mati! vodi me k Bogu. Zveži mojo dušo z lanci tvoje ljubezni, da bom jas sploh božjo sveto voljo spolnil. O Marija, ti ki z svojo prošnjo vse zamoreš, posveti me.

Četero pozdravljenje.

O mogočna Devica, ti si polna milosti, zato te jas prosim, brani me v vsih skušnjavah. Jas sim prišel pred tvoje obličje; na kolenah ležeči k tebi kričim: sprosi mi pri mojem Bogu ino gospodu Jezusu Kristusu odpušenje mojih brezšteviliuh grehov. Spomni se, da še si ti nobenega ne zaverгла, kateri je z grivanim sercom k tebi pribežal. O Marija pomagaj mi, pomagaj mi!

(Glej še tudi molitve na strani 137, 201).

Litanije

vseh svetnikov.

Gospod, smili se nas!

Kristus, vsmili se nas!

Gospod, smili se nas!

Kristus, sliši nas!

Kristus, vsliši nas!

Bog Oče z nebes, vsmili se nas!

Bog Sin, odrešenik sveta, vsmili se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, vsmili se nas!

Sveta Marija,

Sveta mati božja,

Sveta devic Devica,

Sveti Mihael,

Sveti Gabriel,

Sveti Rafael,

Vsi sveti angeli in arhangeli, prosite za nas!

Vsi sveti redi zveličanih duhov, prosite za nas!

Sveti Joanez kerstnik, prosi za nas!

Sveti Jožef, prosi za nas!

Vsi sveti patriarhi in preroki, prosite za nas!

Sveti Peter,

Sveti Paul,

Sveti Andrej,

Sveti Jakob,

Sveti Joanez,

Sveti Tomaž,

Sveti Jakob,

Sveti Filip,

Sveti Jarnej,

Mateuž,

prosi za nas!

prosi za nas!

Sveti Šimon,
Sveti Tadeuž,
Sveti Matija,
Sveti Barnaba,
Sveti Lukež,
Sveti Marko,

prosi za nas!

Vsi sveti apostoli in evangelisti! prosite za nas!

Vsi sveti učenci Gospodovi, prosite za nas!

Vsi sveti nedolžni otročiči, prosite za nas!

Sveti Štefan, prosi za nas!

Sveti Lovrenc, prosi za nas!

Sveti Vincenc, prosi za nas!

Sveti Fabian in Sebastian, prosita za nas!

Sveti Kozmas in Damian, prosita za nas!

Sveti Gervazi in Protazi, prosita za nas!

Vsi sveti mučeniki, prosite za nas!

Sveti Silvester,

Sveti Gregor,

Sveti Ambrož,

Sveti Avguštin,

Sveti Hieronim,

Sveti Martin,

Sveti Niklauž,

Vsi sveti škofi in spovedniki, prosite za nas!

Vsi sveti učeniki, prosite za nas!

Sveti Anton,

Sveti Benedikt,

Sveti Bernard,

Sveti Dominik,

Sveti Francišk,

Vsi sveti mašniki in leviti, prosite za nas!

Vsi sveti menihi in pušavniki, prosite za nas!

Sveta Maria Magdalena, prosi za nas!

Sveta Agata, prosi sa nas!

Sveta Lucia, prosi za nas!

prosi za nas!

prosi za nas!

O Jezus! zahvalim Te za vse kar si za me preterpel, da si me odrešil; dodeli mi Te prosim, da se vredno pripravim, Tvoje sv. Telo, katero je bilo za me v smert dano, v zakramentu presvetiga rešniga Telesa prijeti. Napravi si v mojim sercu vedno prebivališe, in ne zapusti me nikdar!

Oče naš. — Češena — Čast bodi i. t. d.

Sklep.

Vsmili se nas, o Gospod! vsmili se nas!

O Bog, ki si znamenje sv. križa s svojo drago kervjo posvetil, prosimo Te, dodeli, da vsi, ki se veličastva Tvojiga sv. križa veselimo, tudi njegoviga varstva deležni postanemo; po Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

(Moli 5 Očenašov in Češena si Marij v čast Kristusovemu terplenju in potem še eniga na papežev namen).

Pridavek.

Opis

glasovitnejših Marijinih svetstev ino časti preblažene Device posvečenih cerkev na Slovenskem, ali v drugih deželah, katere Slovenci radi obiskavajo.

Vsakemu častitelju Device Marije dobro देने, ino ga v serci razveseli, če vidi, da na celem svetu se Marija z naj večo pobožnostjo in z ljubeznjo časti, da so povsodi v mestah ino v vesnicah, na gorah ino na obrežjih morskih, cerkve ino kapele za njeno povišanje postavljene.

Pobožni častitelj milostive matere božje se močno razveseli ino oživi, kdar na toliko glasovitih mest pogledne; z veseljem si lahko pri sebi reče: „Glej povsodi se Marija milostiva ino darežljiva skaže, povsodi celi narodi k njoj svoje oči povzdigavajo, ino njo za gnade ino dare nebeške prosijo.“

Slovenci, od nekda že verni otroci svete matere cerkve radi na božji pot hodijo, posebno pa k takim cerkvam, gde se sveta mati božja časti. Hvala Bogu, takšnih cerkev imamo mi dosti v naši blaženi slovenski zemlji, alj neke so glasovitnejše, pri nekih se blažena Devica bolj čudežna ino milostiva kaže; — jas čem ali tukej na kratkem popisati (koliko iz glave vem, kajti potrebnih pisem nesim hitro dobil, tudi na nje ne čakati

mogel, ker so se že bukvice v tisk pripravljale), kdar so nastale, ino kdar se pri njih posebne žegnjanja obhajajo.

Glasovite Marijine cerkve na Slovenskem.

A.

V Marburžki krajsiji.

1. Marija na gori.

Marija na gori (Maria Neustift) leži na veselem bregu, za česa voljo je tudi „na gori“ nazvana, tri ure daleč od Ptuja, ino sedem ur od Marburga. To lepo cerkev je v letu 1230 en celjski grof zezidati dal, ino njena zunajna ino znotrajna podoba je znamenita. Njeni visoki rušt, ino mnoge iz kamna izrezane podobe se vsakemu dopadejo. Posebno znamenita pa je mati božja, katera zadi, za prednim oltarom stoji. Ta gnadjiva podoba je iz kamna, sedem angelov derži njeni plajš (meten), dva pa krono, v levi roki derži svojega sineka Jezusa, ino pri nogah kleči ino stoji množina molečih svetnikov. Dva lepa oltara na obema stranama cerkve sta iz kamna rezana, ino stebri posebno lepo ino umetno (kunšno) nacirani. Pod cerkvo je dosti grofovskih grobov. Drugač je gora lepi terg, ino potniki prijeten zavoljo svoje visoke lege.

K častenji tote matere božje posebno dosti romarov, od Mure, Drave ino Save iz Medžimorja ino iz Horvatske pride. Pri toti sv. materi božji se je, kak na steni viseče obljublene tablice kažejo, dosti čudežov zgodilo. Nevarno betežni so ozdravili na nazivanje tote matere božje, ino kateri so se v nesrečah znajšli, so iz njih rešeni postali.

To cerkev so nekda imeli mašniki iz družbe Jnzusove, zdaj oskerbijo službo božjo petrinarski mašniki sekovske (gracke) škofije.

Naj lepše so žeganja ob velki ino mali maši.

2. Marija v Rušah.

Blizo leta 900 po Kristusovem rojstvu je živel žlahni gospod z imenom Vajsek (Ed. H. v. Weissegg) s svojo pobožno ženo Irmengardo. Vsega sta zadosti imela, samo eno njima je falilo, — ljuba dečica. Ter se je Irmengarda na svetovanje Janeza Cahariasa, brata svojega moža, blaženi Devici Mariji zaobljubila, da če njej na čast eno lepo cerkev postaviti dati, če nji rodovitnost sprosi. Ino glej, njihov zakon je skoro bil žegnan, ino pet otrok dobila.

Ona svojo obljubo spolni ino pri stari kapeli Marije ruške, na pravem bregu Drave, dve ure daleč od Marburga, lepo cerkev postaviti da. Cerква je bila v mescu septembru leta 905 dodelana ino žegnana. Ker se je več čudežov zgodilo, so skoro romari iz vsih strani pod pomoč blažene Device Marije v Rušah pribežali, ino v mescu septembru se je vselej naj lepše žeganje obhajalo. Cerква je bila v letu 1520 od Turkov razderta, ali skoro se je skoz milodare lepša zezi-

	Stran
Molitve za spoved ino sv. obhajilo	195
Različne molitve k Materi božji	201
a) sv. Alojzija	202
b) sv. Augustina	203
c) sv. Joaneza Damascenskega	205
d) sv. Bernarda	206
e) sv. Bonaventura	206
f) sv. Anzelma	207
Lauretanske litanije	209
Počesenja presvete Device Marije, ktere lahko romarji, kdar k kateremu Marijinem svet- stvu pridejo, zmolijo	214
Litanije vsih svetnikov	217
Tri božje čednosti	228
Sveti križev pot	230

Pridavek.

Opis glasovitnejših Marijinih svetstev ino cer- kev, katere Slovenci radi obiskavajo	240
---	-----

Glasovite Marijine cerkve na Slo- venskem.

A. V Marburžki krajsiji:

1. Marija na gori	241
2. Marija v Rušah	242
3. Marija v pušavi	243

B. V Celjski krajsiji.

1. Marija nova Štifta blizo gornega Grada	243
2. Marija v Pletrušcah	244
3. Polska mati božja, na brinjavi gori	245
4. Marija Podsredska	245
5. Marija na sladki gori, Marija Šmarska, Marija na tinski gori	246

Glasovite Marijine cerkve na nem- škem Štajeri.

A. V Grački krajsiji.

1. Marija Hülff	247
2. Marija Trošt	247
3. Marija v Lankovcah	248

B. V bruški krajsiji.

4. Marija Cell	248

Marijine svetstva zvon štajerske zemlje.

a) Na Koroškem.

Marija lušarska	250

b) Na Horvatskem.

1. Marija Bistrica	251
2. Marija v terški gorici	251

Pesmi.

Pesme na čast Marije matere božje	253
Pesem od Matere božje	255
Pesem od naj slajšega serca Jezusa Kristusa	257
Zahvalnica	258

